

UŽSIENIO KALBOS (ANTROSIOS) BENDROJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užsienio kalbos (antrosios) bendroji programa (toliau – Programa) apibrėžia užsienio kalbos (antrosios) dalyko paskirtį, tikslą ir uždavinius, dalyku ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, dalyko mokymo(si) turinį, pasiekimų lygių požymius ir mokinių pasiekimų vertinimą.

2. Užsienio kalbos (antrosios) dalyko paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui ugdytis kompetencijas, reikalingas bendraujant dabarties pasaulyje, mokantis, rengiantis karjerai ir tolesnei asmenybės raidai.

3. Užsienio kalba yra bendravimo įrankis su kitų tautų, kultūrų, kalbų atstovais. Tai praplečia asmens pažintines ir kultūrinės galimybes. Užsienio kalbų mokėjimas teikia galimybių naudotis internetu, medijų ištekliais, mokslo literatūra, skaityti grožinę literatūrą originalo kalba. Tai leidžia asmeniui tobulėti, plėsti akiratį, naudotis kultūros vertybėmis ir šaltiniais, kurie nepasiekiami gimtąja kalba. Užsienio kalbų mokėjimas yra būtina sąlyga sėkmingoms studijoms ir profesinei karjerai. Keleto užsienio kalbų pakankamas mokėjimas padidina asmens konkurencingumą, mobilumą, profesinį patrauklumą.

4. Užsienio kalba kaip mokomasis dalykas padeda formuoti(s) kalbines komunikacines kompetencijas, informacinę kultūrą, ugdyti(s) asmenines savybes, vertybines nuostatas bei socialinę kultūrinę savimonę. Mokiniam sudaromos sąlygos:

4.1. vartoti užsienio kalbą mokinio veiklai būdinguose kontekstuose, pasiekti reikiamą kalbos mokėjimo lygį, leidžiantį siekti asmeninių, mokymosi, visuomeninių ar profesinių tikslų. Išmokti ieškoti žinių, informacijos, ją kritiškai vertinti, sisteminti, vartoti naudojantis šiuolaikinėmis technologijomis.

4.2. Siekti asmeninio tobulėjimo, atliekant prasmingas veiklas, skiriant dėmesį savitarpio supratimui ir pagalbai, artimos aplinkos ir pasaulio pažinimui, jį analizuojant per savo ir kitų asmenų kultūrinį, etninį kontekstą, patirtis, suvokiant savo stipriąsias ir silpnąsias puses.

4.3. Mokyti prisitaikyti prie pokyčių ir priimti iššūkius dirbant kartu, klausantis kitų asmenų nuomonės, analizuoti ir spręsti globalaus pasaulio problemas, bendraujant etiškai ir korektiškai.

4.4. Ugdyti supratimą ir pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingos lyties, amžiaus, fizinių ar intelektinių gebėjimų, tautybės, rasės, kitokios mąstysenos ar gyvensenos asmenims.

4.5. Mokyti perimti Europos ir pasaulio istorinę kultūrinę patirtį, ugdyti partnerišką santykį su kitomis tautomis, atsakomybę už savo krašto, Europos ir pasaulio tautų kultūros puoselėjimą ir likimą.

5. Programoje išskirtos keturios pasiekimų sritys: Supratimas (receptija) (A), Raiška (produkovimas) (B), Sąveika (interakcija) (C), Tarpininkavimas (mediacija) (D). Šios pasiekimų sritys yra bendros visoms klasėms nuo šeštos iki dvyliktos, kiekvienam koncentruui numatyti konkretūs kiekvienos srities pasiekimai, suformuluoti atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus ir įgytą patirtį. Programoje aprašyti mokinių pasiekimai suprantami kaip žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų visuma. Tikimasi, jog jie bus pasiekti baigiant ugdymo programą. Kiekvienos pasiekimų srities pasiekimų raida atskleidžiama keturiuose ugdymo centruose: ((5)–6 klasės, 7–8 klasės, 9–10 (I–II gimnazijos) klasės ir III–IV gimnazijos klasės). Programoje pateikiami skirtingiems mokinių amžiaus tarpsniams numatyti pasiekimai – mokymosi rezultatai. Mokymo(si) rezultatai aprašomi siejant juos su Bendruosiuose Europos kalbų metmenyse (2020) pateikiamais kalbos mokėjimo lygių

aprašais: (5)–6 klasėse numatomi mokinių pasiekimai siejami su kalbos mokėjimo lygiais Prieš–A1 / A1, 7–8 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais A1 / A2, 9–10 ir I–II gimnazijos klasėse su kalbos mokėjimo lygiais A2 / A2+, III–IV gimnazijos klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B1 / B1+. Mokymo(si) turinys nusako kontekstus, kuriuose ugdomi mokinių pasiekimai, mokymo(si) kontekstų pasirinkimo galimybes laipsniškai įgyti žinių ir supratimą, ugdyti gebėjimus ir vertybines nuostatas. Pasiekimai aprašomi keturiais pasiekimų lygiais: slenkstinis (1), patenkinamas (2), pagrindinis (3) ir aukštesnysis (4). Kiekvienas pasiekimų lygio požymis įvardija mokinio rodokus mokymo(si) rezultatus. Aprašomos svarbiausios į(si)vertinimui reikšmingos įgytos žinios ir supratimas, išugdyti gebėjimai ir vertybinės nuostatos.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Užsienio kalbos (antrosios) dalyko tikslas – įgalinti mokinius vartoti užsienio kalbą atliekant įvairias jų amžiaus tarpsniui būdingas veiklas realaus gyvenimo situacijose įvairiuose kontekstuose, tobulinant programoje įvardytas mokinio kompetencijas; ugdyti mokinius kaip socialiai sąmoningus piliečius, gebančius kūrybiškai ir atsakingai veikti priimant iššūkius, suvokiančius pasaulio įvairovę, istorinę ir kultūrinę patirtį, siekiančius pažinimo ir asmeninio tobulėjimo.

7. Pagrindinio ugdymo uždaviniai. Siekdami tikslo mokiniai:

7.1. bendrauja raštu ir žodžiu, supranta ir kuria įvairius sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, taip pat ir pasinaudodami skaitmeninėmis technologijomis;

7.2. plėtoja kalbos žinias, ugdomi lingvistines ir kitas kompetencijas, būtinas sėkmingai bendrauti skirtinguose kontekstuose ir skirtingais tikslais;

7.3. taiko tinkamas strategijas suprasdami ir kurdami sakytinius ir (arba) rašytinius tekstus, bendraudami žodžiu ir raštu, virtualioje erdvėje, tarpininkaudami;

7.4. priima, supranta ir gerbia kitas kalbas ir kultūras;

7.5. suvokia sąsajas tarp kalbos ir kultūros, susipažįsta su kitų šalių kultūra, išplėtoja tarptautinį sąmoningumą analizuodami kalbas, kultūras, idėjas ir pasaulines problemas;

7.6. suvokia užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, tarpkultūrinio bendravimo, mokymosi ir pažinimo priemonę;

7.7. ugdomi gebėjimus ir norą mokytis kalbų visą gyvenimą.

8. Vidurinio ugdymo uždaviniai. Siekdami tikslo mokiniai:

8.1. bendrauja raštu ir žodžiu, supranta ir kuria įvairius B1 kalbos mokėjimo lygį atitinkančius sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

8.2. plėtoja kalbos žinias, ugdomi gebėjimus, būtinus sėkmingai bendrauti skirtinguose asmeninio, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinės veiklos kontekstuose ir skirtingais tikslais;

8.3. taiko įvairias tinkamas strategijas suprasdami ir kurdami sakytinius ir rašytinius tekstus, bendraudami žodžiu ir raštu, virtualioje erdvėje, tarpininkaudami; remiasi kitų dalykų žiniomis bei tikslingai naudojasi žodynais, kalbos žinytais ir kitomis šiuolaikinėmis informacijos paieškos priemonėmis ir šaltiniais;

8.4. naudojasi įvairiomis skaitmeninėmis technologijomis, pasirenka tinkamus informacijos šaltinius užsienio kalba įvertindami informacijos patikimumą;

8.5. suvokia sąsajas tarp kalbos ir kultūros, plėtoja tarpkultūrinį sąmoningumą analizuodami ir lygindami įvairius kultūros reiškinius ir vertindami jų svarbą;

8.6. suvokia užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, tarpkultūrinio bendravimo, mokymosi ir pažinimo priemonę;

8.7. ugdomi gebėjimus ir norą mokytis kalbų tolesnėse studijose, būsimoje profesinėje veikloje ir visą gyvenimą.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

9. Įgyvendinant Programą ugdomos šios kompetencijos: komunikavimo, pažinimo, kultūrinė, skaitmeninė, kūrybiškumo, pilietiškumo, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Jos pateiktos pagal kompetencijos ugdymo intensyvumą.

10. Komunikavimo kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

10.1. mokosi suprasti užsienio kalba reiškiamas mintis;

10.2. reikšti užsienio kalba savo mintis; bendrauti žodžiu ir raštu užsienio kalba;

10.3. žodžiu ar raštu perteikti kitiems mintis ar informaciją užsienio arba gimtąja kalba;

10.4. kalbėdami ir rašydami pasirenka ir vartoja kalbines ir nekalbines raiškos priemones ir formas;

10.5. pritaiko raiškos priemones ir formas įvairioms situacijoms ir adresatams asmeninio gyvenimo, mokymo(si), viešosios veiklos ir iš dalies profesinės veiklos srityse komunikuodami gyvai ir virtualioje erdvėje;

10.6. naudoja fizinius ir virtualius komunikavimo kanalus (gyvai realioje erdvėje ir virtualiai skaitmeninėje erdvėje);

10.7. komunikuodami žodžiu ir raštu atskleidžia savo asmenybę, suvokdami savo ir kitų skirtybes;

10.8. kalbėdami ir rašydami taiko reikiamas strategijas (planuoja, pasitaiso, patikslina, redaguoja ir pan.); komunikuodami žodžiu ir raštu atsižvelgia į adresatą, komunikacijos tikslą, situaciją;

10.9. taiko skirtingas strategijas komunikuodami žodžiu individualiai (prieš auditoriją), poroje ar grupėje;

10.10. klausydami ir skaitydami atpažįsta, analizuoja ir vertina įvairias komunikavimo intencijas, supranta asmenines nuostatas išreiškiančius pranešimus, skiria faktus ir nuomonę; kritiškai vertina pranešimus ar kitokius tekstus.

11. Pažinimo kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

11.1. mokosi suprasti skaitomus ir klausomus tekstus užsienio kalba, paaiškinti įvairius kalbos reiškinius;

11.2. mokosi užsienio kalba apibūdinti grafinę formą pateiktus duomenis (mediacija tarp skirtingų raiškos formų), paaiškinti sudėtingesnes sąvokas kitais žodžiais ar atpažinti tarpkultūrinius skirtumus;

11.3. taiko užsienio kalbos kalbinius išteklius, reikalingus atlikti kalbines veiklas siekiant realizuoti įvairias komunikacines intencijas įvairiuose kalbos vartojimo kontekstuose;

taiko užsienio kalbos dalykui, kalbų mokymuisi būdingas mąstymo formas, pvz., klausydami ir skaitydami apdoroja, analizuoja, vertina tekstus turinio ir sandaros požiūriu;

11.4. kalbėdami ir rašydami taiko turimas žinias ir gebėjimus naujuose kontekstuose;

11.5. atlikdami produkavimo ir interakcijos veiklas, kelia klausimus, identifikuoja problemas, siūlo problemų sprendimo būdus, įgyvendina idėjas;

11.6. reflektuoja mokymosi procesą, savo mąstymą; savistabą, savianalizę susieja su mokymosi tikslais; naudojasi žodynais, kalbos žinynais.

12. Kultūrinę kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

12.1. skaito juos dominančius užsienio kalbomis parašytus tekstus apie užsienio šalies ir gimtosios šalies kultūrą;

12.2. kalbėdami ir rašydami paiso kultūrinių skirtumų; susipažįsta su užsienio kalbos ir jos vartotojų bendravimo kultūra, papročiais ir tradicijomis ir mokosi paisyti kultūrinių skirtumų sąveikoje su pašnekovais;

12.3. mokosi paisyti kultūrinių skirtumų tarpininkaudami tarp skirtingų kultūrų atstovų; apibūdina kalbos šalies (ar šalių) ir Lietuvos kultūros reiškinius, papročius, istorijos, mokslo, menų, literatūros atstovus ir pan.;

12.4. apibūdina pasirinktus kultūros objektus, išvardija norimas aplankyti vietas, pagrindžia

savo pasirinkimą; aptaria kultūrinių renginių reikšmę savo asmeniniame, mokyklos, bendruomenės, šalies, pasaulio gyvenime;

12.5. suvokia savo kultūrinius interesus, įgyvendina juos; rezultatus pristato klasėje, mokykloje;

12.6. siūlo kultūrinės raiškos idėjas klasės, mokyklos, bendruomenės projektams, renginiams, juose dalyvauja;

12.7. apibūdina pasirinktą Europos ir pasaulio šalių kultūrinės tradicijas, paveldą, tyrinėja skirtumus;

12.8. vertina Lietuvos ir pasaulio daugiakalbiškumą ir daugiakultūriškumą; siekia pažinti ir suprasti kitas kultūras.

13. Skaitmeninę kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

13.1. dalyvauja virtualiojoje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu;

13.2. paskelbia įrašus apie patirtus dalykus; etišškai pakomentuoja įrašus, nuorodų turinį, reikšdami nuomonę, jausmus;

13.3. dirbdami projekto grupėje vykdo tiesmukas instrukcijas, pasitiksina, atlieka bendras užduotis; apsieičia išplėstine informacija su pašnekovais, kurie vartoja nesudėtingą kalbą, pakartoja, perfrazuoja;

13.4. bendradarbiaudami virtualiojoje grupėje, susidedančioje iš asmenų kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio ir pan. asmenų atžvilgiu, atlikdami komandines užduotis, rodo pagarbą, supranta individualius asmenų skirtumus;

13.5. išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį, pripažįsta nuomonių ir nuostatų skirtumus; nesutardami ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; naudodami skaitmeninės technologijas kuria pristatymus įvairiomis temomis, įgarsina tekstą, pateikia užrašus ekrane;

13.6. sukuria trumpą filmuką ir (arba) reportažą apie save, kitus asmenis ir žinomus, patirtus dalykus; supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją;

13.7. supranta informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales; supranta trumpus vaizdo įrašus apie pažįstamus dalykus;

13.8. supranta pagrindines mintis ir detales filmų, kurių didžiąją siužeto dalį sudaro vaizdai ir veiksmas; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia vertinimą, komentarą;

13.9. analizuodami ir vertindami informaciją, atskiria faktus ir nuomones, atpažįsta melagingas naujienas; naudojami skaitmeniniais žodynais, vertimo programomis, kitais suprasti padedančiais įrankiais;

13.10. paaiškina, kaip atlikti kokį nors veiksmą, pateikia detalias instrukcijas;

13.11. gana tiksliai išdėsto kokio nors klausimo, problemos pagrindinius aspektus; audiovizualiniam kūriniiui planuoti, komponuoti, redaguoti pasirenka tinkamas programėles.

14. Kūrybiškumo kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

14.1. skatinami skaityti ir klausyti rinkti juos dominančius tekstus ir kūrybiškai juos pritaikyti savo reikmėms;

14.2. mokosi rengti įtaigius pasisakymus, rašyti įvairių žanrų tekstus (atsiliepimus apie knygas, filmus ir kt.);

14.3. mokosi užsienio kalba įsitraukti į pokalbį ir jį palaikyti; renka ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją iš įvairių šaltinių;

14.4. dalinasi savo žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi su kitais mokiniais; generuoja originalias idėjas ar problemų sprendimus, teikia alternatyvas, argumentuoja;

14.5. pasirenka optimalius sprendimus, numato būsimus veiksmus idėjoms įgyvendinti; turimas žinias ir gebėjimus perkelia į naują kontekstą;

14.6. veikalai renkasi asmeniškai ar socialiai prasmingas temas; atsakingai dirba grupėje, laikosi kūrybinės etikos taisyklių, prisitaiko prie kitų asmenų interesų, prisiima atsakomybę už pasirinktą ar priskirtą vaidmenį;

14.7. kūrybos rezultatus pristato pasirinktu būdu; apibūdina savo ir kitų sukurtus kūrybinius produktus, vertina juos pagal nurodytus ar pasirinktus kriterijus;

14.8. argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl pavyko ar nepavyko jam pačiam ar jo grupei siekiant kūrybinio tikslo.

15. Pilietiškumo kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

15.1. dalyvauja bendruomenės veiklose, savanoriškoje veikloje, užsienio kalbos pamokose aptaria ir vertina savo vaidmenį;

15.2. nusako, kaip supranta demokratiją klasėje, mokykloje, šeimoje, bendruomenėje, valstybėje; gerbia kitų nuomonę, paaiškina savo požiūrį, ieško kompromiso; aptaria žmogaus laisves ginančias akcijas;

15.3. jaučia solidarumą šalia esantiems ir viso pasaulio piliečiams; suvokia žiniasklaidos vaidmenį demokratijoje, atpažįsta netikras naujienas;

15.4. suvokia valstybės institucijų paskirtį; išvardija pagrindines tarptautines organizacijas, kurių narė yra Lietuvos valstybė;

15.5. suvokia kultūros ir gamtos išteklių svarbą; aptaria žmonių elgesį juos tausojant;

15.6. pateikia pasaulio gamtos ir kultūros paveldo pavyzdžių.

16. Socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją mokiniai ugdomi, kai:

16.1. skaito tekstus ir klauso audio įrašų, kurių tematika sudaro galimybes kalbėti apie sveiką gyvenseną;

16.2. mokosi valdyti savo emocijas viešo pasisakymo metu; mokosi bendrauti užsienio kalba žodžiu su savo bendraamžiais, mokytojais ir kitais jų aplinkoje pasitaikančiais asmenimis, išgirsti pašnekovą ir pritaikyti savo kalbą prie sociolingvistinės situacijos;

16.3. mokosi atpažinti tarpkultūrinius skirtumus ir tinkamai su jais dorotis komunikuodami užsienio kalba;

16.4. supranta, kad vertybinės nuostatos skirtingose kultūrose gali būti skirtingos; rodo pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingo amžiaus, fizinių ar intelektualinių gebėjimų, skirtingos tautybės, rasės, mąstysenos ar gyvensenos asmenims;

16.5. vertina savo kaip grupės nario ar lyderio indėlį grupės darbo sėkmei; supranta asmeninių savybių vaidmenį dirbant komandoje;

16.6. kartu su grupe planuoja, įgyvendina vietos bendruomenei skirtus projektus bei įvertina savo dalyvavimą juose;

16.7. geba spręsti tarpasmeninius konfliktus; dėmesingai klausosi ir analizuoja, kaip klausymasis ir kalbėjimas padeda išvengti konfrontacijos;

16.8. priima sprendimus atsižvelgdamas į etinius ir visuomeninius veiksnius; vertina sveikatą;

16.9. suvokia ir apibūdina atsakomybę ir pasekmes už sveikatai kenkiančius sprendimus ir veiksmus;

16.10. supranta sveikos mitybos svarbą sveikatai; paaiškina, kokie produktai naudingi ar kenksmingi sveikatai.

IV SKYRIUS PASIEKIMŲ SRITYS IR PASIEKIMAI

17. Programoje pasiekimų sritys žymimos raide (pavyzdžiui, A, B), o raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas. Mokinių pasiekimai aprašomi pagal kalbinės veiklos pobūdį ir vartojant kalbą vykstančius procesus.

18. Supratimas (receptija) (A) vyksta, kai kalbos vartotojas apdoroja ir supranta sakininius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus; apima klausymo, skaitymo ir vaizdo peržiūros veiklas. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

18.1. sakinio teksto supratimas (klausymas) (A1): sakininių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, pokalbių, diskusijų, pranešimų, pasisakymų, paskaitų, sakinio pasakojimo, sakinio publicistinio ir (arba) mokslo populiarinio teksto supratimas;

18.2. rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2): rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, korespondencijos supratimas; specifinės informacijos paieška ir atranka; detalus rašytinių tekstų supratimas; grožinio ir publicistinio teksto supratimas;

18.3. audiovizualinio teksto supratimas (A3): vaizdo įrašų, televizijos laidų, filmų supratimas;
 18.4. supratimo (receptijos) strategijų taikymas (A4): reikšmių spėjimas pagal kontekstą, žodžių darybos principus; teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma; teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą pagalbos priemonių naudojimas tekstui suprasti.

19. Raiška (produkavimas) (B) vyksta, kai kalbos vartotojas kuria sakinį, rašytinį, audiovizualinį tekstą, reiškia mintis žodžiu ir raštu; apima kalbėjimo, rašymo ir audiovizualinio teksto kūrimo veiklas. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

19.1. sakinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1): žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu;

19.2. rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2): žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, įvykio apibūdinimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu;

19.3. audiovizualinio teksto kūrimas (B3): įgarsintų pateikčių kūrimas; filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas;

19.4. raiškos (produkavimo) strategijų taikymas (B4): sakinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas; rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas; audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas.

20. Sąveika (interakcija) (C) vyksta, kai kalbos vartotojai komunikuoja žodžiu ar raštu, realiai ar virtualiai; apima klausymą ir kalbėjimą (sakininė sąveika), skaitymą ir rašymą (rašytinė sąveika). Šios pasiekimų srities pasiekimai:

20.1. sakininė sąveika (C1): socialinio pokalbio palaikymas, dalyvavimas neformalioje diskusijoje, apsikeitimas mandagumo frazėmis, informacija, nuomonėmis; tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas); prekių ir paslaugų įsigijimas; dalyvavimas (pusiau) oficialiame pokalbyje;

20.2. rašytinė sąveika (C2): asmeninis ir oficialus susirašinėjimas; transakcinis rašymas; faktinės informacijos suteikimas raštu;

20.3. sakininė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3): dalyvavimas socialiniame pokalbyje, neformalioje diskusijoje virtualioje erdvėje; apsikeitimas replikomis realiu laiku, asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas; komentarų rašymas; tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje; apsikeitimas informacija;

20.4. sąveikos strategijų taikymas (C4): pokalbio ar diskusijos iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas; kalbėtojo vaidmens perėmimas; pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti; naudojimas pagalbos ištekliais.

21. Tarpininkavimas (mediacija) (D) vyksta, kai kalbos vartotojas perteikia įvairių tekstų, pasisakymų turinį kitiems asmenims, padėdamas jiems suprasti kitų mintis; apima įvairias klausymo, skaitymo, kalbėjimo ir rašymo ir sąveikos veiklų kombinacijas viena arba dviem kalbomis, bendradarbiaujant su kitais asmenimis dirbant grupėje ar vadovaujant grupės darbui. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

21.1. teksto (sakinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1): specifinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; diagramų duomenų ir kitos vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas; teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu;

21.2. grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2): bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje, kuriant idėjas ir bendrą supratimą; vadovavimas grupės darbui;

21.3. tarpininkavimo (mediacijos) strategijų taikymas (D3): teksto supaprastinimas žodžiu ir raštu.

22. Mokinių pasiekimų raida aprašoma pagal pasiekimų sritis, pateikiant mokinių pagrindinio lygio pasiekimus kas dvejus metus. Lentelėje raide (pavyzdžiui, A) žymima pasiekimų sritis, raide ir pirmu skaičiumi (pavyzdžiui, A1) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimų grupės apibendrintas

pasiekimas, antru skaičiumi (pavyzdžiui, A1.1.3) – konkretus pasiekimas, skaičiumi „3“ (pavyzdžiui, A1.3, A1.1.3) – pagrindinis pasiekimų lygis.

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
1. Supratimas (receptija) (A)				
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1).	Supranta tiesiogiai sakomą ar įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir situacijomis, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama. Supranta trumpų tekstų pagrindinę informaciją. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A1.3).	Supranta tiesiogiai sakomą ar įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir situacijomis, kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama. Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta trumpų tekstų, sudarytų iš žinomų struktūrų, pagrindinę informaciją, reikiamą informaciją ir kai kurias detales. Taiko žinomas supratimo strategijas (A1.3).	Supranta tiesiogiai sakomą ar įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir situacijomis, kai kalbama normaliu tempu ir aiškiai tariama. Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta pagrindinę informaciją, pagrindinę mintį, reikiamą informaciją, detales. Detaliai supranta tiesmukai pateikiamą informaciją. Taiko žinomas supratimo strategijas (A1.3).	Supranta aiškios bendrinės kalbos svarbiausias mintis, kai kalbama įprastomis temomis. Supranta trumpus pasakojimus. Supranta tiesmuką faktinę informaciją įprastomis kasdienio gyvenimo temomis: esmę ir konkrečias detales (A1.3).
Instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas (A1.1).	Supranta trumpus tiesioginius nurodymus, pvz., „Sėskitės“, „Rašykite“, kurie paremiami vizualia informacija, gestais, ir kai prireikus pakartojama. Supranta paprastus paaiškinimus, pvz., kur kas yra, kai objektas ar daiktas yra artimiausioje aplinkoje (A1.1.3).	Supranta paprastus nurodymus, pvz., paduoti daiktą, kai nurodoma, kur jis yra. Supranta paprastus skelbimus, pvz., stotyje, parduotuvėje: skaičius, kainą, valandas (A1.1.3).	Supranta trumpas paprastas instrukcijas (pvz., kaip pagaminti patiekalą). Supranta skelbimų ir (arba) pranešimų viešose vietose (pvz., oro uoste, autobuse) esmę, kai foninis triukšmas minimalus (A1.1.3).	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją. Supranta detalius nurodymus pažįstamoje aplinkoje. Supranta skelbimus viešose vietose (pvz., oro uoste, autobuse), kai kalbama aiškiai, o foninis triukšmas minimalus (A1.1.3).
Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas (A1.2).	Supranta žodžius ir trumpus sakinius klausydamasis pokalbio žinomose	Supranta paprastą trumpą pokalbį kasdienėmis temomis, pvz., kai žmonės	Supranta pokalbių ir diskusijų kasdienėmis temomis pagrindines mintis,	Detaliai supranta pokalbius ir diskusijas pažįstamomis

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	situacijose (pvz., kai kalbama apie šeimą) (A1.2.3).	kalba apie save, įvardija šeimos narius, pasakoja apie savo ir šeimos narių pomėgius, mėgstamus dalykus mokykloje ir kt. (A1.2.3).	pvz., profesijos pasirinkimas, atostogų išpūdziai, santykiai mokykloje ir kt. Supranta, ar pašnekovas sutinka ar nesutinka su išsakyta nuomone, pvz., kai kalbama apie mainų šalį, kelionės maršrutą, gyvenamosios vietos privalumus ir (arba) trūkumus (A1.2.3).	temomis, kai kalbama normine kalba ir aiškiai. Supranta ilgesnius pokalbius ir diskusijas, kai kalbama normine kalba ir (arba) turinčius šnekamosios kalbos elementų (A1.2.3).
Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos (monologo) supratimas (A1.3).	–	Supranta paprastą informaciją žinomose situacijose, jei daromos ilgos pauzės (A1.3.3).	Supranta trumpą pranešimą (prezentaciją), pasisakymą žinoma tema, kai pranešimas paremtas vaizdine medžiaga ir paaiškinimais, pateikiamas tiesmuka kalba ir yra aiškios struktūros, o kalbama pakankamai lėtai ir aiškiai tariama (A1.3.3).	Supranta trumpų, aiškių, paprastų pranešimų pagrindines mintis ir detales, kai aiškiai kalbama normine kalba, kurioje gali būti šnekamosios kalbos elementų ir kai laikomasi aiškios struktūros (A1.3.3).
Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas (A1.4).	Supranta labai trumpo pasakojimo, susidedančio iš žinomų frazių, pagrindinę informaciją (A1.4.3).	Supranta trumpo pasakojimo pažįstamomis temomis pagrindinę informaciją ir kai kurias detales (A1.4.3).	Supranta ilgesnio pasakojimo, adaptuotų grožinių ir (arba) pažintinių audio knygų ištraukų pažįstamomis temomis siužetą ir pagrindines mintis (A1.4.3).	Supranta ilgesnio pasakojimo, pažintinių garsinių tekstų ir (arba) knygų pagrindines mintis ir kai kurias detales. Supranta adaptuotų grožinių garsinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir detales (A1.4.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Radijo ir garso įrašų supratimas (A1.5).	Supranta aiškiai tariamus žodžius, vardus, skaičius, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama (A1.5.3).	Supranta trumpų garso įrašų konkrečią informaciją, pvz., vietą, laiką, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama (A1.5.3).	Supranta svarbiausias radijo žinių mintis pažįstamomis temomis ir paprastus garso įrašus apie žinomus dalykus, jei kalbama pakankamai lėtai ir aiškiai (A1.5.3).	Supranta radijo laidų bei garso įrašų turinį žinomomis temomis, jei tariama aiškiai (A1.5.3).
Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2).	Supranta labai trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose vyrauja regimieji elementai, pagrindinę informaciją. Randa reikiamą informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A2.3).	Detaliai supranta trumpus, paprastus pasakojamojo ar aprašomojo tipo iliustruotus tekstus apie žinomus dalykus, kurių žodynas susideda iš dažnai vartojamų žodžių ir kurių gramatinės struktūros yra žinomos. Randa reikiamą informaciją trumpuose informacinio pobūdžio tekstuose. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.3).	Detaliai supranta ilgesnius paprastus pasakojamojo, aprašomojo tipo tekstus, taip pat su samprotavimo elementais pažįstamomis temomis, kuriuose gali būti nežinomų žodžių ir kurių gramatinės struktūros yra žinomos. Randa reikiamą informaciją įvairiuose informacinio pobūdžio tekstuose. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.3).	Supranta įvairaus pobūdžio tekstus (informacinius, publicistinius, mokslo populiariusius, korespondenciją, adaptuotus grožinius), kuriuose tiesmukai pateikiama faktinė informacija žinomomis temomis. Supranta aiškios struktūros tekstus su samprotavimo elementais. Pritaiko skaitymo būdą priklausomai nuo skaitymo tikslo (A2.3).
Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas (A2.1).	Supranta labai trumpus, paprastus skelbimus, naudojamus žinomuose kasdieniuose kontekstuose, pvz., „Stovėti negalima“, „Autobuse ledus valgyti draudžiama“, ypač jeigu jie iliustruoti (A2.1.3).	Supranta ir seka paprastus nurodymus (pvz., kaip nuvykti iš taško A į tašką B) (A2.1.3).	Supranta paprastas trumpas iliustruotas instrukcijas dėl daiktų naudojimo, procesų atlikimo, saugos (A2.1.3).	Supranta aiškiai įrenginio, prietaiso naudojimosi instrukciją (A2.1.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Asmeninės korespondencijos (laiškų, atvirukų, žinučių, kvietimų) supratimas (A2.2).	Supranta informaciją apie įvykį, laiką ir vietą elektroniniame laiške, žinutėje ar atviruke. Supranta informaciją apie laiką ir vietą labai paprastose žinutėse, pavyzdžiui, „Grįšiu 18 valandą“ arba „Susitikime bibliotekoje“, jei nėra santrumpų (A2.2.3).	Supranta paprastus trumpus pranešimus žinutėse ir atvirukuose. Supranta trumpas paprastas žinutes, siunčiamas per socialinę mediją ar el. paštu (pvz., siūlymą, ką daryti, kada ir kur susitikti) (A2.2.3).	Supranta asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama tiesmuka informacija, detaliai apibūdinami įvykiai, veikla ir (arba) patirtis, reiškiamos emocijos (A2.2.3).	Supranta įvykių, jausmų, norų aprašymus asmeniniuose laiškuose tiek, kad galėtų susirašinėti su draugais (A2.2.3).
Specifinės (aktualios, reikiamos, tikslinės) informacijos paieška ir atranka (A2.3).	Atpažįsta žinomus žodžius ir labai paprastas frazes paprastuose pranešimuose įprastose kasdienėse situacijose. Supranta paprastą kasdienę informaciją užrašuose, iškabose, pvz., „Stotis“, „Kavinė“. Randa informaciją apie vietas, laiką ir kainas plakatuose, skrajutėse ir skelbimuose (A2.3.3).	Supranta informaciją stenduose, informaciniuose lapeliuose (pvz., prekybos centre, oro uoste, stotyje) ir kitas nuorodas (pvz., kur yra liftas, eskalatorius, išėjimas). Randa reikiamą ir (arba) pagrindinę informaciją renginių programose, lankstinukuose ir brošiūrose (pvz., kas siūloma, renginio data ir vieta, išvykimo laikas ir kt.) (A2.3.3).	Randa reikiamą ir (arba) tikslinę informaciją neilguose tekstuose (reklamose, etiketėse, brošiūrose). Supranta paprastą informaciją skelbimuose ir nuorodose viešojoje erdvėje (A2.3.3).	Nustato, ar straipsnis, pranešimas atitinka reikiamą temą. Randa ir supranta asmeniškai svarbią kasdinių tekstų informaciją, pvz., bukletų, trumpų oficialiųjų dokumentų. Peržvelgia ilgesnį tekstą, kad nustatytų, kur yra reikalinga informacija, atrenka informaciją iš skirtingų tekstų ar teksto vietų turėdamas konkretų tikslą (A2.3.3).
Rašytinių informacinių, publicistinių ir mokslo populiariųjų tekstų (faktų, informavimo,	Supranta trumpą iliustruotą informacinį tekstą, kurio leksika žinoma, pvz., greito	Suvokia paprasto iliustruoto informacinio teksto ir trumpo paprasto aprašymo turinį.	Supranta tiesmukus tekstus (straipsnius), kuriuose pateikiami faktai iš kasdienio gyvenimo temomis,	Supranta aiškinamojo tipo tekstus žinomomis temomis, kuriuose pateikiami faktai ir autoriaus požiūris.

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
aiškinimo, samprotavimo) supratimas (A2.4).	maisto restorano meniu arba iliustruotą istoriją (A2.4.3).	Supranta trumpus paprastus iliustruotus tekstus dominančiomis temomis, pvz., sporto naujienos, muzika, kelionės. Supranta paprastų, iliustruotų straipsnių pavadinimus (A2.4.3).	apibūdinami žmonės, socialinio ir kultūrinio gyvenimo įvykiai. Supranta paprastų, iliustruotų straipsnių pagrindinę mintį ir pagrindinę informaciją (A2.4.3).	Supranta svarbiausias mintis paprasto laikraščio straipsnio, kuriame tiesmukai pasakojama apie žinomus dalykus ir aprašomi įvykiai. Supranta aiškos struktūros argumentavimo tipo tekstus: suvokia svarstymo eigą, nustato pagrindines išvadas (A2.4.3).
Grožinio ir publicistinio teksto supratimas (aprašymo ir pasakojimo) (A2.5).	Supranta labai trumpus iliustruotus pasakojimus apie kasdienę veiklą, kuriuose vartojami žinomi žodžiai ir frazės (A2.5.3).	Supranta trumpus iliustruotus pasakojimus, jei iliustracijos padeda atspėti didžiąją dalį turinio. Supranta nesudėtinga kalba parašytą vietų, įvykių, emocijų aprašymą, pvz., komiksuose (A2.5.3).	Supranta nesudėtinga kalba parašytą vietų, įvykių, emocijų aprašymą (pvz., kelionės dienoraštį), trumpų istorijų, siužetą. Supranta adaptuotų grožinių kūrinių siužetą (A2.5.3).	Supranta publicistinių straipsnių pažįstamomis temomis (pvz., filmų, knygų apžvalgų, tinklalapio apžvalgų) pagrindines mintis. Supranta tiesmuka, paprasta kalba parašytą poeziją. Supranta adaptuotų grožinių kūrinių siužetą, pagrindines mintis ir detales, gali sekti veiksmo eigą (A2.5.3).
Audiovizualinio teksto supratimas (A3).	Supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A3.3).	Supranta trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją ir kai kurias detales, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Taiko	Supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, kai kurias detales ir pagrindines mintis, kai kalbama pakankamai lėtai ir tariama aiškiai. Taiko žinomas supratimo strategijas (A3.3).	Supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, detales ir pagrindines mintis, kai kalbama normaliu tempu ir tariama aiškiai. Taiko žinomas supratimo strategijas (A3.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		žinomas supratimo strategijas (A3.3.).		
Vaizdo įrašų supratimas (A3.1).	Supranta trumpus vaizdo įrašus apie artimiausią aplinką (A3.1.3)	Supranta trumpus vaizdo įrašus žinomomis temomis (A3.1.3).	Supranta informacinių ir mokomųjų vaizdo siužetų kasdieninio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo temomis pagrindinę mintį (A3.1.3).	Supranta informacinių ir mokomųjų vaizdo siužetų kasdieninio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją. Supranta informacinių ir (arba) dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales (A3.1.3).
Televizijos laidų (reklamų, naujienų, interviu, pokalbių šou) supratimas (A3.2).	Atpažįsta žinomus žodžius ir frazes reklamoje; supranta nesudėtingų reklamų dominančiomis temomis esmę (A3.2.3).	Supranta žinomus žodžius ir frazes, atpažįsta temas pagrindinėse naujienų santraukose ir reklamoje, remdamasis turimomis žiniomis. (A3.2.3)	Supranta TV laidų (naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) dominančiomis temomis pagrindines mintis. (A3.2.3)	Supranta daugumą TV laidų (pvz., naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir pakankamai lėtai. (A3.2.3)
Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas (A3.3).	Supranta paprastų animacinių filmų siužetą, kuriuose dauguma vartojamų žodžių yra žinomi ir filme kartojami. (A3.3.3).	Supranta animacinių ir vaidybinių filmų vaikams siužetą pažįstamomis ir (arba) dominančiomis temomis. (A3.3.3).	Supranta filmus, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai. (A3.3.3).	Supranta pagrindines mintis ir detales dokumentinių ir vaidybinių filmų, susijusių su žinomais kontekstais. (A3.3.3).
Supratimo (receptijos) strategijų taikymas (A4).				
Žodžių, frazių, sakinių reikšmės spėjimas (pagal kontekstą ar žodžių	Nuspėja nežinomo žodžio reikšmę remdamasis kontekstu ir vaizdine	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę remdamasis kontekstu ir vaizdine medžiaga (A4.1.3).	Nuspėja nežinomo žodžio, frazės reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus (A4.1.3).	Nustato pasitaikančių nežinomų žodžių reikšmę iš konteksto ir pagal sakinio

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
darybos principus) (A4.1).	medžiaga (ilustracijomis, piešinėliais, diagramomis). Nuspėja su gimtąja kalba panašių ir tarptautinių žodžių reikšmę (A4.1.3).			prasmę, jei kalbami dalykai yra žinomi (A4.1.3).
Pastraipos (teksto dalies) turinio nuspėjimas remiantis teksto visuma (A4.2).	Skaitydamas nuspėja pastraipos pagrindinį turinį, kai gali pasiremti vaizdine medžiaga (A4.2.3).	Klausydamasis ir skaitydamas nuspėja nežinomus žodžius ir frazes, supranta teksto pagrindinę informaciją, remdamasis teksto visuma ir vaizdine medžiaga (A4.2.3).	Klausydamasis ir skaitydamas nuspėja būsimos teksto dalies turinį. Skaitydamas suvokia teksto dalies turinį remdamasis teksto visuma (A4.2.3).	Klausydamasis ir skaitydamas, remdamasis teksto visuma, nuspėja kitos teksto dalies ir (arba) pastraipos turinį (A4.2.3).
Argumentavimo, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis (A4.3).	–	–	Supranta autoriaus argumentavimą, minties eigą remdamasis teksto siejimo priemonėmis ir (arba) diskurso žymekliais (A4.3.3).	Tikrinasi supratimą remdamasis konteksto nuorodomis (A4.3.3).
Teksto žanro atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą (A4.4).	Nuspėja teksto žanrą (atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą (A4.4.3).	Skiria teksto žanrą (atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą (A4.4.3).	Nuspėja teksto žanrą (pvz., straipsnis, virtualūs pokalbių forumai etc.) ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą (A4.4.3).	Peržvelgęs leidinį atpažįsta teksto žanrą (pvz., straipsnis, virtualūs pokalbių forumai etc.) ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą (A4.4.3).
Pagalbos priemonių tekstui suprasti naudojimas (A4.5).	Naudojasi žodynais, vertėjais, kitais žinomais tekstą suprasti padedančiais įrankiais (A4.5.3).	Naudojasi žodynais, vertėjais, kitais žinomais tekstą suprasti padedančiais įrankiais (A4.5.3).	Naudojasi žodynais, vertėjais, kitais tekstą suprasti padedančiais įrankiais (A4.5.3).	Pagal poreikį naudojami įvairiais žodynais, taip pat lingvistiniais (A4.5.3).

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
2. Raiška (produkavimas) (B)				
Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1).	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas/įsimintas frazes, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Taiko keletą žinomų raiškos strategijų (B1.3).	Paprastais sakiniais, įsimintomis frazėmis kalba apie vietas, priklausomybę, save ir kitus žmones, jų veiksmus siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir situacijomis. Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Taisyklingai vartoja ribotą kiekį paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.3).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja) programos temomis ir situacijomis. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą reikiams bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba leidžia suprasti, kas norėta pasakyti. Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.3).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja, reiškia požiūrį, aiškina) programos temomis ir situacijomis. Vartoja žodyną, pakankamą reikiams bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba leidžia suprasti, kas norėta pasakyti. Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.3).
Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu (B1.1).	Apibūdina save (pvz., vardas, amžius, šeima), vartodamas žinomus žodžius ir struktūras, jei yra galimybė pasirengti iš anksto (B1.1.3).	Apibūdina save, pvz., kur gyvena, ką veikia, kur buvo, pasako, kas ką veikia vartodamas paprastus sakinius, kai gali pasiruošti iš anksto (B1.1.3).	Apibūdina paprastais sakiniais žmones, gyvenamąją ir mokymosi aplinką, kasdienes veiklas, turimus ir pažįstamus daiktus, pomėgius, patirtus įvykius ir pan. (B1.1.3).	Reiškia nuomonę, emocijas, jausmus apie patirtus dalykus ir paaiškina, kodėl taip reaguoja (B1.1.3).
Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos	Pasako, ką veikia (B1.2.3).	Pasako, ką veikia visą dieną, ką veikia laisvalaikiu, ką veikė per atostogas (B1.2.3).	Pasakoja paprastą istoriją kasdienėmis temomis, pvz., draugai, vietovės, mokymosi	Pasakoja apie savo patirtis, išdėstydamas veiksmų seką, pateikia kai kurias detales.

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
pateikimas žodžiu (B1.2).			ir laisvalaikio patirtys, asmeniniai išgyvenimai. Trumpai papasakoja apie kasdienes veiklas, įpročius, renginius, asmeninę patirtį, pomėgius ir ateities planus (savaitgalis, atostogos) (B1.2.3).	Atpasakoja knygos ar filmo siužetą, pateikia išpūdžius, komentarą. Išdėsto netikėtai patirtų įvykių eigą (pvz., eismo įvykio). Papasakoja istoriją (tikrą ar įsivaizduojamą). Nusako siekius, tikslus, planus, paaiškina, kodėl jie svarbūs (B1.2.3).
Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu (B1.3).	Pateikia asmeninę faktinę informaciją pasinaudodamas pavyzdžiu, pvz., įvardija klasę, mokyklą, miestą, šalį (B1.3.3).	Įvardija aplinkos daiktus, nurodo formą, spalvą ir pan. Vartoja išmokus išsireiškimus, frazes, sakinius, kai gali pasiruošti iš anksto (B1.3.3).	Pateikia paprastus nurodymus, pvz., kaip patekti iš vienos vietos į kitą, kaip atlikti paprastą veiksmą, naudoja nurodomąsias frazes, jungia pasakymus („pirma“, „tada“, „po to“) (B1.3.3).	Paaiškina, kaip atlikti kokį nors veiksmą, pateikia detalias instrukcijas. Gana tiksliai išdėsto kokio nors klausimo ir (arba) problemos pagrindinius aspektus (B1.3.3).
Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu (B1.4)	Pasako keliais žodžiais, kas patinka, nepatinka, galima, negalima, draudžiama ir paaiškina kodėl. Išreiškia emocijas žinomais žodžiais, frazėmis, pasitelkdamas kūno kalbą (B1.4.3).	Pasako nuomonę keletu paprastų sakinių apie poelgį, daiktą ar įvykį, jei yra galimybė pasiruošti iš anksto. Įvertina savo gebėjimus ir pasiekimus (pvz., ką moka, kas sekasi), kai pateikiamas pavyzdys. Nusako savo emocijas žinomais žodžiais, frazėmis,	Pasako kas patinka ar nepatinka, paaiškina kodėl, palygina kelis dalykus, nusako prioritetus. Pagrindžia savo nuomonę, vertinimą, emocijas reikšdamas paprastais sakiniais (B1.4.3).	Reiškia požiūrį, nuomonę žinoma ir aktuali tema, ją pagrindžia pateikdamas paprastų argumentų. Vertina aplinkos reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrindžia savo vertinimą (B1.4.3).

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		pasitelkdami kūno kalbą (B1.4.3).		
Viešasis kalbėjimas (B1.5).	–	Pasinaudodamas iš anksto pasirengtu tekstu, padaro trumpą pranešimą (B1.5.3).	Pasinaudodamas iš anksto pasirengtu tekstu, padaro trumpą pranešimą ir atsako į nesudėtingus klausimus (B1.5.3).	Pateikia iš anksto parengtą pranešimą žinomais klausimais, gana tiksliai išdėsto pagrindines mintis, atsako į klausimus (B1.5.3).
Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2).	Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas keletą žinomų frazių ir sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Kuriamo teksto apimtis 20–40 žodžių (B2.3).	Trumpai parašo apie save, kitus žmones ir veiklas siekdami komunikacinio tikslo programos temomis ir situacijomis. Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Taisyklingai vartoja keletą paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Kuriamo teksto apimtis 40–60 žodžių (B2.3).	Rašo apie savo kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius tarpusavyje susietais sakiniais programos temomis ir situacijomis, vartodamas dažnai vartojamus jungtukus. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja žinomas paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis produkavimo strategijomis. Kuriamo teksto apimtis 60–90 žodžių (B2.3).	Rašo apie kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius (pasakoja, pateikia informaciją, apibūdina, samprotauja), rišliai dėstydami mintis. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą pasiekti komunikacinį tikslą. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis produkavimo strategijomis (B2.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu (B2.1).	Parašo apie save (pvz., vardas, amžius, šeima), kas yra klasėje ir (arba) kambaryje, vartodamas žinomus žodžius ir struktūras, jei yra galimybė pasirengti iš anksto (B2.1.3).	Parašo trumpais sakiniais apie save ir kitus žmones, pvz., kur jie gyvena ir ką veikia, kur mokosi; savo kambarį, daiktus (pvz., spalvą, dydį). Parašo, ką mėgsta veikti, valgyti (B2.1.3).	Aprašo paprastais trumpais sakiniais savo aplinką ir patirtis, pvz., draugai, kasdienė, mokymosi ir laisvalaikio veiklos, dabarties ir praeities įvykiai, asmeniniai išgyvenimai (B2.1.3).	Aprašo pažįstamus, patirtus ar įsivaizduojamus dalykus (žmones, daiktus, vietas, veiklas, įvykius, pomėgius ir pan.) (B2.1.3).
Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu (B2.2).	Parašo, ką veikia (B2.2.3).	Parašo, ką veikia visą dieną, ką veikia laisvalaikiu, ką veikė per atostogas jungdami sakinius paprastais jungtukais (ir, bet, po to) (B2.2.3).	Parašo trumpą istoriją, pvz., atostogų patirtys arba netolimos ateities planai. Naudodamasis žodynu ar kitomis priemonėmis (pvz., veiksmožodžių lentelės, knyga), gali parašyti pasakojimo įvadą ir (arba) tęsinį. Rašo dienoraštį, apimantį veiklas, žmones, vietas. Nusako svajones, siekius, tikslus (B2.2.3).	Pateikia ataskaitą (angl. report), kurioje perteikiama faktinė informacija ir veiksmų seka. Nusako svajones, siekius, tikslus, paaiškina, kodėl jie svarbūs. Atpasakoja knygos ar filmo siužetą, pateikia komentarą. Papasakoja istoriją, apibūdina tikrus ar įsivaizduojamus įvykius (B2.2.3).
Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu (B2.3.).	Pateikia raštu faktinę informaciją pvz., vardą, adresą, klasę, mokyklą, miestą, šalį, kur gyvena, kokius daiktus, gyvūnus turi, prireikus vartodamas žinomus žodžius (B2.3.3).	Pateikia raštu informaciją apie asmeniškai svarbius dalykus, pvz., kas patinka ar nepatinka, šeimos narius, šeimos narių profesijas, augintinius, pasinaudodamas žodynu ir pateiktu žodžių sąrašu (B2.3.3).	Parengia trumpą informacinį pranešimą, lankstinuką, plakatą, skelbimą apie pažįstamus dalykus, naudodami iliustracijas (B2.3.3).	Parengia informacinį pranešimą, plakatą žinoma tema. Parengia ataskaitą apie įvykį, renginį, pateikdamas faktinę informaciją ir komentarą. Parašo rašinį apie pažįstamą dalyką, klausimą, problemą,

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
				paaiškina jos pobūdį, nurodo sprendimo būdus (B2.3.3).
Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu (B2.4.).	Pagal pavyzdį parašo, kas patinka ar nepatinka, ką mėgsta ar nemėgsta (valgyti, veikti ir pan.) (B2.4.3).	Parašo nuomonę keliais paprastais sakiniais apie patirtus dalykus (maistą, poelgį, daiktą ar įvykį, keliones), jei yra galimybė pasirengti iš anksto ir (arba) naudotis žodynu (B2.4.3).	Rašo tekstus apie artimą aplinką ir pomėgius, vartodamas jungtukus ir, kadangi, tuomet. Vartodamas kasdieninio žodyno sąvokas ir posakius išsako savo nuomonę apie asmeninius pomėgius ir gyvenimo patirtis. Raštu trumpai (pvz., socialinėse medijose) išsako nuomonę pažįstamomis temomis (B2.4.3).	Parašo filmo, knygos, TV laidos recenziją ir (arba) atsiliepimą. Parašo trumpą rašinį (esė) žinoma tema (su apibūdinimo, pasakojimo, aiškinimo, samprotavimo elementais). Rašydamas išdėsto ir apibendrina faktus ir pateikia savo nuomonę (B2.4.3).
Audiovizualinio teksto kūrimas (B3).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašus apie artimiausią aplinką, vartodamas žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga) (B3.3).	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašus ar filmuką apie save ir artimiausią aplinką. Vartoja žinomą žodyną, taisyklingai vartoja keletą paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Naudojasi prieinama pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.3).	Kuria pateiktis dominančiomis temomis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus ir blogus apie artimiausią aplinką. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Kalba pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų supраста.	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus, reportažus ir blogus žinomomis temomis. Vartoja žodyną, pakankamą komunikaciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Kalba pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų supраста.

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.3).	Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.3).
Pateikčių kūrimas (B3.1.).	Sukuria ne mažiau kaip 5 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su 1–2 žodžių ir (arba) sakinių užrašais ekrane (B3.1.3).	Sukuria ne mažiau kaip 8 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su užrašais ekrane, ir (arba) įterptais vaizdo įrašais (B3.1.3).	Kuria pateiktis apie dominančius dalykus, įgarsina tekstą, pateikia užrašus ekrane (B3.1.3).	Kuria pateiktis įvairiomis temomis, įgarsina tekstą, pateikia užrašus ekrane (B3.1.3).
Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas (B3.2).	Sukuria trumpą vaizdo ir garso įrašą apie savo aplinką, pažįstamus žmones (B3.2.3).	Sukuria trumpą filmuką, reportažą, vaizdo ir garso įrašą apie save, kitus asmenis ir žinomus, patirtus dalykus (pvz., mokyklą, miestą, keliones) (B3.2.3)	Sukuria trumpą filmuką, reportažą, vaizdo ir garso įrašą apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus (pvz., draugą, asmenį, kuriuo žavisi, savo mokyklą, miestą, keliones) (B3.2.3).	Sukuria trumpą filmuką, reportažą, vaizdo ir garso įrašą apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus, svarbius įvykius (pvz., žymius žmones, viešuosius renginius, lankytinas vietas) (B3.2.3).
Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas (B4).				
Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas (B4.1.).	Kreipiasi pagalbos panaudodamas gestus, pvz., nežinodamas, kaip pavadinti daiktą (B4.1.3).	Esant poreikiui, pvz., kai nežino žodžio, panaudoja gestus minčiai išreikšti ar informacijai pateikti. Planuodamas pasisakymą pasirenka tinkamas frazes iš pavyzdžių. Pasirengia juodrašti, repetuoja (B4.1.3).	Kurdamas sakytinį tekstą remiasi savo turimu žodynu, o jo trūkumą kompensuoja gestais ir (arba) ženklais. Planuodamas pasisakymą remiasi turimais kalbiniais ištekliais ir žodynais. Jei kalbėdamas neprisimena tikslaus žodžio, perteikia jo reikšmę kitais būdais – apibūdina daiktą ir (arba)	Planuodamas pasisakymą vartoja naujai išmokus žodžius, frazes, remiasi žodynais. Jei kalbėdamas neprisimena tikslaus žodžio, pavartoja paprastesnį žodį ir paprašo ar paragina klausytoją patikslinti. Nusako pagrindinius bruožus konkretaus dalyko, kurio pavadinimo negali prisiminti.

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			reiškinį, perfrazuoja, pateikia sinonimų (B4.1.3).	Perteikia žodžio reikšmę pavartodamas kitą, reiškiantį panašų dalyką. Vengdamas pasikartojimo, bando perfrazuoti. Ištaiso posakius, kurie lemia nesusipratimus, jei pašnekovas parodo, kad nesuprato. Paprašo patvirtinti, kad pavartojo taisyklingą formą. Nutrūkus komunikacijai, pradeda iš naujo keisdamas taktiką. Tikslingai planuoja, kuria ir koreguoja sakinį tekstą, naudodamasis žodynais, žinynais, žiniasklaida ir kompiuteriniais tinklais (B4.1.3).
Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas (B4.2).	Planuoja rašymą remdamasis pavyzdžiu ir (arba) žodynu. Kopijuoja, pasinaudoja pavyzdžiais (B4.2.3).	Planuoja rašymą remdamasis pavyzdžiu, naudodamasis žodynais ir žinynais užsirašo reikiamus žodžius ir posakius. Koreguoja tekstą remdamasis pavyzdžiu. Sąmoningai apgalvoja ir atsirenka, ką aprašyti,	Planuoja rašymą remdamasis pavyzdžiu, naudodamasis žodynais sudaro planą, užsirašo reikiamus posakius ir jungiamuosius žodžius. Koreguoja ir taiso tekstą remdamasis užsienio kalbos rašytinio teksto kūrimo	Planuoja rašytinį tekstą remdamasis žanro reikalavimais, atsižvelgdamas į kalbos stilių, registrą ir teksto struktūrą. Pasinaudoja žodynais ir vartosenos žinynais (B4.2.3).

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		pasirengia juodraštinį variantą (B4.2.3).	tradicijomis ir kuriamo teksto žanro reikalavimais (B4.2.3).	
Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas (B4.3).	Pasinaudoja mokytojo pasiūlytomis programomis, aplikacijomis (B4.3.3).	Pasinaudoja mokytojo pasiūlytomis programomis, aplikacijomis (B4.3.3).	Pasirenka tinkamas programas, aplikacijas (B4.3.3).	Pasirenka tinkamas programas, aplikacijas (B4.3.3).
3. Sąveika (interakcija) (C)				
Sakytinė sąveika (C1).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus iš anksto pasirengęs, jei klausama lėtai ir tariama aiškiai ir esant poreikiui pakartojama. Dalyvauja pokalbyje, kurį palaiko pašnekovas (4–5 replikos dalyvaujant pokalbyje). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Taiko keletą žinomų sąveikos strategijų (C1.3).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo įprastose kasdienėse situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai. Vartoja žinomą žodyną ir žinomas struktūras. Savarankiškai palaiko pokalbį (5–6 replikos) žinomose situacijose. Tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Prireikus taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.3).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai. Inicijuoja ir palaiko trumpą oficialų ir neoficialų pokalbį (7–9 replikos). Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti.	Su tam tikru pasitikėjimu sąveikauja žinomomis kasdienio ar nekasdienio gyvenimo temomis. Keičiasi informacija, susidoroja su kebliomis situacijomis ir paaiškina problemas. Reiškia mintis abstraktesnėmis kultūrinėmis temomis, pavyzdžiui, kalbėdami apie filmus, knygas, muziką ir pan. Vartoja žodyną, pakankamą komunikacinėms užduotims atlikti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			Taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.3).	intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.3).
Pokalbio palaikymas, apsikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės) (C1.1.).	Supranta tiesiogiai užduodamus paprastus klausimus ir paprastą asmeninę informaciją, pvz., apie vardą, amžių, gyvenamąją vietą ar pan. Supranta žinomus žodžius ir pagrindinę informaciją, pvz., kai kalbama apie skaičius, kainas, datas ir savaitės dienas, jei kalbama lėtai ir esant poreikiui pakartojama. Supranta ir panaudoja kai kuriuos žodžius intencijai reikšti, pvz., „Taip“, „Ne“, „Atsiprašau“, „Prašau“, „Ačiū“ Pasisveikina, atsako į pasisveikinimą, prisistato, pristato kitą asmenį, paklausia ir atsako, kaip jaučiasi ir gyvena (C1.1.3).	Supranta asmeniškai teikiamus klausimus, nurodymus ir pasakymus žinomose situacijose. Dalyvauja paprastame pokalbyje įprastose situacijose žinomomis temomis, pvz., gimtoji šalis, šeima, mokykla. Pradedama ir baigiama pokalbį vartodamas paprastus pasakymus. Pasiteirauja, kaip sekasi ir reaguojama į atsakymą (C1.1.3).	Pakankamai lengvai bendrauja trumpuose įprastuose pokalbiuose, esant poreikiui pasinaudoja pagalba. Neįdėdamas daug pastangų keičiasi informacija, geba klausti ir atsakyti, kalbėdamas kasdienėmis temomis. Užduoda klausimus ir supranta atsakymus, susijusius su daugeliu įprastų dalykų: išreiškia padėką, savo būseną, prašo pagalbos, atsako į pagalbos prašymą, kviečia, siūlo, atsiprašo ir atsako į kvietimus, siūlymus, atsiprašymus (C1.1.3).	Supranta, kas aiškiai sakoma įprastuose pokalbiuose, kai kreipiamasi tiesiogiai, kartais paprašo pakartoti kai kuriuos žodžius ir frazes. Pradedama, palaiko ir pabaigia pokalbį klausdamas pašnekovo apie patirtus dalykus, įvykius, reikšdamas nuomonę, emocijas apie žinomus dalykus. Nepasirengęs įsitraukia į pokalbį kasdienio gyvenimo temomis. Pradedama, palaiko ir įsiterpia į ilgesnį pokalbį žinoma tema. Išreiškia jausmus: nuostabą, džiaugsmą, liūdesį, susidomėjimą, abejingumą ir reaguojama į kitų jausmus. Laikosi pokalbio konvencijų (C1.1.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsikeitimas informacija, nuomonėmis) (C1.2).	–	Supranta ir pasako, ką mėgsta ar ko nemėgsta pvz., maistas, oras, veikla, vartodamas paprastas žinomas struktūras, kai pokalbis vyksta lėtai ir artikuliuojama aiškiai (C1.2.3).	Supranta diskusijos temą, kai kalbama aiškiai ir lėtai. Paprastais sakiniais apsieičia nuomonėmis, lygina daiktus ir reiškinius, apibūdina žmones, pasakoja apie savo veiklas. Teikia pasiūlymus ir juos priima, sutinka su kitų nuomone arba jai prieštarauja. Susitaria dėl veiklų ir susitikimo datos (C1.2.3).	Supranta diskusijų bendromis temomis didžiąją dalį, jei pašnekovai taria aiškiai ir vengia idiomų. Supranta, kas kalbama bendro pobūdžio konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, jei pašnekovai aiškiai artikuliuoja. Reiškia mintis abstrakčiomis ar kultūrinėmis temomis, pvz., muzika, filmai. Paašškina, kaip supranta klausimą ir (arba) problemą, trumpai pakomentuoja savo ir kitų požiūrį į žinomus, patirtus dalykus. Lygina ir priešina alternatyvas, svarstydami, ką daryti, kur eiti, ką pasirinkti ir pan. (C1.2.3).
Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas) (C1.3).	Supranta paprastus nurodymus (vieta, laikas, skaičius) klaseje ir jų laikosi (C1.3.3).	Supranta trumpus nurodymus ir instrukcijas, (pvz., vieta, laikas, skaičius), kai kalbama lėtai ir aiškiai, ir jų laikosi. Paprašo ką nors paduoti (C1.3.3).	Pakankamai lengvai bendrauja atlikdami nesudėtingas užduotis, teikdami instrukcijas ir pasiūlymus, prašo pagalbos, jei nesupranta ir padeda sunkumų turinčiam	Supranta, kas sakoma, nors kartais gali prireikti paprašyti pakartoti ar paašškinti, jei kiti žmonės kalba greitai ar diskusija trunka ilgai. Paašškina savo požiūrį į problemą, svarsto, ką daryti

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			pašnekovui. Aptaria bendros veiklos eigą, reaguoja į siūlymus, klausia ir teikia nurodymus (pvz., gaminant patiekalą, organizuojant renginį). Palaiko pokalbį naudodamas paprastas frazes, teikdami informaciją ir pasiūlymus (C1.3.3).	toliau, palygina ir priešina alternatyvas. Aptaria klausimo, problemos sprendimo būdus, susitaria dėl tolesnių veiksmų. Trumpai komentuoja kitų požiūrius (C1.3.3).
Prekių ir paslaugų įsigijimas (C1.4).	Paprašo kokio nors daikto, maisto ar gėrimo, esant poreikiui naudoja gestus (C1.4.3).	Paprašo kitų paduoti daiktus, priemones. Paprašo prekės arba patiekalo naudodamas žinomas struktūras. Supranta ir gali išreikšti skaičius, kiekį, kainą ir laiką ir pan. (C1.4.3).	Bendrauja kasdienio gyvenimo temomis, pvz., kelionės, prekių ir paslaugų įsigijimas, apgyvendinimas, orientavimasis viešose erdvėse. Prašo ir gauna paprastą informaciją, pvz., kelionių biure, viešajame transporte, įsigydamas prekes ir bilietus, klausdamas ir nurodydamas kelią. Suteikia ir gauna informaciją apie kainas, kiekį, skaičių. Pasako savo nuomonę apie suteiktą paslaugą, pvz., „mano maistas šaltas“, „mano kambarėje bevielio ryšio nėra“. Pasako	Paprašo paaiškinti apie skirtingas prekes, paslaugas ir pan. Prašo ir gauna paprastą informaciją apie skirtingas paslaugas ir pirkinius, pvz., kelionės, nakvynės užsakymas, bendravimas su tarnybomis viešnagės užsienio šalyje metu. Pasiekia komunikacinių tikslą nesudėtingose viešojo gyvenimo situacijose, įsigydamas prekes ar paslaugas, palygina jų savybes, kokybę, pasako trūkumus, pvz., parduotuvėje, kavinėje, stotyje ir pan. (C1.4.3).

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			problemas, pvz., sveikatos. Esant poreikiui pasitelkia kūno kalbą (C1.4.3).	
Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu) (C1.5).	<p>Pasako savo vardą ir pavardę.</p> <p>Pasako ir supranta paprastus skaičius.</p> <p>Paklausia ir pasako dieną, dienos laiką ir datą.</p> <p>Paprašo pasakyti ir pasako kitų gimimo datą.</p> <p>Paprašo duoti telefono numerį.</p> <p>Paklausia ir pasako apie kitų amžių.</p> <p>Užduoda paprastus klausimus teiraudamasis informacijos, pvz., „Kas tai?“ ir supranta atsakymus, pateiktus į šiuos klausimus vienu ar dviem žodžiais (C1.5.3).</p>	<p>Supranta klausimus ir nurodymus, sakomus lėtai, ir laikosi trumpų, paprastų nurodymų.</p> <p>Paklausia ir pasako dieną, dienos laiką ir datą.</p> <p>Paprašo pasakyti ir pasako kitų gimimo datą.</p> <p>Užduoda paprastus klausimus ir atsako į panašius klausimus apie save, turimus daiktus, apie pažįstamus žmones, kur jie gyvena.</p> <p>Nurodo laiką vartodamas tokias struktūras kaip „kitą savaitę“, „praėjusį penktadienį“, „lapkritį“, „trečią valandą“.</p> <p>Vartodamas žinomas struktūras, pasako skaičius, kiekį ir kainą, drabužių ar kitų žinomų daiktų spalvą.</p> <p>Dalyvauja interviu atsakydamas į paprastus tiesioginius klausimus, kurie</p>	<p>Supranta pokalbio esmę.</p> <p>Keičiasi esmine informacija ir sprendžia iškilusias problemas, esant poreikiui prašo paaiškinti ir pakartoti.</p> <p>Klausia ir atsako apie savo įpročius, kasdienines veiklas, laisvalaikį, planus ir ketinimus. Paaiškina kelią, maršrutą pasitelkdamas žemėlapi, pasakoja apie įvykius, pvz., kur kas buvo, kas dalyvavo, kas įvyko.</p> <p>Pasako savo nuomonę pusiau oficialioje diskusijoje, tačiau gali prašyti pakartoti esminę informaciją.</p> <p>Atsako į paprastus interviu klausimus arba užduoda klausimus, kai kalbama žinomomis temomis, kai gali pasitikslinti, paprašyti paaiškinti, kai nežino, kaip pasakyti (C1.5.3).</p>	<p>Dalyvauja įprastuose oficialiuose pokalbiuose žinomomis temomis, kai kalbama aiškiai, bendrine kalba ir kai reikia keistis faktine informacija, gauti nurodymus ar diskutuoti sprendžiant praktinius klausimus.</p> <p>Teiraujasi detalesnės informacijos (C1.5.3).</p>

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		<p>pateikiami nevartojant idiomų.</p> <p>Pasako apie savo savijautą ir atsako į panašius klausimus, pvz., „Ar skauda?“, jei reikia, panaudodamas gestus (C1.5.3).</p>		
Rašytinė sąveika (C2).	<p>Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto.</p> <p>Siekdamas taisyklingos rašybos, naudojami pagalbine medžiaga.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis 20 – 40 žodžių (C2.3).</p>	<p>Bendruoja raštu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose.</p> <p>Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Laikosi pagrindinių kuriamo teksto struktūros ir žanro reikalavimų.</p> <p>Taisyklingai vartoja keletą paprastų žinomų gramatinių struktūrų.</p> <p>Taiko žinomas rašymo strategijas.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis 40 – 60 žodžių (C2.3).</p>	<p>Bendruoja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus) dažnai naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga.</p> <p>Laikosi kuriamo teksto struktūros ir žanro reikalavimų.</p> <p>Vartoja paprastą žodyną.</p> <p>Taisyklingai vartoja žinomas gramatines struktūras.</p> <p>Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas.</p> <p>Taiko žinomas rašymo strategijas.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis 60 – 90 žodžių (C2.3).</p>	<p>Bendruoja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus, samprotuoja), kartais naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga.</p> <p>Laikosi kuriamo teksto struktūros ir žanro reikalavimų bei konkrečios kalbos rašymo tradicijų.</p> <p>Vartoja žodyną, pakankamą reikiamam komunikaciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas.</p>

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
				Taiko žinomas rašymo strategijas. Naudojasi pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.3).
Asmeninis ir pusiau oficialus susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas) (C2.1).	Parašo trumpos frazes ir sakinius, kuriuose pateikiama pagrindinė asmeninė informacija, naudodamasis pagalba (C2.1.3).	Parašo žinutes ir elektroninius laiškus, susidedančius iš keleto trumpų sakinių, pvz., apie pomėgius ir mėgstamus ir (arba) nemėgstamus dalykus. Parašo trumpą tekstą ant atviruko draugui žinoma tema. Parašo trumpą, labai paprastą žinutę draugams, kad suteiktų jiems informacijos arba paprašytų jų pagalbos (C2.1.3).	Keičiasi informacija teksto žinutėmis, elektroniniu paštu, atsako į kito asmens klausimus (pvz., apie naują daiktą ar veiklą). Rašo labai paprastus asmeninius laiškus (pvz., apie save), padėkas, atsiprašymus ir atvirukus. Parašo trumpus pranešimus (pvz., siunčia ar atsako į kvietimą, susitaria susitikti). Parašo trumpą sveikinimo atviruko tekstą. Parašo (pusiau) oficialų laišką, teiraudamasis ar pateikdamas informaciją. Parašo prašymą, motyvacinį laišką, pateikdamas keletą argumentų, paaiškindamas (C2.1.3).	Parašo asmeninius laiškus su tam tikromis detalėmis aprašydamas patirtį, jausmus ar įvykius. Parašo asmeninius laiškus perteikdamas naujienas ir išdėstydamas savo mintis abstrakčiomis bei kultūrinėmis temomis (pvz., muziką, filmus). Parašo pusiau oficialų laišką, pateikdamas prašymą, nusiskundimą, atsakydamas į skelbimą, teiraudamasis detalios informacijos ir pan. (C2.1.3).

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma) (C2.2).	Užpildo paprastą formą, anketą nuroydamas pagrindinius asmeninius duomenis: vardą, pavardę, adresą, tautybę ir kt. (C2.2.3).	Parašo skaičius ir datas, savo vardą, tautybę, adresą, šalį, amžių, gimimo datą ir pan. pilydamas anketas arba formas, pvz., knygos užsakymo formą. Parašo paprastą žinutę, kurioje pateikiama informacija, pvz., kur išvyko, kada sugriš (C2.2.3).	Parašo trumpas žinutes, susijusias su kasdieniniais poreikiais. Pateikia asmeninę informaciją, pilydamas anketas ir (arba) formas (pvz., vasaros stovyklos informacija) (C2.2.3).	Parašo žinutes įvairiems adresatams. Pildo sudėtingesnes anketas ir (arba) formas turėdami tikslą pateikti išsamią informaciją klausimais, susijusiais su įvairia veikla (visuomeninė veikla, mokymasis). Rašo gyvenimo aprašymą (CV, Europass) (C2.2.3).
Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3).	Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais (C3.3).	Bendrauja žodžiu ir raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo asmeninio gyvenimo situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir struktūras. Naudojasi žinomais virtualiais įrankiais (C3.3).	Bendrauja raštu ir žodžiu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo kasdienėmis temomis, atlieka bendras užduotis, naudodamasis turimais kalbiniais ištekliais. Užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi virtualiais įrankiais (C3.3).	Dalyvauja virtualiojoje komunikacijoje realiu laiku su keletu pašnekovų, bendraudamas kasdienio gyvenimo, mokymosi ir dominančiomis temomis. Užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Atlieka bendras užduotis. Keičiasi išplėstine informacija su pašnekovais. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi virtualiais įrankiais (C3.3).
Dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje virtualiojoje erdvėje. Apsikeitimas replikomis realiu laiku.	Parašo paprastus sveikinimus internetu, naudodamasis žinomomis frazėmis ir virtualiais jaustukais. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų (C3.1.3).	Parašo asmeninius įrašus virtualioje erdvėje trumpais sakiniais, pvz., apie pomėgius, pasinaudodamas vertimo įrankiu.	Apsikeičia paprasta informacija, užduoda ir atsako į klausimus, apsikeičia idėjomis kasdienėmis temomis, jei atsakymams turi pakankamai laiko ir jei vienu	Dalyvauja virtualiojoje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu. Paskelbia įrašus apie patirtus dalykus.

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas (C3.1).		Pateikia trumpas teigiamas ir neigiamas reakcijas į įrašus virtualioje erdvėje vartodamas paprastas struktūras. Prisistato, klausia ir atsako, palaiko nesudėtingą pokalbį kasdieninėmis temomis virtualioje erdvėje, jeigu yra pakankamai laiko suformuluoti atsakymą. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų (C3.1.3).	metu bendraujama su vienu pašnekovu. Trumpai apibūdina kasdienes dalykus, socialines veiklas ir jausmus. Trumpai teigiamai arba neigiamai pakomentuoja kitų žmonių virtualius įrašus, užmezga virtualų pokalbį (pvz., virtualus sveikinimas). Esant poreikiui naudojasi vertimo įrankiais ir kt. pagalba. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų (C3.1.3).	Dalyvauja grupės diskusijoje, komentuoja kitų asmenų įrašus, nuorodų turinį, reikšdamas nuomonę ir jausmus. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų (C3.1.3).
Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas (C3.2).	Apsikeičia informacija su kitais žaidimo dalyviais, kai pateikiama vaizdinė pagalba ar pavyzdžiai (C3.2.3).	Užpildo paprastą internetinę paraišką, pateikdamas pagrindinę asmeninę informaciją, pvz., vardą, el. paštą, adresą, telefono numerį (C3.2.3).	Naudodamas formuluotes, būdingas virtualiai erdvei, vykdo virtualias operacijas (pvz., pasiūlymai, datos, užsakymai). Bendrauja su virtualiu partneriu atlikdamas bendras užduotis. Pildo internetinius klausimynus ir anketas, pateikia asmeninę informaciją (C3.2.3).	Dirbdamas projekto grupėje vykdo tiesmukas instrukcijas, pasitikslina, atlieka bendras užduotis, kai gali pasitelkti vizualias priemones, pvz., grafikus, statistiką, paveikslus. Keičiasi išplėstine informacija su pašnekovais, kurie vartoja nesudėtingą kalbą, pakartoja, perfrazuoja. Naudojasi vizualine parama (C3.2.3).
Sąveikos strategijų taikymas (C4)				

Pasiiekimai	Pasiiekimų raida			
	(5)–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Kalbėtojo vaidmens perėmimas (C4.1).	–	Paprašo dėmesio. Vartoja išmokus išsireiškimus pokalbiui pradėti ir pabaigti (C4.1.3).	Inicijuoja, palaiko ir baigia tiesioginį pokalbį. Atkreipia dėmesį, kai nori pasisakyti. Parodo, kad seka pokalbį (C4.1.3).	Pradedą, palaiko ir pabaigia pokalbį žinomomis temomis. Pakartoja dalį to, ką sakė pašnekovas, kad parodytų, jog suprato ir kad padėtų plėtoti mintis tam tikra tema. Perima kalbėtojo vaidmenį. Taiko priemones pokalbiui ar diskusijai tęsti, trumpai reziūnuodamas aptartus dalykus. Apibendrina diskusijos rezultatus. Reaguoja į pašnekovo pasiūlymus (C4.1.3).
Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti (C4.2).	Žodžių, frazių, gestų pagalba geba parodyti, kad nesupranta ir pasako, kad nesupranta (C4.2.3).	Paprašo pakartoti, paaiškinti, kai nesupranta. Parodo, kad neseka pokalbio. Paprašo ištarti žodį paraidžiui (C4.2.3).	Kai nesupranta, prašo pakartoti raktinius žodžius, frazes. Pasako, kai pokalbio nesupranta ar negali sekti, o nesuprantamą žodį ištarti paraidžiui. Paprašo paaiškinti ar patikslinti, kas buvo pasakyta (C4.2.3).	Paprašo pateikti daugiau informacijos, detalių, kad pasitikslintų ir galėtų tęsti pokalbį, diskusiją. Paprašo paaiškinti (C4.2.3).
Naudojimas pagalbos ištekliais (C4.3.).	Naudojasi žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3).	Naudojasi žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3).	Naudojasi žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3).	Naudojasi įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3).

Pasiiekimų sritis: Tarpininkavimas/Mediacija (D)

<p>Teksto (sakinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1).</p>	<p>Perteikia žodžiu reikiamą informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, pateikiamų užsienio arba gimtąja kalba, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją (D1.3).</p>	<p>Žodžiu ar raštu perteikia reikiamą trumpų iliustruotų aiškios struktūros tekstų, pateikiamų užsienio arba gimtąja kalba, informaciją. Keliais sakiniais apibūdina vizualiai pateiktą informaciją. Gimtąja kalba paaiškina kitiems pavienių frazių reikšmes, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (D1.3).</p>	<p>Žodžiu ar raštu keliais sakiniais perteikia trumpų, nesudėtingų, aiškiai struktūruotų bei paremtų iliustracijomis ar schemomis tekstų kasdienėmis temomis, pateikiamų užsienio arba gimtąja kalba, informaciją prirėikus pasinaudodamas gestais, paveikslėliais ar kitų kalbų žodžiais ar ženklais (D1.3).</p>	<p>Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakinę įvairių šaltinių, pateikiamų užsienio arba gimtąja kalba, informaciją. Parašo trumpą rišlią santrauką tiesmuko informacinio rašytinio ar sakinio teksto aktualiomis temomis. Detaliai užsirašo gerai struktūruotų ir aiškiai skaitomų pranešimų ar paskaitų informaciją žinomomis temomis (D1.3).</p>
<p>Specifinės ir (arba) tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu (D1.1).</p>	<p>Perteikia žodžiu trumpus nurodymus, susijusius su vieta ir laiku. Pasako žodžiu nesudėtingą informaciją (pvz., skaičius), kuri pateikta žinomomis struktūromis bei paremta iliustracijomis (D1.1.3).</p>	<p>Pasako ar užrašo esminę informaciją, pateikiamą sakinčiuose ar rašytiniuose skelbimuose, nurodymuose, instrukcijose (pvz., stovykloje, traukinių stotyje) (D1.1.3).</p>	<p>Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakinę (pvz., skelbimų, nurodymų), audiovizualinę (pvz., TV naujienų, orų prognozės), rašytinę (pvz., instrukcijų, etikečių, reklamų, brošiūrų, laiškų) informaciją pažįstamomis temomis, kai informacijos šaltinio kalba nesudėtinga (D1.1.3).</p>	<p>Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakinę (pvz., skelbimų, nurodymų), audiovizualinę (pvz., TV naujienų, orų prognozės), rašytinę (pvz., instrukcijų, etikečių, reklamų, brošiūrų, laiškų) informaciją pažįstamomis temomis, kai informacijos šaltinio kalba nesudėtinga (D1.1.3).</p>
<p>Diagramų, duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu (D1.2).</p>	<p>Žodžiu apibūdina paprastą paveikslėlį ar nuotrauką, kuriame ar kurioje atsispindi paprasti veiksmai (pvz., žmogus eina, lyja) (D1.2.3).</p>	<p>Žodžiu paaiškina paprastų diagramų (pvz., orų žemėlapių) informaciją. Žodžiu apibūdina paprastą paveikslėlį, nuotrauką (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiksmus) (D1.2.3).</p>	<p>Žodžiu perteikia paprastą ir su žinomomis temomis susijusią vaizdinę informaciją (pvz., nesudėtingą diagramą). (D1.2.3).</p>	<p>Žodžiu ar raštu apibūdina paprastų diagramų informaciją, nusako bendrą tendenciją ir komentuoja detales. Žodžiu ar raštu apibūdina paveikslėlių, nuotraukų</p>

				faktinę informaciją (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiklą, gamtos reiškinius) (D1.2.3).
Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu (D1.3).	Atpažįsta užrašo raktinius žodžius ir frazes iš labai trumpų paprastų tiesmuka kalba parašytų tekstų (D1.3.3).	Perteikia žodžiu paprastą lengvai nuspėjamą informaciją, esančią nesudėtinguose plakatuose, iškabose. Paaškina kitiems paprastų ir su kasdiene veikla susijusių frazių reikšmes, pasinaudodamas žodynu. Žodžiu išvardija pagrindinius punktus paprastų aiškiai struktūruotų ir iliustruotų rašytinių informacinių tekstų pažįstamomis temomis. Atpažįsta ir užrašo raktinius žodžius ir frazes. Raštu išvardija esminius punktus, klausydami, žiūrėdamas ar skaitydamas labai trypus paprastus informacinius tekstus pažįstamomis temomis (D1.3.3).	Raštu perteikia trumpų, nesudėtingų bei su žinomomis temomis susijusių tekstų informaciją. Parašo raktinius žodžius, frazes ar trypus sakinius. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų (D1.3.3).	Pateikia žodžiu ar raštu detalią santrauką aiškaus, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar tiesmuko informacinio teksto pažįstama tema. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų. Parašo trypą santrauką tiesmuko informacinio rašytinio ar sakytinio teksto aktualiomis temomis, kai artikuliuojama aiškiai (D1.3.3).
Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas (D1.4).	–	Užsirašo esminę informaciją iliustruotų pristatymų (pvz., kitų mokinių) pažįstamomis temomis (D1.4.3).	Užrašo informaciją pristatymų (pvz., klasės draugų parengtų prezentacijų), kurių temos yra žinomos, jei tam užtenka laiko arba jo yra suteikiama papildomai.	Tiksliai ir detalai užsirašo gerai struktūruotų ir aiškiai skaitomų pranešimų ar paskaitų pažįstamomis temomis informaciją (D1.4.3).

			Užsirašo esminius punktus paprasto tiesmuko pranešimo pažįstama tema, kai artikuliuojama aiškiai. Užsirašo trumpo pasisakymo (pvz., instrukcijų, nurodymų) esminius punktus (D1.4.3).	
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2).	Bendradarbiauja nedidelėje mokinių grupėje, vadovauja mokinių grupei atliekant komandinę užduotį (D2.3).	Bendradarbiauja nedidelėje mokinių grupėje, vadovauja mokinių grupei atliekant komandinę užduotį (D2.3).	Bendradarbiauja grupėje, atsižvelgdami į esamus/galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso (D2.3).	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, atsižvelgdami į esamus/galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso. Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį. Vadovauja nedidelei mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina atliktą grupės užduotį ir (ar) diskusiją (D2.3).
Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą (D2.1).	Bendradarbiauja nedidelėje mokinių grupėje atliekant komandinę užduotį (D2.1.3).	Bendradarbiauja nedidelėje mokinių grupėje, išklauso kitų, išsako savo požiūrį (D2.1.3).	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. atžvilgiu, atlikdamas paprastas komandines užduotis (pvz., stovykloje, projekto metu).	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. atžvilgiu, atlikdamas komandines užduotis ir kurdamas naujas idėjas (pvz., stovykloje, projekto metu).

			Rodo pagarbą, Išklauso kitų nuomones, išsako savo požiūrį. Esant nesutarimams ieško kompromiso, mandagiai kalba (D2.1.3).	Rodo pagarbą, supranta individualius asmenų skirtumus. Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį, pripažįsta nuostatų ir jausmų skirtumus. Esant nesutarimams ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą (D2.1.3).
Vadovavimas grupės darbui (D2.2).	–	–	Vadovauja nedidelei (3-4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą (D2.2.3).	Vadovauja nedidelei (3-4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį. Pateikia trumpas aiškias instrukcijas, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą. Diskusijos metu leidžia kiekvienam asmeniui pasisakyti, skatina visus reikšti nuomonę, jei reikia, užduoda klausimų, paprašo paaiškinti, pagrįsti nuomonę. Apibendrina grupės diskusiją pateikdamas trumpą ataskaitą (report) žodžiu (D2.2.3).
Tarpininkavimo (mediacijos) strategijų taikymas (D3).				
Teksto supaprastinimas žodžiu (D3.1).	–	–	Perteikdami teksto turinį žodžiu, jį priderina tikslinės auditorijos interesams ir poreikiams. Perteikdamas tekstą atsisako nereikalingos, besikartojančios informacijos,	Perteikdami teksto turinį žodžiu, jį priderina tikslinės auditorijos interesams ir poreikiams naudodami pavyzdžius, pagrįsdamas faktus aiškinimais,

			kad perduodama žinutė būtų aiški klausytojams ar skaitytojams (D3.1.3).	pakartodamas ar panaudodamas iliustracijas. Perteikdamas tekstą atsisako nereikalingos, besikartojančios informacijos, kad perduodama žinutė būtų aiški klausytojams ar skaitytojams (D3.1.3).
Teksto supaprastinimas raštu (D3.2).	–	–	–	Perteikdamas teksto turinį raštu, vartoja paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą. Klausydamas užsirašo (skaitydamas tekste pasižymi) tik svarbiausius dalykus. Rašydamas akcentuoja esmę, atsisako detalių. Teksto turinį gali pateikti ne kaip rišlų tekstą, o kaip punktų seką (D3.2.3).

V SKYRIUS MOKYMO(SI) TURINYS

23. Mokymo(si) turinys. (5)–6 klasės.
- 23.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės.
- 23.1.1. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo ir mokymosi srityse.
- 23.1.2. Apie save (vardas, pavardė, amžius, pilietybė, tautybė, gyvenamoji vieta ir kt.).
- 23.1.3. Tarpasmeniniai santykiai, šeima (šėimos sudėtis, šėimos narių profesijos, hobiai ir kt.).
- 23.1.4. Mokymasis, kasdienė veikla (mokomieji dalykai, mokykliniai reikmenys, pamokų tvarkaraštis ir kt.).
- 23.1.5. Laisvalaikis (žaidimai, pomėgiai ir kt.).
- 23.1.6. Gyvenamoji aplinka (vietovė, klasė, kambarys ir kt.).
- 23.1.7. Sveikata, sveika gyvensena (kūno dalys, maisto produktai, aktyvi veikla, būsenos raiška ir kt.).
- 23.1.8. Jaunimo gyvenimas (draugai ir kt.).
- 23.1.9. Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai (parduotuvės, maisto produktai ir kt.).
- 23.1.10. Transportas, kelionės (orientavimasis erdvėje, transporto priemonės ir kt.).
- 23.1.11. Gamta, ekologija (naminiai gyvūnai, metų laikai ir kt.).
- 23.1.12. Informacinės priemonės (media) ir skaitmeninės technologijos (išmanusis telefonas, kompiuteris ir kt.).
- 23.1.13. Kultūrinis gyvenimas (šėimos šventės ir kt.).
- 23.2. Sociokultūrinė medžiaga ir kalbos šalies (šalių) realijos.
- 23.2.1. Kalbos šalis ir (arba) šalys (miestai, šalies įžymybės ir kt.). Geografinė šalies padėtis.
- 23.2.2. Didžiausi šalies miestai, gyventojai.
- 23.2.3. Kultūrinis gyvenimas (nacionalinės šventės ir kt.).
- 23.2.4. Socialinės konvencijos (pasisveikinimas, atsisveikinimas, formalūs ir neformalūs kreipiniai).
- 23.2.5. Kalbų pažinimas: kalbų šėima, kalbų grupė.
- 23.3. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai.
- 23.3.1. Mokomasi naudotis paprastomis kitų kalbų ir (arba) kultūrų bendravimo taisyklėmis (pvz., pasisveikinti, atsisveikinti, padėkoti, atsiprašyti).
- 23.3.2. Mokomasi atpažinti kultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose.
- 23.3.3. Mokomasi atpažinti kai kuriuos kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožus, juos lyginti su savo gyvenamosios ir /ar gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais.
- 23.3.4. Mokomasi vartoti žinomus žodžius ir ženklus, palengvinančius bendravimą daugiakultūroje aplinkoje.
- 23.3.5. Mokomasi pastebėti ir atpažinti gimtosios ir (ar)valstybinės, pirmosios ir antrosios užsienio kalbos giminingus žodžius.
- 23.4. Kalbinė komunikacinė kompetencija. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams (5)–6 klasių koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.
- 23.5. Vartojamo žodyno apimtis.
- 23.5.1. Mokomasi vartoti kasdienes žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinio tikslo ribotame kiekyje situacijų programoje įvardytomis temomis.
- 23.5.2. Mokomasi atpažinti pagrindinę žodžio reikšmę.
- 23.5.3. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.

23.6. Tarimas ir intonavimas. Susipažįstama su užsienio kalbos garsų ir grafinio raidžių žymėjimo atitikmenimis, pagrindinėmis kirčiavimo taisyklėmis. Susipažįstama su užsienio kalbos abėcėle ir pagrindiniais užsienio kalbos intonavimo tipais/ypatumais.

23.7. Gramatinė medžiaga.

23.7.1. Mokomasi vartoti kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikaciniams intencijoms realizuoti konkrečiose žinomose situacijose.

23.7.2. Anglų kalba:

23.7.2.1. Adjectives: Common (a nice picture). Demonstrative (this house, that city).

23.7.2.2. Adverbs: Adverbs of frequency (always, sometimes, never).

23.7.2.3. Articles: Definite, indefinite. Determiners. Basic (a lot of). Discourse markers: Connecting words (and, but).

23.7.2.4. Nouns: Countable and uncountable nouns used with how much/many, there is/there are. Prepositions and prepositional phrases. Common prepositions (at, to, from). Prepositions of place (on/in, on the roof, in the forest). Prepositions of time (in/on/at, in May, on Tuesday, at 6 p.m.).

23.7.2.5. Possessives: Possessive adjectives / pronouns (my, your). Possessive 's (student's).

23.7.2.6. Pronouns: Personal (I, they).

23.7.2.7. Verbs: to be, have got (including questions and negatives). Imperatives (Sit down, please. Don't talk!). General/special questions (is, do, what, why, when, how much).

23.7.2.8. Present tense: Present simple. Present continuous.

23.7.2.9. Future tense: Be going to. I'd like to

23.7.2.10. Verb + ing, like / hate / love (I hate being late.).

23.7.2.11. Modals: Can/can't (ability: I can play the piano.).

23.7.3. Prancūzų kalba:

23.7.3.1. Adjectif: Genre des adjectifs. Nombre des adjectifs. Adjectifs de nationalités. Adjectifs de couleur.

23.7.3.2. Adverbe: Adverbes de quantité (beaucoup, très etc.). Adverbes de temps (aujourd'hui, ce matin, etc.).

23.7.3.3. Articulateurs (et/mais/).

23.7.3.4. Déterminants: Articles définis (le, la, l', les). Articles indéfinis (un, une, des) Articles partitifs (du, de la, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

23.7.3.5. Interrogation (est-ce que, qui, que, quand, quel, quelle, quels, quelles, comment, combien, combien de temps, combien de fois, où etc.)

23.7.3.6. Négation: (ne...pas).

23.7.3.7. Nom: Noms propres. Genre des noms. Nombre des noms.

23.7.3.8. Préposition: Prépositions de lieu (venir de/aller à + ville ou pays – habiter à, au, en + ville ou pays, etc.).

23.7.3.9. Présentatifs: (voilà, c'est, ce sont ect.).

23.7.3.10. Pronom: Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles). Pronoms des verbes pronominaux (je me, tu te, il se etc.). Pronoms toniques (moi, toi, lui, elle).

23.7.3.11. Verbe: Irréguliers (être, avoir, faire, aller, prendre, venir, pouvoir, vouloir) ; c'est, il y a. Verbes à une base (infinitif – er).

23.7.4. Rusų kalba:

23.7.4.1. Имя существительное: Собственные, нарицательные имена существительные. Одушевлённые, неодушевлённые существительные. Род существительных (мужской, женский, средний). Число существительных (единственное, множественное). Некоторые падежные формы существительных: Именительный падеж: идентификация лица: Меня зовут Лена; лицо активного действия: Нина смотрит телевизор; название лица (предмета): Это Андрей. Вот книга; обращение: Андрей, ...!; характеристика лица: Брат — врач.; наличие предмета: У меня есть книга. Винительный падеж (без предлога): лицо (предмет) как объект действия: Анна читает журнал. Я люблю Анну. Предложный падеж (с предлогом): место (в/на): Рита в школе. Книга на столе.

23.7.4.2. Имя прилагательное: Род, число полных прилагательных. Полные прилагательные (красивый, русский, большой). Согласование полных прилагательных с существительными в роде и числе в именительном падеже.

23.7.4.3. Имя числительное: Простые количественные числительные (1-20; один, два, три, ..., двадцать).

23.7.4.4. Местоимения: Личные местоимения. Указательные местоимения (этот ...). Вопросительно-относительные местоимения (что, кто сколько). Притяжательные местоимения (мой, твой, свой, его, её).

23.7.4.5. Глагол: Инфинитив (читать, играть, любить). Настоящее, прошедшее время известных глаголов (читаю - читал, играю - играл ...).

23.7.4.6. Наречия: Времени (утром, днём, вечером). Образа действия (хорошо, плохо). Вопросительные (когда, где, как).

23.7.4.7. Служебные части речи: Предлоги (в, на, у). Союзы и союзные слова (и, или, а). Частица не.

23.7.4.8. Состав слова: Интернационализмы. Состав слова в русском языке. Однокоренные слова.

23.7.4.9. Синтаксис: Простое предложение: Повествовательные предложения (Я был в школе). Простые вопросительные предложения (Как тебя зовут? Как дела? Сколько тебе лет? Что ты делал?). Простые отрицательные предложения (Нет, я не играл).

23.7.5. Vokiečių kalba:

23.7.5.1. Artikelwörter. Pronomen: Bestimmter/unbestimmter Artikel, Negativartikel): der / die / das, ein/eine/ein/kein, keine im Nominativ und im Akkusativ; Personalpronomen im Nominativ; Possessivpronomen mein/mein, dein/ deine, sein/seine, ihr/ihre, unser/unsere im Nominativ; Inderfinita: alle(s); Interrogativpronomen (wer, was, wie viel...).

23.7.5.2. Nomen: Kasus (Artikel im Nominativ, bestimmter Artikel im Akkusativ); Pluralbildung.

23.7.5.3. Adjektiv: Adjektive (prädikativer Gebrauch, z.B.: das Haus ist schön.); Akkusativ-Ergänzung, z.B.: Sie hat lange Haare.

23.7.5.4. häufige Verben mit Akkusativ (haben, möchten, trinken, essen etc.); Verben: Trennbare Verben, z.B. anfangen, abholen, fernsehen, aufstehen; Modalverben: „möchten“, können; Verbkonjugation, Verbformen im Singular und Plural, z.B.: heißen, wohnen etc.; Verben mit Vokalwechsel, z.B.: fahren, lesen, sehen, sprechen, essen, treffen; Verbformen haben, sein.

23.7.5.5. Zahlwörter: Kardinalzahlen (0-1000); Ordinalzahlen (von 1. bis 31.).

23.7.5.6. Präpositionen: temporale Präpositionen (am, um, von ... bis ... nur mit Wochentagen/ Uhrzeiten ohne Kasus); lokale Präpositionen: in, aus.

23.7.5.7. Syntax: Aussagesätze, Fragesätze, Ausrufesätze; W-Fragen; Ja / Nein Fragen; Die Satzklammer bei trennbaren Verben; Die Satzklammer bei Modalverben; Verneinung mit nicht; Fragen mit nicht oder kein; Antworten mit ja, nein oder doch; Satzverbindung mit und.

23.8. Rašyba ir skyryba.

23.8.1. Mokomasi taisyklingai rašyti žinomus aktyvaus vartojimo žodžius ir frazes.

23.8.2. Prancūzų kalba: Les règles de phonie-graphie essentielles: e caduc; consonne finale muette; Homonymes ont et on, a et à, est et et, sont et son; Exceptions : r, c, l; Différencier l'adjectif masculin ou féminin; Faire les liaisons obligatoires (pronom + verbe/ article + nom); Lire les verbes du 1er groupe; Prononcer l'alphabet// épeler un mot; Prononcer un et une; Prononcer un mot ou une phrase simple avec le rythme et l'accentuation finale; Produire l'intonation pour une phrase affirmative ou interrogative.

23.8.3. Rusų kalba: Правильное написание и соединение букв русского алфавита. Различение звуков русского алфавита и правильное их буквенное написание. Буквы: Е – Э (есть – это), И – Й (мой – мои), И – Ы (мои – мы) и др. Различение звуков и правильное написание слов с буквами Е, Ё, Ю, Я в разных позициях: есть, сел, её, вёл, Юра, Люба, я, мяч. Правописание ЖИ-ШИ, ЧА-ЩА, ЧУ-ЩУ; Правописание имён собственных с заглавной буквы.

23.8.4. Vokiečių kalba: Laute, Buchstaben, Aussprache, Schreiben, Interpunktion: Wortakzent, Satzakzent, Frageakzent; Lange und kurze Vokale; Aussprache und Schreiben von ö – ü; ei – au – eu; ich-Laut; h – sch – ß; er-, ig- am Ende. Groß- und Kleinschreibung: das erste Wort am Satzanfang; Substantive (Nomen); Vornamen, Familiennamen; Die Höflichkeitspronomen: Sie, Ihr, Ihrer, Ihnen...; Namen von Kontinenten, Staaten und Städten. Satzzeichen: Punkt, Fragezeichen, Komma.

23.9. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Mokomasi suprasti terminus, vartojamus mokytojo ar mokomojoje medžiagoje, pvz., raidžių ir garsų, kai kurių skyrybos ženklų, kai kurių kalbos dalių pavadinimus.

23.10. Abstrakčiosios sąvokos.

23.10.1. Mokomasi suvokti abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmę; reikšti sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniais.

23.10.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas.

23.10.3. Erdvė: Buvimo vieta.

23.10.4. Matmenys / parametrai: Dydis.

23.10.5. Laikas: Bendras skirstymas. Ankstumas, vėlumas. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda.

23.10.6. Kiekybė: Skaičius. Kiekis.

23.10.7. Požymis: Amžius. Matomumas / vaizdas.

23.10.8. Ryšiai ir santykiai: priklausomybė/nuosavybė.

23.10.9. Kontekstinės nuorodos (deiksė): apibrėžtumas (įvardžiai, artikeliai).

23.11. Diskursas. Susipažinama su sakinio struktūra, mokomasi atpažinti kai kuriuos diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokti, kaip sakiniai jungiami į tekstą.

23.12. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

23.12.1. Pateikiami supratimui sakiniai tekstai: nurodymas, paaiškinimas, pokalbis, trumpas apibūdinimas ar pasakojimas (pvz., daina, eiliuotė).

23.12.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: vadovėlio užduočių instrukcija, viešas užrašas, skelbimas, žinutė, laiškas (elektroninis), atvirukas, pranešimas, plakatas, skrajutė, komiksas, iliustruotas informacinis tekstas, trumpas iliustruotas pasakojimas.

23.12.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis, pažintinis vaizdo ir garso įrašas, nesudėtinga reklama, animacinis filmukas.

23.12.4. Produkuojami sakiniai tekstai: prisistatymas, trumpas pasisakymas (pvz., kas (ne)patinka, ką mėgsta daryti ir pan.), trumpas apibūdinimas (pvz., šeimos narių, gyvenamosios vietos ir pan.), trumpas pasakojimas.

23.12.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: informavimas (asmeninės informacijos pateikimas).

23.12.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: tinklalaidės įrašas, nedidelės apimties pateiktys su užrašais, trumpi vaizdo ir garso įrašai.

23.12.7. Sakytinė sąveika: trumpas pokalbis.

23.12.8. Rašytinė sąveika: anketa, forma, žinutė, raštelis, trumpas el. asmeninis laiškas (pagal pavyzdį), atvirukas, atvirlaiškis.

23.12.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: trumpas pokalbis, trumpas socialinių tinklų, tinklaraščių komentaras.

23.12.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

23.12.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: trumpas pasisakymas (pvz., perduodant informaciją iš kitos kalbos iliustruoto šaltinio teksto ir pan.).

23.13. Komunikacinės intencijos.

23.13.1. Mokomasi klausant ir skaitant suprasti, kalbant ir rašant tinkamai reikšti komunikacines intencijas aktualesiose situacijose pagal programos temas.

23.13.2. Bendravimo konvencijos: prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / reaguoti į padėką.

23.13.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: atsakyti į klausimą. Pasakyti (skaičius, kainas, savaitės dienas, dienos laiką ir datą, gimimo datą, telefono numerį, amžių). Paklausti informacijos (apie daiktą, žmogų).

23.13.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti / paklausti apie patikimą, nepatikimą.

23.13.5. Raginimas, įkalbinėjimas: paprašyti kokio nors daikto.

23.13.6. Pokalbio strategijos: reaguoti į pašnekovo pasakymą.

23.13.7. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta.

23.13.8. Makro intencijos: informuoti (apie save: vardas, pavardė, mokykla, tautybė; įvykis, laikas, vieta, laikas, kaina). Apibūdinti (save, kasdieninius daiktus). Pasakoti.

23.14. Registras, mandagumo normos. Mokomasi suprasti kai kuriuos mandagius pasakymus, vartoti žinomas mandagumo frazes kalbant su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis.

24. Mokymosi turinys. 7–8 klasės.

24.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės.

24.1.1. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo ir mokymosi srityse.

24.1.2. Apie save (pomėgiai, laisvalaikis, išvaizda, fizinės savybės, charakteris ir apranga ir kt.).

24.1.3. Tarpasmeniniai santykiai, šeima (šeimoms narių veiklos, laisvalaikis, namų ruoša, šeimos šventės ir kt.).

24.1.4. Mokymasis, kasdienė veikla (mokyklos gyvenimas, mokyklinės šventės, popamokinė veikla, profesijos, darbai ir vietos, kur atliekami įvairūs darbai ir kt.)

24.1.5. Laisvalaikis (pomėgiai, sportas, laisvalaikio planavimas, atostogos ir kt.).

24.1.6. Gyvenamoji aplinka (namo, buto, kambario interjeras, tvarkymasis, mano miestas, kelias į mokyklą ir kt.)

24.1.7. Sveikata, sveika gyvensena (sveikata, dienotvarkė, poilsis, maitinimosi įpročiai, higienos įpročiai ir kt.).

24.1.8. Jaunimo gyvenimas (draugystė, charakterio savybės, išvaizda, apranga ir kt.).

24.1.9. Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai (parduotuvės, prekių įsigijimas internetu, įvairūs pirkiniai, maitinimo įstaigos ir kt.).

24.1.10. Transportas, kelionės (orientavimasis mieste, transporto priemonės, apgyvendinimas, maršrutas, atostogos ir kt.).

24.1.11. Gamta, ekologija (geografinė padėtis, klimatas, oras, gyvūnai, augalai, šalys ir žemynai ir kt.).

24.1.12. Informacinės priemonės (media) ir skaitmeninės technologijos (TV, radijas, spauda paaugliams, internetas, mobilus ryšys, virtualus bendravimas ir kt.).

24.1.13. Kultūrinis gyvenimas (kinas, teatras, koncertai, nacionalinės šventės, tradicijos ir kt.).

24.2. Sociokultūrinė medžiaga ir kalbos šalies ir (arba) šalių realijos.

24.2.1. Kalbos šalis ir (arba) šalys (šalies geografinis ir administracinis žemėlapis. Didžiausi šalies miestai, gyventojų skaičius, tautybės. Gamta, klimatas, miestai, įžymybės, architektūros paminklai, žymūs žmonės, valstybinės šventės ir kt.).

24.2.2. Kultūrinis gyvenimas (kinas, teatras, koncertai, nacionalinės šventės, tradicijos ir kt.).

24.2.3. Socialinės konvencijos (maisto tradicijos ir valgymo etiketas, apranga, neverbalinė komunikacija: akių kontaktas, socialinis atstumas, gestai, mimika, emocijų raiška kt.)

24.2.4. Kalbų pažinimas: kalbos geografinis paplitimas.

24.3. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai.

24.3.1. Mokomasi tinkamai naudotis kitų kultūrų bendravimo taisyklėmis (pvz.: skirtingai pasisveikinti, atsisveikinti, padėkoti, atsiprašyti).

24.3.2. Mokomasi atpažinti kultūrinius skirtumus ir juos lyginti su savąja kultūra nesudėtingose komunikacinėse situacijose.

24.3.3. Susipažįstama su kai kuriais kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožais, jie lyginami su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais.

24.3.4. Mokomasi atpažinti gimtosios ir (ar)valstybinės, pirmosios ir antrosios užsienio

kalbos giminingus žodžius, frazes, juos vartoti.

24.4. Kalbinė komunikacinė kompetencija. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 7–8 klasių koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.

24.5. Vartojamo žodyno apimtis.

24.5.1. Vartojamas žodynas, reikalingas atlikti kalbos veiksmus išvardytose programoje temose ir situacijose.

24.5.2. Susipažįstama su keletu žinomų žodžių reikšmių.

24.5.3. Susipažįstama su kai kuriais frazeologizmais ir perkeltine reikšme vartojamais posakiais.

24.5.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi ir visuomeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritis.

24.6. Tarimas ir intonavimas.

24.6.1. Susipažįstama su pagrindiniais fonetinės kalbos sistemos ypatumais ir mokomasi tinkamai artikuliuoti.

24.6.2. Mokomasi ištarti užsienio kalbos žodžius taip, jog nepaisant galimų tarimo trūkumų jie būtų suprantami gimtakalbiams.

24.6.3. Mokomasi tinkamai intonuoti.

24.7. Gramatinė medžiaga.

24.7.1. Mokomasi vartoti paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti daugelyje žinomų situacijų ir kontekstų.

24.7.2. Anglų kalba:

24.7.2.1. Adjectives: Common (a sunny day). Demonstrative (this event, those photos). Comparative, superlative (tall – taller, good – better).

24.7.2.2. Adverbs: Adverbs of frequency (always, usually, sometimes, never).

24.7.2.3. Articles: Definite, indefinite.

24.7.2.4. Determiners: Basic (any, some, a lot of).

24.7.2.5. Discourse markers: Connecting words (and, but, because).

24.7.2.6. Intensifiers: Basic (very, really)

24.7.2.7. Nouns: Countable and uncountable nouns used with how much/many, there is/there are.

24.7.2.8. Prepositions and prepositional phrases: Prepositions: Common (at, to, from, by). Prepositions of place (on, in, under, behind). Prepositions of time (in/on/at, in May, on Tuesday, at 6 p.m.).

24.7.2.9. Possessives: Possessive adjectives / pronouns (my, your). Possessive 's (student's).

24.7.2.10. Pronouns: Personal (I, they).

24.7.2.11. Verbs: to be, have got (including questions and negatives). Imperatives (Sit down, please. Don't talk!). General/special questions (is, do, what, why, when, how much).

24.7.2.12. Present tense: Present simple. Present continuous.

24.7.2.13. Past tense: Past simple.

24.7.2.14. Future tense: Going to. I'd like to.

24.7.2.15. Verb + ing, like / hate / love (I hate being late.).

24.7.2.16. Modals: Can/can't (ability: I can play chess). Can/could (functional: Can I help?).

24.7.3. Prancūzų kalba:

24.7.3.1. Adjectif: Accord des adjectifs. Place des adjectifs. Comparatifs et superlatifs.

24.7.3.2. Adverbe: Adverbes de quantité (beaucoup, assez, etc.). Adverbes de lieu (ici, là,

etc.). Adverbes de temps (maintenant, ce matin, demain, etc.).

24.7.3.3. Articulateurs (et/ou/alors/parce que).

24.7.3.4. Construction impersonnelle simple («Il» pour la météo.)

24.7.3.5. Déterminants: Articles définis (le, la les). Articles contractés (à la, aux, de la, du, des). Articles indéfinis (un, une, des). Articles partitifs (du, de la, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

24.7.3.6. Expression de la durée (il y a, depuis, etc.).

24.7.3.7. Expression du moment : (prépositions + date, mois, saison, année).

24.7.3.8. Interrogation (qu'est-ce que, qui, que, quand, comment, etc.).

24.7.3.9. Négation (ne...pas, oui, si, non).

24.7.3.10. Nom: Genre des noms. Nombre des noms.

24.7.3.11. Préposition: Prépositions de lieu (venir de/aller à + ville ou pays – habiter à, au, en + ville ou pays, etc.)

24.7.3.12. Pronom: Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, etc.), compléments d'objet direct (me, te, le, la, les, etc.), compléments d'objet indirect (me, te, lui, leur, etc.). Pronoms toniques (moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles). Pronoms adverbiaux (en, y). Pronom relatif (qui).

24.7.3.13. Verbe: Présent . Conditionnel présent de politesse (Je voudrais..., vous pourriez...?). Impératif. Futur proche. Passé composé. Imparfait. Présent progressif. Passé récent. Verbes pronominaux.

24.7.4. Rusq kalba:

24.7.4.1. Имя существительное: Падежные формы существительных. Именительный падеж: факты, события: Завтра праздник; Родительный падеж: а) без предлога: отсутствие лица (предмета): У меня нет брата. В городе нет театра; обозначение количества, меры в сочетании с числительными два, три, четыре, пять в ограниченных конструкциях: Сейчас 2 часа. Ручка стоит 5 рублей. Маме 40 лет.; месяц в дате (на вопрос «Какое сегодня число?»): Первое января. б) с предлогом: лицо, которому принадлежит что-либо (у): У Андрея есть машина.; адресат/ место действия: Я был у бабушки. Около школы магазин.; исходный пункт (из, с): Я из Каунаса. Дательный падеж: а) без предлога: адресат действия: Вечером я звонил отцу.; адресат определения: Сестре 3 года. Винительный падеж: б) с предлогом: направление движения (в, на): Утром я иду в школу, на концерт.; определение/ цель действия: Он играет в футбол.; время (час, день недели) (в): В среду в три часа у нас экскурсия. Творительный падеж: а) без предлога: с глаголами заниматься, интересоваться: Брат занимается спортом. Она интересуется литературой.; с предлогом: совместность: Отец играет с сыном; определение: Я люблю чай с молоком. Предложный падеж: б) с предлогом: средство передвижения (на): Мы едем в школу на автобусе. Я катаюсь на велосипеде.; объект действия (на): Он играет на гитаре.

24.7.4.2. Имя прилагательное: Некоторые падежные формы известных прилагательных. Употребление прилагательных.

24.7.4.3. Имя числительное: Количественные числительные (1–100). Составные количественные числительные в форме именительного падежа. Порядковые числительные (первый, второй и др.) в форме именительного падежа. Употребление числительных (один, одна, одно, одни, два, две) в сочетании с существительными (один карандаш, одна книга, одно окно, одни двери, два карандаша, два окна, две книги).

24.7.4.4. Местоимения: Родительный и Дательный падежи личных местоимений (меня, тебя, его, её; мне, тебе, ему, ей). Падежные формы и употребление личных местоимений с предлогами (у меня, у тебя, у него, у неё...). Притяжательное местоимение (их). Отрицательные местоимения никто, ничто. Вопросительно-относительные местоимения (который, чей...). Возвратное местоимение себя.

24.7.4.5. Глагол: Несовершенный и совершенный вид глагола (делать — сделать, читать — прочитать). Будущее сложное время глаголов (буду читать, буду играть...). Формы известных глаголов в изъявительном наклонении: (читать, писать, идти, ехать, хотеть, жить...). Повелительное наклонение известных глаголов (читай, читайте; говори, говорите).

Глаголы движения – идти, ходить, ездить, летать, плыть...). Глаголы, требующие инфинитива (хотеть, любить). Возвратные глаголы (учиться, кататься, купаться...). Настоящее, прошедшее и будущее простое время известных возвратных глаголов.

24.7.4.6. Наречия: Наречия времени (летом, зимой...); места (там, туда, далеко, близко, направо, налево...); меры и степени (часто, редко, иногда, быстро...). Вопросительные (куда, откуда). Предикативные (можно, нельзя). Различение употребления наречий где, куда.

24.7.4.7. Служебные части речи: Предлоги (с, из, к, около, от, до, без). Союзы и союзные слова (но, который, что, чтобы, где, куда и др.).

24.7.4.8. Состав слова: Распознавание словообразовательных моделей. Порядок слов в простом предложении.

24.7.4.9. Синтаксис. Простое предложение: Порядок слов в простом предложении.

24.7.4.10. Синтаксис. Сложное предложение: Сложносочиненные предложения с союзами и, а, но. Сложноподчиненные предложения, виды придаточных предложений с различными союзами и союзными словами (что, где, куда, откуда, когда).

24.7.5. Vokiečių kalba:

24.7.5.1. Artikelwörter. Pronomen: Bestimmter/unbestimmter/Negativartikel Artikel im Dativ; Personalpronomen im Dativ und Akkusativ; Possesivpronomen Singular im Dativ und Akkusativ; Plural im Nominativ und Akkusativ; Frageartikel *welch-* im Nominativ und Akkusativ; Demonstrativpronomen *dies-* im Nominativ und Akkusativ; Inderfinita *viel(e)(s), man, etwas, nichts, man, es*; Indefinitpronomen.

24.7.5.2. Nomen: Kasus (bestimmter, unbestimmter, Negativartikel im Dativ und Akkusativ); Endung *n* im Plural Dativ; Genitiv-*s* bei Namen (Annas Mutter); Genus: Maskulinum auf *-er* (der Schüler); Neutrum auf *-chen* (das Mädchen); Femininum auf *-ung, -heit, -keit, -tion, -ei*, Frauen im Beruf *-in*, Nationalitäten von Frauen (z. B. Litauerin), außer: Deutsche.

24.7.5.3. Adjektiv: Komparativ und Superlativ, Komparation: *gut, gern, viel*; Adjektivdeklinationen (Einführung: Adjektiv nach dem bestimmten, unbestimmten Artikel).

24.7.5.4. Verb: Verbformen: werden; Verben mit Präfix: trennbare Verben (*ab-, aus-, auf-, an-, ein-, mit-, vor-, um-, weg-, zurück-,*); Verben mit Präfix: untrennbare Verben (*be-, ent-, er-, ge-, ver-, wieder-*), (z.B. *besprechen, wiederholen*); Modalverben: *können, dürfen, wollen, mögen, müssen, sollen*; Präteritum von *haben, sein* und von Modalverben; Perfekt mit *haben* und *sein* und Partizip II bei regelmäßigen, unregelmäßigen, trennbaren und nicht trennbaren Verben mit Präfix; Imperativ mit *du* und *Sie*; Reflexive Verben z.B.: *sich waschen, sich kämmen* etc.

24.7.5.5. Präpositionen: Lokale Präpositionen mit Dativ, *zu + Dativ*; Modale Präposition als (*arbeiten als*); Temporale Präpositionen: *vor, seit, für, vor, nach, in, bis, ab*; Präposition mit+Dativ; Wechselpräpositionen, z.B. *an, auf, in*.

24.7.5.6. Zahlwörter: Ordinalzahlen, Ordinalzahlen nach dem bestimmten Maße und Gewichte; Uhrzeiten im Alltag; Artikel (*der / das / die erste, tausendste*).

24.7.5.7. Syntax: Satzklammer mit Modalverben, trennbaren Verben, im Perfekt usw.; Imperativsätze, Ausrufesätze; Verneinung mit *kein, keinen, keine*; Verben mit Nominativergänzung (z. B. *Der Flug dauert eine Stunde.*); Verben mit Akkusativergänzung (z. B. *Ich kaufe eine Karte.*); Verben mit Dativergänzung (z. B. *Die Karte gehört mir.*); Sätze mit weiteren Ergänzungen: temporal, modal, lokal: (z. B. *Wir laufen sehr schnell. Wir fliegen nach Berlin.*); Satzverbindungen mit *und, deshalb, oder, aber, denn*; Hauptsatz und Nebensatz mit *weil, dass*.

24.7.5.8. Wortbildung: Nominalisierung *-er, -ung, -in*; Adjektive: Vorsilbe *un*, z.B.: *unglücklich*, z.B. *Nachilbe* arbeitslos.

24.8. Rašyba ir skyryba.

24.8.1. Mokomasi taisyklingai rašyti žinomus aktyvaus vartojimo žodžius ir frazes.

24.8.2. Prancūzų kalba: Accentuation en fin de mot; Phonologie: différencier *e, o, u*; Prononcer le *r*; Placer l'accentuation dans une phrase complexe (avec virgule, relative ou complément); Faire les liaisons (nom+adjectif, adverbe+adjectif) et élisions/ enchaînement consonantique (Bonne Année); Homonymes et homophones: *ou - où, g - ge et j; ce-se, c' - s'; é - er; sa - ça, peu - peut, o - eau, au*; Voyelles nasales: */ã/, /ẽ/, /õ/, /œ/*; Consonnes nasales: */m/, /n/, /ɲ/, /ŋ/*;

Semi-consonnes: /j/, /w/, /ɥ/; Lettres i et y; Orthographe des sons: /s/ - s, ss, ç, sc, t et x; /ɲ/ - gn; /f/, ff, ph; g, gu et ge; Les sons: /r/, /z/, /w/, /u/, /ʃ/, /k/ - c, qu, k, ck, cc, ch, /g/, e- /ɛ/, /b/, /m/, /p/; Prononciation de plus, h muet, h aspiré.

24.8.3. Rusų kalba: Правописание безударных гласных в корне слова; Окончания имён существительных в Творительном и Предложном падежах; Ъ в неопределённой форме глагола; Ъ во 2 лице настоящего и будущего простого времени; Ъ в возвратных глаголах; Правописание глаголов с -ТСЯ и -ТЬСЯ; НЕ с глаголами; Правописание наречий на -О.

24.8.4. Vokiečių kalba: Laute, Buchstaben, Aussprache, Schreiben, Interpunktion: Wortakzent bei Verben mit Vorsilben; Aussprache von lange Vokale vor -h; kurze Vokale vor Doppekonsontant, Konsonantenanhäufungen; a – ä – e – i – o – u lang; b/p, g/k, d/t; ng – r – w – z; ach-Laut; lange Sätze. Groß-und Kleinschreibung: geografische Namen: die Ostsee; besondere Kalendertage: Weihnachten. Interpunktion: Satzzeichen: Ausrufezeichen, Doppelpunkt, Anführungszeichen, Apostroph.

24.9. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Susipažįstama su terminais, vartojamais mokytojo ar mokojoje medžiagoje, pvz., raidžių ir garsų, kai kurių skyrybos ženklų, kai kurių kalbos dalių pavadinimais.

24.10. Abstrakčiosios sąvokos.

24.10.1. Susipažįstama su abstrakčiųjų sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmėmis. Mokomasi reišti sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniiais.

24.10.2. Egzistencija: Vyksmas, vyksmo nebuvimas. Realumas, nerealumas.

24.10.3. Erdvė: Išsidėstymas. Atstumas.

24.10.4. Judėjimas: Būdas. Kryptis.

24.10.5. Matmenys / parametrai: Ilgis, plotis. Plotas.

24.10.6. Laikas: Momentas. Periodas/trukmė. Dažnis, pasikartojimas. Nepasikartojimas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Ateities nuoroda. Pradžia. Pabaiga. Seka. Greitis.

24.10.7. Kiekybė: Visuma ir dalis. Apibrėžta, neapibrėžta kiekybė.

24.10.8. Požymis: Skonis. Kvapas. Spalva. Girdimumas / garsas. Faktūra / tekstūra. Fizinė būklė. Sausumas / drėgmė.

24.10.9. Vertinamasis požymis: Kaina, kokybė. Naudingumas / nenaudingumas. Svarbumas / nesvarbumas. Sunkumas / lengvumas.

24.10.10. Ryšiai ir santykiai: Lyginimas / kontrastas / lygybė. Priežastis. Pasekmė / poveikis.

24.10.11. Kontekstinės nuorodos (deiksė): Apibrėžtumas (įvardžiai, artikeliai).

24.11. Diskursas.

24.11.1. Įtvirtinami gebėjimai suvokti sakinio struktūrą.

24.11.2. Mokomasi atpažinti diskurso žymeklius (jungtukus) ir suvokti, kaip sakiniai jungiami į tekstą.

24.11.3. Susipažįstama su tekstų sandaros principais.

24.11.4. Susipažįstama su laiško teksto struktūra (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas).

24.12. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

24.12.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas, instrukcija, skelbimas, informacinis pranešimas, orų prognozė, pokalbis, trumpas interviu, pasakojimas.

24.12.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: nurodymas (stenduose, informaciniuose lapeliuose), žinutė, trumpas asmeninis laiškas, atvirukas, renginio programa, lankstinukas, brošiūra, komiksas, tvarkaraštis, iliustruotas informacinis tekstas, iliustruotas pasakojimas, eilėraštis.

24.12.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis, pažintinis vaizdo ir garso įrašas, TV naujienų santrauka, sporto naujienos, TV orų prognozė, reklama, animacinis filmukas, vaidybinio filmo ištrauka.

24.12.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: apibūdinimas, pasakojimas (pagal programoje numatytas temas), nurodymas (pvz., kaip iš vienos vietos patekti į kitą ir pan.), vertinimas (pvz., ką moka, kas sekasi ir pan.), trumpas pranešimas (su pateiktimis ir be jų).

24.12.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, pastraipa.

24.12.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: videofilmukas, pateiktys su užrašais, vaizdo ir garso įrašai.

24.12.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, interviu.

24.12.8. Rašytinė sąveika: anketa, forma, žinutė, raštelis, trumpas el. asmeninis laiškas (padėka, pasiūlymas, atsiprašymas, kvietimas ir pan.), atvirukas, atvirlaiškis.

24.12.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: trumpas pokalbis, socialinių tinklų, tinklaraščių komentarai, komentarai, susirašinėjant realiu laiku.

24.12.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio (įvesties) tekstai: instrukcija, iškaba, paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

24.12.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: trumpas pasisakymas, trumpa santrauka.

24.13. Komunikacinės intencijos.

24.13.1. Susipažįstama su abstrakčiųjų sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmėmis. Mokomasi reikšti sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniais.

24.13.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Atsiprašyti / priimti atsiprašymą. Pasveikinti / atsakyti į pasveikinimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas.

24.13.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: konstatuoti, pranešti. Reikšti / paklausti apie žinojimą. Reikšti / paklausti apie norą, ketinimą. Pritarti, nepritarti. Paklausti ar pritaria. Reikšti / paklausti apie poreikį, prioritetą. Paprašyti leidimo / duoti leidimą / reikšti draudimą. Reikšti / paklausti apie galėjimą, negalėjimą.

24.13.4. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

24.13.5. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti. Paraginti, nurodyti / reaguoti į raginimą, nurodymą.

24.13.6. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį / pateikti temą. Parodyti, kad sekama, klausoma. Pasitaisyti, patikslinti.

24.13.7. Kompensacinės strategijos: paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / paprašyti pasakyti paraidžiui. Paklausti, ar suprato.

24.13.8. Makro intencijos: aiškinti.

24.14. Registras, mandagumo normos. Mokomasi vartoti mandagumo frazes kalbant su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis ar rašant jiems žinutes, laiškus. Mokomasi vartoti neutralų registrą kalbant ir rašant.

25. Mokymo(si) turinys. 9–10 ir I–II gimnazijos klasės.

25.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, situacijos.

25.1.1. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešosios erdvės ir iš dalies profesinėje srityse.

25.1.2. Apie save (pomėgiai, mėgstami ir nemėgstami dalykai, išvaizda ir charakterio savybės; asmenybės, darančios įtaką mūsų gyvenimui ir kt.).

25.1.3. Tarpasmeniniai santykiai, šeima (šėimos narių vaidmenys ir santykiai šėimoje, kartu santykiai kt.).

25.1.4. Mokymasis, kasdienė veikla (pareigos, mokymasis, pilietinė ir socialinė veikla, savanorystė, savęs paieškos, ateities planai, profesijos; užsienio kalbos mokymasis, tarpkultūrinis bendradarbiavimas ir kt.).

25.1.5. Laisvalaikis (poilsis, kultūrinės pramogos, turizmas, sportas ir kt.).

25.1.6. Gyvenamoji aplinka (vietovė, gyvenimas mieste ir kaime, svajonių vieta, būstas, tvarus miestas ir darni kaimynystė, aplinkosauga ir kt.).

25.1.7. Sveikata, sveika gyvensena (higiena, sveikas gyvenimo būdas ir sveika mityba, emocinė sveikata, žalingų įpročių prevencija ir kt.).

25.1.8. Jaunimo gyvenimas (bendravimas, santykiai su bendraamžiais, stilius, mada ir įvaizdis, jaunimo kalba, asmeninis biudžetas, saviraiškos būdai kt.).

25.1.9. Pirkiniai, paslaugos, aptarnavimas (buities ir kitų paslaugų kokybė, finansų planavimas, atsakingas vartojimas).

25.1.10. Transportas, kelionės (orientavimasis viešosiose erdvėse, turizmas, ekoturizmas patirtį formuojančios kelionės ir kt.).

25.1.11. Gamta, ekologija (šalies klimatas, oras, flora, fauna, tausojantis požiūris į gamtą atsakingas vartojimas ir kt.).

25.1.12. Informacinės priemonės (media) ir skaitmeninės technologijos (TV, radijas ir spauda, internetas, mobilus ryšys, socialiniai tinklai, saugus ir etiškas elgesys socialiniuose tinkluose, viešumas ir viešinimas, skaitmeninių technologijų panaudojimas mokantis užsienio kalbų ir kt.).

25.1.13. Kultūrinis gyvenimas (muzika, vaizduojamasis menas, grožinė literatūra, žymiausi kultūros ir meno atstovai, etninės ir religinės šventės ir kt.).

25.2. Sociokultūrinė medžiaga ir kalbos šalies ir (arba) šalių realijos.

25.2.1. Kalbos šalis / šalys (regionai, saugomos teritorijos, klimatinės zonos; miesto ir kaimo gyventojai, gyventojų etninė sudėtis, migracija; gamta, klimatas, regionai, įdomios vietovės, architektūros paminklai, mokslo veikėjai, atradėjai ir kt.).

25.2.2. Kultūrinis gyvenimas (muzika, vaizduojamasis menas, grožinė literatūra, žymiausi kultūros ir meno atstovai, etninės ir religinės šventės ir kt.). Ritualinis elgesys šeimos, tautinėse šventėse, viešuosiuose renginiuose.

25.2.3. Socialinės konvencijos (punctualumas ir viešnagės laikas, dovanos, viešojo gyvenimo elgesio taisyklės, pokalbio tabu temos kt.).

25.2.4. Kalbų pažinimas: kalbos atmainos, dialektai; kalbos reikšmė asmeniniam ir profesiniam gyvenimui.

25.3. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai.

25.3.1. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

25.3.2. Mokomasi pažinti įvairių šalių kultūrinius ypatumus, juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais.

25.3.3. Mokomasi bendrauti daugiakultūrėje aplinkoje gerbiant kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus.

25.3.4. Susipažįstama su Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbų įvairove; mokomasi vartoti įvairias išmoktas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis.

25.3.5. Susipažįstama su kitų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais.

25.4. Kalbinė komunikacinė kompetencija. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 9–10 ir I–II gimnazijos klasių konkrente mokantis kalbos ir ją vartojant.

25.5. Vartojamo žodyno apimtis.

25.5.1. Vartojamas platesnis žodynas, reikalingas atlikti kalbos veiksmus įvardytose programoje temose ir situacijose.

25.5.2. Susipažįstama su pagrindinėmis dažniausiai vartojamų žodžių reikšmėmis.

25.5.3. Vartojami frazeologizmai ir turintys perkeltinę reikšmę posakiai, susiję su kalbos vartojimo kontekstais.

25.5.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, visuomeninio gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

25.6. Tarimas ir intonavimas.

25.6.1. Susipažįstama su pagrindinėmis užsienio kalbos garsų tarimo taisyklėmis (balsių, priebalsių, garsų junginių) ir jos taikomos.

25.6.2. Susipažįstama su pagrindinėms intonavimo taisyklėmis ir mokomasi tinkamai intonuoti.

25.7. Gramatinė medžiaga.

25.7.1. Susipažįstama su pagrindinėmis užsienio kalbos gramatinėmis kategorijomis.

25.7.2. Mokomasi pasirinkti tinkamas gramatinės struktūras siekiant realizuoti konkrečias komunikacines intencijas.

25.7.3. Anglų kalba:

25.7.3.1. Adjectives: Demonstrative (these, those, that, those). Adjectives ending in ‘-ed’ and ‘-ing’ (excited, boring). Comparative: use of than (more experienced than you, much older than me). Superlative: use of the definite article (the fastest, the most interesting).

25.7.3.2. Adverbs: Adverbs of frequency (usually, ever, often, hardly ever). Adverbs of place, manner and time (everywhere, quickly, tomorrow). Adverbial phrases of time, place, and frequency and their positions in the sentence.

25.7.3.3. Articles: With countable and uncountable nouns (I love cereal.).

25.7.3.4. Determiners: Wider range (all, none, not (any), enough, (a) few).

25.7.3.5. Discourse markers: Sequence connectors (first, then, after that, finally).

25.7.3.6. Intensifiers: Basic (quite, so, a bit).

25.7.3.7. Nouns: Countable and uncountable.

25.7.3.8. Prepositions and prepositional phrases: Prepositions of time, place, movement (on / at/ in / during). Phrasal prepositions (in the middle of, in front of, as long as, as far as).

25.7.3.9. Possessives: Use of ‘s and s’ (student’s, students’).

25.7.3.10. Pronouns: Possessive pronouns (It’s not our ball, it’s theirs.).

25.7.3.11. Verbs: Imperatives (stop – don’t stop, somebody stop him!).

25.7.3.12. Questions: General/special questions (is, do, what, why, when, how much).

Special questions in the past (where, when, how)?

25.7.3.13. Present tense: Present simple. Present continuous. Present Perfect (Have you ever been to Paris? I’ve known her for 10 years / since 2006. She hasn’t been to English club this week.)

25.7.3.14. Past tense: Past simple. Past Continuous. Used to (actions and states).

25.7.3.15. Future tense: Be going to. Present continuous for the future (arrangements). Future time (will, going to).

25.7.3.16. Gerunds (I like cooking. Cooking is my hobby).

25.7.3.17. Verb + -ing/infinitive. Like / want – would like, enjoy, love, hate (I hate bullying. Would you like to go to the concert?).

25.7.3.18. To + infinitive (purpose, I went there to visit my friends.).

25.7.3.19. Modals: Ability (can/could). Possibility (may / might). Use of possibly, probably, perhaps. Obligation/ Necessity (must / mustn’t, have to, should).

25.7.3.20. Conditionals: Zero and first conditional.

25.7.3.21. Phrasal verbs (get up, put on, take off).

25.7.3.22. Word building: Suffixes and prefixes (most common noun, adjective, adverb forming suffixes and prefixes).

25.7.4. Prancūzų kalba:

25.7.4.1. Adjectif: Genre des adjectifs (formation et emploi du féminin). Nombre des adjectifs (formation et emploi du pluriel).

25.7.4.2. Adverbe: Adverbes de manière (bien, vite, mal, etc.). Adverbes de quantité (beaucoup, moins, trop, etc.). Adverbes de temps (hier, aujourd’hui, demain, etc.). Adverbes de lieu (ici, là, loin, etc.). Adverbes de négation (non, jamais, nullement, etc.). Adverbes d’interrogation (combien, quand, pourquoi, comment, etc.).

25.7.4.3. Conjonction: Conjonctions de coordination (et, ou, mais, ni, puis, tantôt...tantôt, ou...ou, non seulement...mais, etc.). Conjonctions de subordination (comme, lorsque, puisque, quand, que, si, parce que, etc.).

25.7.4.4. Connecteurs logiques: Connecteurs temporels (alors, après, d’abord, ensuite, enfin, etc.). Connecteurs énumératifs: suite d’éléments (aussi, et, ou), progression (encore, en plus), énumération (alors, après, ensuite, et, et puis, d’abord, enfin, voilà, pour finir). Connecteurs logiques: de la cause (à cause de, parce que), de la conséquence (alors, c’est pour cela, donc), du but (pour), de

l'opposition (mais), de la concession (mais), de l'hypothèse (si).

25.7.4.5. Constructions impersonnelles (Il pleut, il faut + verbe, il faut + nom, il fait beau, etc.).

25.7.4.6. Déterminants: Articles définis (le, la les). Articles indéfinis (un, une, des). Articles partitifs (du, de la, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

25.5.4.7. Expression de la durée (il y a, depuis, etc.).

25.5.4.8. Négation (ne...pas, ne...personne, ne...rien, etc.).

25.5.4.9. Nom: Genre (formation et emploi du féminin). Nombre (formation et emploi du pluriel).

25.5.4.10. Préposition: Prépositions de lieu (à, dans, sous, etc.). Prépositions de temps (avant, durant, dans, en, etc.).

25.5.4.11. Pronom: Pronoms démonstratifs (ça, celui-ci, celle-là, ceux-ci, celles-là, etc.). Pronoms interrogatifs (qui, que, quoi, lequel, etc.). Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, etc.), compléments d'objet direct (me, te, le, la, les, etc.), compléments d'objet indirect (me, te, lui, leur, etc.), complément circonstanciel (en). Pronoms possessifs (le mien, le tien, le sien, etc.). Pronoms relatifs simples (qui, que, où, dont). Pronoms indéfinis (on, tout, rien, personne, etc.).

25.5.4.12. Verbe: Temps de l'indicatif: présent, passé composé, futur proche, imparfait, futur simple, plus-que-parfait. Verbes pronominaux: réfléchis (se lever, s'habiller, etc.), réciproques (se rencontrer, se regarder, etc.). Verbes (vouloir / pouvoir / devoir) + infinitif. Conditionnel présent de politesse (Je voudrais..., vous pourriez...?, tu aurais...?). Discours rapporté au présent et au passé. Impératif. Sens passif. Subjonctif présent.

25.7.5. Rusq kalba:

25.7.5.1. Имя существительное: Падежные формы существительных: Родительный падеж а) без предлога: определение предмета(лица): Это центр города. Вот машина брата. Дательный падеж: а) без предлога: адресат состояния: Брату весело. б) с предлогом: адресат действия: Я поеду к другу. Винительный падеж: продолжительность, срок действия, обозначает время: Я жил здесь неделю. Творительный падеж: а) без предлога: профессия лица (при глаголе быть): Борис будет инженером. Предложный падеж: с предлогом о: объект речи, мысли: Я говорю о семье.

25.7.5.2. Имя прилагательное: Согласование полных прилагательных с существительными в роде и числе в косвенных падежах в известных ситуациях. Краткая форма прилагательных (рад, занят, должен, нужен, болен).

25.7.5.3. Имя числительное: Количественные числительные в форме косвенных падежей. Порядковые числительные в форме косвенных падежей.

25.7.5.4. Местоимения: Употребление личных местоимений в косвенных падежах.

Неопределённые местоимения в именительном и косвенных падежах (кто-то, какой-нибудь, ...). Определительные местоимения (каждый, другой). Притяжательные местоимения в косвенных падежах (мой, твой, свой). Отрицательные местоимения в именительном и косвенных падежах без предлогов и с предлогами (никто, никакой, никого, ни к кому, ни с кем, не с кем ...).

25.7.5.5. Глагол: Личные окончания глаголов в настоящем и будущем простом времени. Сослагательное наклонение (хотел бы, смотрел бы). Повелительное наклонение глаголов в известных ситуациях. Глаголы, требующие инфинитива (мочь, уметь...).

25.7.5.6. Наречия: Сравнительная степень наречий (лучше, хуже, меньше...). Наречия образа действия/ меры (по-моему, по-русски, дорого, дешево...). Местоимённые наречия (где-то, как-нибудь, нигде, никуда).

25.7.5.7. Служебные части речи: Предлоги (для, из-за, через, после). Союзы и союзные слова (тоже; также; не только..., но и ...; потому что; поэтому). Частицы ли, бы, даже.

25.7.5.8. Состав слова: Основные чередования звуков в корне в формах глаголов в минимальном наборе глаголов (хотеть, есть, бежать...).

25.7.5.9. Синтаксис. Простое предложение: Побудительные предложения: (Давай

пойдём в театр).

25.7.5.10. Синтаксис. Сложное предложение: Сложносочиненные предложения с союзами не только..., но и...; Сложноподчиненные предложения с различными союзами и союзными словами (кто, какой, как, чтобы, чей, который, потому что, поэтому, если, когда, где...).

25.7.6. Vokiečių kalba:

25.7.6.1. Artikelwörter. Pronomen: Bestimmter/unbestimmter Artikel, Negativartikel im Singular und Plural; im Nominativ, Akkusativ und Dativ; Personalpronomen, Possesivartikel, Demonstrativpronomen im Singular und Plural; Indefinitpronomen erweitern; Inderfinita: man, jemand/niemand, jede..., alles, etwas, nichts, viel, wenig, mehr; Reflexivpronomen (Akkusativ), z.B.: mich, dich, sich; Relativpronomen im Nominativ und Akkusativ, z.B. der Lehrer, der..., die Freundin, die...; Suffixe als Genusangabe, Komposita; Pluralformen der Nomen.

25.7.6.2. Adjektiv: Komparativ und Superlativ zum Vergleichen: regelmäßige, regelmäßige Formen mit Umlaut, unregelmäßige Formen (z. B. Vergleichspartikel als und wie, so...wie, genauso...wie, ...als...); Adjektivdeklinationen (Erweiterung: Adjektiv nach dem bestimmten, unbestimmten Artikel, Adjektive vor dem Nomen - ohne Artikel (z. B. neues Auto).

25.7.6.3. Verb: Perfekt mit haben und sein und Partizip II bei regelmäßigen, unregelmäßigen, trennbaren und nicht trennbaren Verben mit Präfix erweitern. Verben mit Präpositionen, z.B: sich interessieren für, sich freuen auf, über, sorgen für Präteritum. Über die Vergangenheit sprechen: sein, haben als Vollverb, Modalverben; in schriftlichen Texten über die Vergangenheit erkennen: regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben; Imperativ: Sie-Form, du-Form, ihr-Form für regelmäßige, unregelmäßige Verben (einfach, trennbar, nicht trennbar); Konjunktiv: höflich fragen und bitten, Vorschläge machen, Wünsche äußern: hätte..., wäre..., würde..., könnte..., müsste..., dürfte..., sollte..., wollte..., einige häufige Verben (käme, wüsste, ließe, bliebe, ginge, gäbe, bräuchte); Passiv. In schriftlichen Texten Passiv Präsens, Infinitiv Passiv erkennen.

25.7.6.4. Zahlwörter: Offizielle Uhrzeiten; Mengeangaben (in Grafiken).

25.7.6.5. Präpositionen: Lokale Präpositionen mit Dativ erweitern; Wechselpräpositionen, z.B. an, auf, in, über, unter, vor, zwischen; Temporale Präpositionen: seit, von...an, während, zu, bis; Lokale Präpositionen: gegenüber, von, vor, durch, um.

25.7.6.6. Syntax: Hauptsatz und Nebensatz mit denn, damit, wie; Temporale Nebensätze mit als, bis, bevor; Relativsätze im Nominativ und Akkusativ; Indirekte W-Fragen: wie, wo, wann...; Satzgefüge: deshalb/darum; Uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Zweitstellung (z. B. Sie hat gesagt, sie ist krank.); Vergleichssatz (z. B. Er hat ein besseres Auto als ich.); Satzbau: Subjekt -Verb(teil) -Angaben: temporal, modal, lokal-Ergänzung - Verb(teil). Die Temporalangabe steht häufig am Satzanfang.

25.7.6.7. Wortbildung: Komposita; Diminutiv mit -chen.

25.8. Rašyba ir skyryba.

25.8.1. Mokomasi taikyti būtiną kuriamo teksto supratimui rašybos ir skyrybos taisyklės, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti ir susijusias su vartojamų kalbos struktūrą rašybos ypatumais.

25.8.2. Prancūzų kalba: Préfixes et suffixes; Homonymes et homophones: c'est- s'est, ses- ces; n'y - ni, s'y - si; Accent aigu et accent grave, l'accent circonflexe, l'oposphore, la crédile, le tréma et le trait d'union; Consonnes doubles; Lettres muettes; Prononciation de tous; Liason de pronom en; Les sons: /ɔ/, /o/, /œ/, /ø/; Produire l'intonation pour une phrase exclamative; Simplification des syllabes lourdes sifflerai [/siflɛ].

25.8.3. Rusų kalba: Правописание количественных числительных (1–1000) в именительном падеже. Правописание частиц ЛИ, БЫ. Правописание личных окончаний глаголов I и II спряжения настоящего и будущего простого времени при условии, что спряжение указано. Правописание наречий на - СКИ, - ЦКИ, - ОМУ, - ЕМУ. Правописание частиц -ТО, - ЛИБО, - НИБУДЬ, КОЕ-. Правописание часто употребляемых слов: здравствуй(те), до свидания, спасибо, пожалуйста, сейчас, ещё, сегодня и др.

25.8.4. Vokiečių kalba: Laute, Buchstaben, Aussprache, Schreiben, Interpunktion:

Aussprache von; Doppelvokal, z.B. aa, ee; Konsonanten tz-, j. Groß-und Kleinschreibung: Nominalisierung, Substantivierung geschichtliche Ereignisse, z.B.: der Zweite Weltkrieg; Einrichtungen, z.B. Internationales Rotes Kreuz, die Deutsche Bahn. Interpunktion: Satzzeichen: Strichpunkt.

25.9. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Susipažįstama su skyrybos ženklų, žodžio dalių, sakinio dalių pavadinimais, kalbos dalių ir jų formų pavadinimais, teksto sandaros dalių pavadinimais.

25.10. Abstrakčiosios sąvokos.

25.10.1. Mokomasi perteikti abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus, rišlų diskursą.

25.10.2. Mokomasi vartoti kai kuriuos sinonimus, antonimus, kolokacijas.

25.10.3. Susipažįstama su žodžių junginių sudarymo principais ir mokomasi juos taikyti produkuojant kalbą. Aiškinamasi, kokie žodžių ryšiai su bendru kontekstu.

25.10.4. Judėjimas: kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

25.10.5. Matmenys / parametrai: temperatūra. Svoris, spaudimas. Talpa, tūris.

25.10.6. Laikas: vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Nuoroda be konkretaus laiko. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Laikinumas. Tęstinumas. Stabilumas. Kaita.

25.10.7. Kiekybė: laipsnis, lyginimas.

25.10.8. Požymis: prieinamumas. Medžiaga. Tikrumas. Pilnumas/tuštumas.

25.10.9. Vertinamasis požymis: teisingumas /neteisingumas. Priimtinumai / nepriimtinumai. Tikslumas/netikslumas. Adekvatumas / tinkamumas. Sėkmingumas / nesėkmingumas. Normalumas / nenormalumas.

25.10.10. Ryšiai ir santykiai: sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, išskyrimas, atskyrimas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas.

25.10.11. Kontekstinės nuorodos (deiksė): neapibrėžtumas (įvardžiai, artikeliai,rieveiksmiai).

25.11. Diskursas.

25.11.1. Mokomasi suprasti ir komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakinį ir rašytinį diskursą, suvokti, kaip prasminiai elementai susiję tarpusavyje ir kuria vientisą prasmingą tekstą.

25.11.2. Susipažįstama, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

25.11.3. Mokomasi laikytis tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimų.

25.12. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

25.12.1. Pateikiami supratimui sakiniai tekstai: nesudėtinga instrukcija, nurodymas, skelbimas, pokalbis, diskusija, pranešimas, prezentacija, adaptuotas grožinis tekstas, radijo žinios.

25.12.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimas, nuoroda, iliustruota, instrukcija, asmeninis laiškas, reklama, brošiūra, etiketė, iliustruotas straipsnis, komiksas, tvarkaraštis, aprašymas, istorija, tinklaraščio įrašas, trumpas adaptuotas grožinis tekstas, eilėraštis.

25.12.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informacinis, mokomasis vaizdo įrašas, TV laida, sporto naujienos, orų prognozė, reklama, vaidybinis filmas, dokumentinio filmo ištrauka.

25.12.4. Produkuojami sakiniai tekstai: apibūdinimas (pagal programoje numatytas temas), pasakojimas (pagal programoje numatytas temas), nurodymas vertinimas (pvz., reiškinių, įvykių ir pan.), paaiškinimas (pvz., asmeninio požiūrio ir pan.), pranešimas (su pateiktimis ir be jų).

25.12.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pasakojimas (istorijos), plakatas, skelbimas, lankstinukas, tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas / CV.

25.12.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: videofilmukas, videoreportažas, įgarsintos pateiktys su užrašais, trumpas tinklaraščio įrašas, trumpas videofilmukas, trumpas videoreportažas.

25.12.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

25.12.8. Rašytinė sąveika: anketa, forma, žinutė, raštelis, elektroninis laiškas, atvirukas, atvirlaiškis, asmeninis laiškas.

25.12.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vebinaras, socialinių tinklų, tinklaraščių komentarai; komentarai, susirašinėjant realiu laiku; konsultacija internetu.

25.12.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio / įvesties tekstai: skelbimas, nurodymas, instrukcija, TV naujienos, radijo naujienos, oro prognozė, reklama, brošiūra, laiškas, pokalbis, interviu.

25.12.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: santrauka, užrašai, ataskaita (žodžiu).

25.13. Komunikacinės intencijos.

25.13.1. Mokomasi atpažinti komunikacijas intencijas skaitant ir klausant, reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu.

25.13.2. Susipažįstama, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos).

25.13.3. Mokomasi diferencijuoti kai kurias kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, pusiau formalus ar formalus registras).

25.13.4. Bendravimo konvencijos: pasakyti / atsakyti į komplimentą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

25.13.5. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: patikslinti, paprašyti patikslinti

25.13.6. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti / paklausti apie nuomonę. Reikšti / paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

25.13.7. Emocijų raiška: reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą.

25.13.8. Raginimas, įkalbinėjimas: patarti, įspėti / reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti.

25.13.9. Pokalbio strategijos: pateikti nuomonę / paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pabrėžti, akcentuoti. Įsiterpti į pokalbį / leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

25.13.10. Kompensacinės strategijos: paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti.

25.13.11. Makro intencijos: argumentuoti.

25.14. Registras.

25.14.1. Mokomasi paisyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją.

25.14.3. Mokomasi vartoti neutralų arba pusiau oficialų registrą komunikuojant su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, kalbant ir rašant.

25.14.4. Mokomasi diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal situaciją (neformalus, neutralus, iš dalies formalus ar formalus registras).

26. Mokymosi turinys. III gimnazijos klasė.

26.1. Kalbos vartojimo kontekstai / kalbos vartojimo temos, potėmės.

26.1.1. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešosios erdvės ir iš dalies profesinėje srityse.

26.1.2. Identitetai, tapatybės (pvz., apie save, gyvenimo būdas, asmens savybių ugdymas, vertybės, įsitikinimai, teisės ir pareigos, kalba (užsienio kalbos, pasirinkimo motyvai), santykiai: šeima, draugai, bendruomenė).

26.1.3. Asmenybę formuojančios patirtys (pvz., laisvalaikis, hobiai, darbas, asmeninis biudžetas, kelionės, savanorystė, virtualus bendravimas, asmenybės, autoritetai).

26.1.4. Sveikata, sveika gyvensena (pvz., sveikas gyvenimo būdas, sveika mityba ir sportas, emocinė sveikata, higiena, įvaizdžio formavimas, priklausomybės).

26.1.5. Mokymasis visą gyvenimą / išsilavinimas (pvz., mokykla, ateities planai, profesija, profesinė praktika, karjera, mainai, kalbos šalies ir (arba) šalių švietimo sistema).

26.1.6. Kultūra, papročiai, šventės, tradicijos (pvz., etninė kultūra, kultūrų įvairovė, menas,

šiuolaikinis menas, architektūra, grožinė literatūra, istorinis paveldas: asmenybės, gastronomija; tolerancija, stereotipai, daugiakalbystė, šalių tradicijos).

26.2. Sociokultūrinė medžiaga ir kalbos šalies ir (arba) šalių realijos.

26.2.1. Kalbos šalis / šalys (regionai, saugomos teritorijos, klimatinės zonos; miesto ir kaimo gyventojai, gyventojų etninė sudėtis, migracija; gamta, klimatas, regionai, įdomios vietovės, architektūros paminklai, mokslo veikėjai, atradėjai ir kt.).

26.2.2. Kultūrinis gyvenimas (muzika, vaizduojamasis menas, šiuolaikinis menas, grožinė literatūra, žymiausi kultūros ir meno atstovai, etninės ir religinės šventės ir kt.) Ritualinis elgesys šeimos, tautinėse šventėse, viešuosiuose renginiuose.

26.2.3. Socialinės konvencijos (punktualumas ir viešnagės laikas, dovanos, viešojo gyvenimo elgesio taisyklės, pokalbio tabu temos kt.).

26.2.4. Kalbų pažinimas: kalbos atmainos, dialektai; kalbos reikšmė asmeniniam ir profesiniam gyvenimui.

26.3. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai.

26.3.1. Susipažįstama su skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais.

26.3.2. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

26.3.3. Susipažįstama įvairių šalių kultūriniais ypatumais, mokomasi juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais.

26.3.4. Mokomasi bendrauti daugiakultūroje aplinkoje gerbiant kitų šalių, etninių grupių, kultūrų atstovus.

26.3.5. Susipažįstama su Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbine įvairove.

26.3.6. Mokomasi vartoti įvairias išmoktas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis.

26.3.7. Lyginami skirtingų išmoktų kalbų elementai, pvz., garsai, raidės, žodžiai, frazės, patarlės, priežodžiai.

26.4. Kalbinė komunikacinė kompetencija. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams III gimnazijos klasėje mokantis kalbos ir ją vartojant.

26.5. Vartojamo žodyno apimtis.

26.5.1. Vartojamas pakankamas žodynas, mokomasi perfrazuojant perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymosi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų.

26.5.2. Susipažįstama su dauguma dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kuriomis perkeltinėmis reikšmėmis.

26.5.3. Vartojami frazologizmai ir perkeltine reikšme vartojami posakiai.

26.5.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

26.6. Tarimas ir intonavimas.

26.6.1. Susipažįstama su užsienio kalbos fonetikos ypatumais. Mokomasi skaityti fonetinę transkripciją.

26.6.2. Mokomasi tinkamai intonuoti pasisakant ar kalbant dialogu, dalyvaujant diskusijoje ir skaitant balsu.

26.7. Gramatinė medžiaga.

26.7.1. Kalbos mokėjimo lygyje B1 pateikiama medžiaga apima visas gramatines kategorijas.

26.7.2. Mokomasi pasinaudojant turimais gramatiniais įgūdžiais taisyklingai vartoti kalbą žinomose situacijose.

26.7.3. Mokomasi atpažinti kitų kalboje naujas gramatines struktūras ir panaudoti jas savo

kalboje, esant poreikiui žinomas gramatinės struktūros pakeisti sinonimiškomis, vartoti stilistiškai neutralias gramatinės struktūras.

26.7.4. Mokomasi taisyklingai sudaryti vientisinius ir sudėtinius sakinius.

26.8. Rašyba ir skyryba. Mokiniai išmano rašybos ir skyrybos normas, jas taiko kurdami ilgesnius įvairių žanrų ir stilių tekstus. Naudojasi kalbos žinynais.

26.9. Kalbos pažinimo / kalbotyros sąvokos ir terminai.

26.9.1. Mokiniai supranta ir vartoja kalbos sistemos dalių pavadinimus (fonetika, leksika, etc.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimus (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

26.10. Abstrakčiosios sąvokos.

26.10.1. Mokomasi perteikti abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus, rišlų diskursą. Vartojami sinonimai, antonimai, kolokacijos. Susipažinama su žodžių junginių sudarymo principais ir jie taikomi produkuojant kalbą. Mokomasi suvokti žodžių ryšius su kontekstu, loginius kalbos elementų ryšius ilgesniame diskurse.

26.10.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

26.10.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

26.10.4. Judėjimas: Būdas. kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

26.10.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

26.10.6. Laikas: konkretus / apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė ir paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

26.10.7. Kiekybės: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

26.10.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

26.10.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

26.10.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

26.11. Diskursas.

26.11.1. Mokomasi suprasti ir komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakytinį ir rašytinį diskursą.

26.11.2. Susipažinama, kaip elementai susiję tarpusavyje ir kuria vientisą prasmingą tekstą. kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

26.11.3. Susipažinama su tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimais.

26.12. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

26.12.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: instrukcija, nurodymas, skelbimas, techninė instrukcija, pokalbis, diskusija, pranešimas, pažintinis garsinis tekstas, grožinis audio tekstas, radijo laida.

26.12.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: asmeninis ir pusiau oficialus laiškas, skelbimas, instrukcija, pranešimas, bukletas, straipsnis, publicistinis straipsnis, trumpas mokslo populiarinimo straipsnis, trumpa knygos/filmo recenzija, tinklaraščio įrašas, grožinis tekstas,

eilėraštis.

26.12.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informacinis, mokomasis vaizdo įrašas, TV laida, sporto naujienos, orų prognozė, vaidybinis filmas, dokumentinis filmas.

26.12.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: instrukcija (detali), pasisakymas, pranešimas.

26.12.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pasakojamoji esė su apibūdinimo, aiškinimo, samprotavimo elementais, recenzija/atsiliepimas, plakatas, skelbimas, lankstinukas, tinklaraštis/tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas / CV, straipsnis, komentaras.

26.12.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: tinklalaidės įrašas, videofilmukas, videoreportažas, įgarsintos pateiktys su užrašais, trumpas tinklalaidės įrašas, trumpas videofilmukas, trumpas videoreportažas.

26.12.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

26.12.8. Rašytinė sąveika: anketa, forma, žinutė, raštelis, elektroninis laiškas, atvirukas, atvirlaiškis, asmeninis laiškas, pusiau oficialus laiškas: informacijos teikimas / gavimas, padėka, kvietimas, atsiprašymas.

26.12.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vebinaras, socialinių tinklų, tinklaraščių komentarai, komentarai susirašinėjant realiu laiku, konsultacija internetu.

26.12.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio / įvesties tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, brošiūra, anotacija, straipsnis, recenzija, viešojo kalba, interviu, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis / tinklaraščio įrašas, TV / radijo žinios, TV / radijo reportažas.

26.12.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, ataskaita / raportas, recenzija, pranešimas.

26.13. Komunikacinės intencijos.

26.13.1. Mokomasi suprasti komunikacines intencijas skaitant ir klausant, reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Susipažįstama su naujomis kalbinės raiškos priemonėmis, kuriomis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Mokomasi diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras) ir jas vartoti.

26.13.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / reaguoti į padėką. Atsiprašyti / priimti atsiprašymą. Pasveikinti / atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

26.13.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti / paklausti apie žinojimą.

26.13.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti / paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / paklausti ar pritaria. Reikšti / paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / duoti leidimą / reikšti draudimą. Reikšti / paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti / paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

26.13.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

26.13.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti / reaguoti į pretenziją, reikalavimą.

26.13.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį / pateikti temą. Pateikti nuomonę / paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

26.13.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos

išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

26.13.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

26.14. Registras.

26.14.1. Mokomasi laikytis mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse, suvokiant socialinių santykių žymiklius, tokius kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan.

26.14.2. Mokomasi paisyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją, vartoti neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbant ir rašant. Mokomasi atpažinti dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymius būdingus neoficialiam registru.

27. Mokymosi turinys. IV gimnazijos klasė.

27.1. Kalbos vartojimo kontekstai (kalbos vartojimo temos, potemės).

27.1.1. Socialiniai ir ekonominiai santykiai (pvz., paslaugos ir aptarnavimas, gyvenamoji vieta ir aplinka, socialinė ir ekonominė pažanga, modernaus pasaulio iššūkiai, globalaus pasaulio problemos, žmogaus teisės, lygios galimybės).

27.1.2. Mokslas ir technologijos (pvz., moksliniai išradimai, pažangios technologijos, technologijų (pvz., robotizacija, dronai, dirbtinis intelektas) privalumai ir trūkumai).

27.1.3. Komunikacija ir medijos (pvz., komunikacija viešojoje erdvėje: paslaugos, pirkiniai, aptarnavimas; reklama, reklamos įtaka, taisyklės viešojoje erdvėje; šiuolaikinės informavimo ir komunikavimo priemonės, etiškas ir saugus elgesys virtualiojoje erdvėje).

27.1.4. Aplinkos tvarumas (pvz., aplinkosauga, klimatas, atsakingas vartojimas, tausojantis žemės ūkis, ekosistemų, biologinės įvairovės apsauga, etiškas elgesys su gyvūnais, tvarūs miestai ir gyvenvietės, darni architektūra, masinis turizmas).

27.1.5. Mokiniai vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešosios erdvės ir iš dalies profesinėje srityse.

27.2. Sociokultūrinė medžiaga ir šalies (šalių) realijos.

27.2.1. Kalbos šalis / šalys (regionai, saugomos teritorijos, klimatinės zonos; miesto ir kaimo gyventojai, gyventojų etninė sudėtis, migracija; gamta, klimatas, regionai, įdomios vietovės, architektūros paminklai, mokslo veikėjai, atradėjai ir kt.).

27.2.2. Kultūrinis gyvenimas (muzika, vaizduojamasis menas, šiuolaikinis menas, grožinė literatūra, žymiausi kultūros ir meno atstovai, etninės ir religinės šventės ir kt.) Ritualinis elgesys šeimos, tautinėse šventėse, viešuosiuose renginiuose.

27.2.3. Socialinės konvencijos (punktualumas ir viešnagės laikas, dovanos, viešojo gyvenimo elgesio taisyklės, pokalbio tabu temos kt.).

27.2.4. Kalbų pažinimas: kalbos atmainos, dialektai; kalbos reikšmė asmeniniam gyvenimui ir profesinei veiklai.

27.3. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai.

27.3.1. Susipažįstama su skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

27.3.2. Susipažįstama ir mokomasi suvokti įvairių šalių kultūrinius ypatumus, juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais.

27.3.3. Mokomasi bendrauti daugiakultūrėje aplinkoje gerbiant kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus, suvokti Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbinę įvairovę.

27.3.4. Mokomasi vartoti įvairias išmoktas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis.

27.3.5. Mokomasi palyginti skirtingų išmoktų kalbų elementus, pvz., garsus, raides, žodžius, frazes, patarles, priežodžius.

24.4. Kalbinė komunikacinė kompetencija. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams IV gimnazijos

klasėje mokantis kalbos ir ją vartojant.

27.5. Vartojamo žodyno apimtis.

27.5.1. Vartojamas pakankamas žodynas, kad šiek tiek perfrazuojant galima būtų perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymosi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų. Susipažįstama su dauguma vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kuriomis perkeltinėmis žodžių reikšmėmis.

27.5.2. Susipažįstama su frazelogizmais ir perkeltine reikšme vartojamais posakiais ir jų vartojimu kalboje.

27.5.3. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

27.6. Tarimas ir intonavimas.

27.6.1. Analizuojami užsienio kalbos fonetikos ypatumai. Skaitoma fonetinė transkripcija.

27.6.2. Mokomasi tinkamai intonuoti pasisakant ar kalbantis dialogu ir dalyvaujant diskusijoje.

27.7. Gramatinė medžiaga.

27.7.1. Kalbos mokėjimo lygyje B1 pateikiama medžiaga apima visas gramatines kategorijas.

27.7.2. Mokomasi panaudojant turimus gramatinius įgūdžius taisyklingai vartoti kalbą žinomose situacijose, atpažinti kitų kalboje naujas gramatines struktūras ir panaudoti jas savo kalboje, o esant poreikiui žinomas gramatines struktūras pakeisti sinonimiškomis.

27.7.3. Vartojamos stilistiškai neutralios gramatinės struktūros. Mokomasi taisyklingai sudaryti vientisinius ir sudėtinius sakinius.

27.8. Rašyba ir skyryba.

27.8.1. Taikomos pagrindinės rašybos taisyklės, reikalingos adekvačiai komunikacijai programos temomis ir įvairiose situacijose.

27.8.2. Mokomasi taikyti rašybos ir skyrybos normas kuriant ilgesnius įvairių žanrų ir stilių tekstus. Naudojamos kalbos žinytais.

27.9. Kalbos pažinimo / kalbotyros sąvokos ir terminai. Mokomasi vartoti kalbos sistemos dalių pavadinimus (fonetika, leksika ir pan.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimus (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas ir kt.).

27.10. Abstrakčiosios sąvokos.

27.10.1. Mokomasi perteikti abstrakčiųjų sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus, rišlų diskursą. Vartojami sinonimai, antonimai, kolokacijos. Susipažįstama su žodžių junginių sudarymo principais ir jie taikomi produkuojant kalbą. Mokomasi suvokti žodžių ryšius su kontekstu, loginius kalbos elementų ryšius ilgesniame diskurse.

27.10.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

27.10.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

27.10.4. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

27.10.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

27.10.6. Laikas: konkretus / apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė ir paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

27.10.7. Kiekybės: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

27.10.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

27.10.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

27.10.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

27.11. Diskursas.

27.11.1. Mokomasi suprasti ir komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakininį ir rašytinį diskursą.

27.11.2. Susipažįstama, kaip elementai susiję tarpusavyje ir kuria vientisą prasmingą tekstą. kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

27.11.3. Susipažįstama su tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimais.

27.12. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

27.12.1. Pateikiami supratimui sakininiai tekstai: instrukcija, nurodymas, skelbimas, techninė instrukcija, pokalbis, diskusija, pranešimas, pažintinis garsinis tekstas, grožinis audio tekstas, radijo laida.

27.12.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: asmeninis ir pusiau oficialus laiškas, skelbimas, instrukcija, pranešimas, bukletas, straipsnis, publicistinis straipsnis, trumpas mokslo populiarinimo straipsnis, trumpa knygos ir (arba) filmo recenzija, tinklaraščio įrašas, grožinis tekstas, eilėraštis.

27.12.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informacinis, mokomasis vaizdo įrašas, TV laida, sporto naujienos, orų prognozė, vaidybinis filmas, dokumentinis filmas.

27.12.4. Produkuojami sakininiai tekstai: instrukcija (detali), pasisakymas, pranešimas.

27.12.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pasakojamoji esė su apibūdinimo, aiškinimo, samprotavimo elementais, recenzija/atsiliepimas, plakatas, skelbimas, lankstinukas, tinklaraštis / tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas / CV, straipsnis, komentaras.

27.12.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: tinklalaidės įrašas, videofilmukas, videoreportažas, įgarsintos pateiktys su užrašais, trumpas tinklalaidės įrašas, trumpas videofilmukas, trumpas videoreportažas.

27.12.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

27.12.8. Rašytinė sąveika: anketa, forma, žinutė, raštelis, elektroninis laiškas, atvirukas, atvirlaiškis, asmeninis laiškas, (pusiau) oficialus laiškas: informacijos teikimas/gavimas, padėka, kvietimas, atsiprašymas.

27.12.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vebinaras, socialinių tinklų, tinklaraščių komentarai, komentarai susirašinėjant realiu laiku, konsultacija internetu.

27.12.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio / įvesties tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, brošiūra, anotacija, straipsnis, recenzija, viešojo kalba, interviu, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis / tinklaraščio įrašas, TV / radijo žinios, TV / radijo reportažas.

27.12.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, ataskaita/raportas, recenzija, pranešimas.

27.13. Komunikacinės intencijos.

27.13.1. Mokomasi suprasti komunikacines intencijas skaitant ir klausant, reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Susipažįstama su naujomis kalbinės raiškos priemonėmis, kuriomis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Mokomasi diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras) ir jas vartoti.

27.13.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / reaguoti į padėką. Atsiprašyti / priimti atsiprašymą. Pasveikinti / atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

27.13.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti.

Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti / paklausti apie žinojimą.

27.13.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti / paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / paklausti ar pritaria. Reikšti / paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / duoti leidimą / reikšti draudimą. Reikšti / paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti / paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

27.13.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

27.13.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / atsakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti pagalbą / atsakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti pretenziją / reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

27.13.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį / pateikti temą. Pateikti nuomonę / paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

27.13.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

27.13.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

27.14. Registras.

27.14.1. Mokomasi laikytis mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse.

27.14.2. Mokomasi paisyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją, vartoti neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbant ir rašant. Mokomasi atpažinti dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymius būdingus neoficialiam ir pusiau oficialiam registrai, diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal situaciją (neformalus, neutralus, pusiau oficialus registras).

VI SKYRIUS MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

28. Mokiniui naudingiausias visą mokymosi laikotarpį dominuojantis formuojamasis (ugdomas) vertinimas, kurio paskirtis – padėti mokiniams mokytis, tapti sąmoningais ir savarankiškais besimokančiais, suteikiant konstruktyvią grįžtamąją informaciją. Formuojamasis vertinimas yra nuolatinis informacijos apie mokinių žinias, supratimą, gebėjimus, nuostatas rinkimas ir analizavimas, tos informacijos panaudojimas planuojant, koreguojant numatytas mokymosi veiklas, grįžtamosios informacijos mokiniams mokymosi proceso metu teikimas, mokinių įsivertinimo ir vienas kito vertinimo gebėjimų ugdymas. Formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymio parašymu. Jis sukuria prielaidas mokiniams pasitikėti mokytoju, geranoriškai bendradarbiauti įveikiant mokymosi sunkumus. Mokytojas aiškina, pataria, pozityviai komentuoja mokinio veiklą.

29. Kokybiniai ir kiekybiniai mokinių užsienio kalbos atlikčių požymiai, kurie yra pagrindiniai mokinių pasiekimų vertinimo kriterijai, pateikiami programos skyriuje „Pasiekimų lygių požymiai“ ir aprašomi išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis (1), patenkinamas (2), pagrindinis (3), aukštesnysis (4). Kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimų lygiais: slenkstinis (1) lygis – 4, patenkinamas (2) lygis – 5–6, pagrindinis (3) lygis – 7–8, aukštesnysis (4) lygis – 9–10.

30. Nurodomi pasiekimų lygių požymiai skirti vertinti mokinių pasiekimus ir daromą pažangą. Remiantis nurodytais požymiais galima spręsti apie tarpinius mokinių pasiekimus ir daryti

apibendrinamuosius vertinimo aprašus pusmečio ir metų pabaigoje.

31. Aprašant pasiekimų lygių požymius naudotos šios mokinių pasiekimų augimą rodančios skalės ir sąvokos:

31.1. Atlikties apimties:

31.1.1. minimaliai atlikta (pvz., klausydamas supranta vos kelias nebūtinai pagrindines mintis; pasako ar parašo tik mažąją dalį reikalaujamo teksto, pokalbyje tik glaustai pasako savo nuomonę);

31.1.2. iš dalies atlikta (pvz., supranta kai kurias sakinio teksto pagrindines mintis, pasako ar parašo tik dalį reikalaujamo teksto, pokalbyje pasiekia tik dalį komunikacinių intencijų);

31.1.3. atlikta didžioji dalis (pvz., klausydamas supranta esmę ir kai kurias detales, pasako ar parašo tekstą beveik pagal visus užduoties reikalavimus, dalyvauja pokalbyje pasiekdamas beveik visas komunikacines intencijas);

31.1.4. atlikta visiškai (pvz., klausydamas supranta visas pagrindines mintis, detales, pasako ar parašo tekstą kaip reikalauja užduotis, dalyvauja pokalbyje pasiekdamas reikiamą komunikacinį tikslą).

31.2. Savarankiškumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbus dažnumo kriterijus):

31.2.1. tik padedamas: atlieka užduotį dalyvaujant ar procesą moderuojant mokytojui;

31.2.2. dažnai padedamas: atlieka užduotį dalyvaujant (procesą moderuojant) mokytojui ir (arba) naudodamasis papildomai pateikta medžiaga (vadovaudamasis papildomai pateiktais kriterijais); patartas taiko kai kurias strategijas;

31.2.3. kartais (prireikus) padedamas – atlieka užduotį, naudodamasis papildomai pateikta medžiaga (vadovaudamasis pateiktais kriterijais), savarankiškai taiko kai kurias strategijas; atlieka užduotį tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;

31.2.4. savarankiškai: užduotį atlieka be pagalbos, susidūręs su kliūtimis, randa būdų jas įveikti; tikslingai taiko tinkamas strategijas.

31.3. Sudėtingumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbūs savarankiškumo ir taisyklingumo kriterijai):

31.3.1. paprastos užduotys, taisyklingai atliekamos padedant (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai, mokiniui įprastu būdu; užduotis atliekama pažįstamame kontekste; sprendimas (atsakymas) į klausimą randamas, atliekant vieną standartinį žingsnį; atliekant užduotis dažnai reikia pagalbos);

31.3.2. paprastos užduotys, taisyklingai atliekamos savarankiškai (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai, mokiniui įprastu būdu; užduotis atliekama pažįstamame kontekste; sprendimas (atsakymas) į klausimą randamas, atliekant vieną standartinį žingsnį, tik kartais prireikia pagalbos);

31.3.3. sudėtingesnės užduotys, atliekamos savarankiškai, bet ne visuomet tinkamai (taisyklingai) (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, gali būti ir perteklinės informacijos; pateikiami probleminiai klausimai; sprendimas ar atsakymas į klausimą randamas, atliekant 2-3 žingsnius, tačiau ne visuomet tinkamai (taisyklingai));

31.3.4. sudėtingesnės užduotys, atliekamos savarankiškai ir tinkamai (taisyklingai) (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, gali būti ir perteklinės informacijos; pateikiami probleminiai klausimai; tinkamas sprendimas ar atsakymas į klausimą sėkmingai randamas, atliekant 2-3 žingsnius).

31.4. Taisyklingumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbūs dažnumo ir sudėtingumo kriterijai):

31.4.1. iš dalies taisyklingai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

31.4.2. iš esmės taisyklingai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas iš esmės leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

31.4.3. taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

31.4.4. taisyklingai vartoja paprastas ir sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras; tartis

ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, kas norima pasakyti.

32. Rengiant formuojamojo ar apibendrinamojo vertinimo užduotis ugdymo procese svarbu atsižvelgti į pasiekimų lygių požymius ir visiems mokiniams pateikti įvairaus sudėtingumo užduočių, tačiau jos turi atitikti konkrečiame mokymosi konkrečiame numatytus pasiekti kalbos mokėjimo lygio reikalavimus ir jų neviršyti. Užduotys turėtų būti parengtos taip, kad būtų galimybė vertinti skirtingų pasiekimų sričių gebėjimus. Svarbu, ypač formuojamojo vertinimo, užduotis parengti taip, kad galima būtų vertinti skirtingų mokinių daromą pažangą ir teikti veiksmingą, mokyti padedantį ir motyvuojantį grįžtamąjį ryšį.

33. Išorinis vertinimas pagrindiniame ugdyme – tai pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimas 10 ir II gimnazijos klasėje (toliau – PUPP 10).

33.1. PUPP 10 struktūra:

33.1.1. Pirmosios patikrinimo dalies struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiekimų sritys			Taškai (procentai)
	Sakytinio teksto produkavimas (B1) ir Mediacija (D1)	Sakytinė interakcija (C1)	Audiovizualinio teksto kūrimas (B3)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	10	10	10	30

Pastaba: vertinama ugdymo proceso metu

33.1.2. Pirmosios patikrinimo dalies užduočių pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas
I dalis. Sakytinio teksto produkavimas(B1) (monologas) ir Mediacija (D1)	Monologas (pagal diagramą, paveikslėlį, pateiktą struktūrą/klausimus ir pan.) ~2 min. Įvestis pateikiama lietuvių arba užsienio kalba.
II dalis. Sakytinė interakcija (dialogas) (C1)	Dalyvavimas dialoge (su mokytoju) pagal pateiktą situaciją/klausimus ~ 2 min.
III dalis. Audiovizualinio teksto kūrimas (B3)	Pateikčių nurodyta tema sukūrimas, teksto įgarsinimas. Alternatyva: filmuko dominančia tema sukūrimas Filmuko trukmė ~ 3 min.

33.1.3. Antrosios patikrinimo dalies struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiekimų sritys					Procentai/taškai
	Recepcija: rašytinio teksto supratimas (A2)	Recepcija: sakytinio teksto supratimas (A1)	Audiovizualinio teksto supratimas (A3)	Rašytinio teksto produkavimas (B2)	Rašytinė interakcija (C2)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	20	20	10	8	12 (4+8)	70

33.1.4. Antrosios patikrinimo dalies užduočių pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas
I dalis. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2)	Užduočių tipai: teisingo atsakymo pasirinkimas iš kelių pateiktų, teiginio siejimas su teksto dalimi, teiginių išdėliojimas logine seka, siejimo užduotis.

Užduoties struktūra	Apibūdinimas
	<p>Pateikiami tekstai: 3–4 skirtingo tipo ir žanrų tekstai atitinkantys programos reikalavimus, pvz., skelbimas, reklama, instrukcija, laiškas, atvirukas, žinutė, brošiūra.</p> <p>Vieno teksto apimtis iki 200 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo). Tikrinami gebėjimai priklauso nuo skaitymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją, suprasti teksto loginę struktūrą, suprasti faktus, detales, nuomonę, rasti tekste reikiamą informaciją.</p>
II dalis. Sakytinio teksto supratimas (klausymas (A1))	<p>Užduočių tipai: teisingo atsakymo pasirinkimas iš kelių pateiktų, teksto siejimas su teiginiu.</p> <p>Pateikiami tekstai: 3–4 skirtingų žanrų tekstai atitinkantys programos reikalavimus: trumpi garso įrašai (pasisakymai), radijo laidų ištraukos, dialogai, interviu. Teksto klausomasi du kartus.</p> <p>Tikrinami gebėjimai priklauso nuo klausymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti teksto visumą, suprasti pagrindinę informaciją, suprasti detalią informaciją, suprasti faktus, nuomonę, rasti tekste reikiamą informaciją.</p>
III dalis. Audiovizualinio teksto supratimas (A3)	<p>Užduočių tipai: teisingo atsakymo pasirinkimas iš kelių pateiktų, teksto siejimas su teiginiu.</p> <p>Pateikiami videoįrašai: vienas vaizdo įrašas, TV laidos (naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) ištrauka, dokumentinio filmo ištrauka. Videoįrašas pateikiamas vieną kartą.</p> <p>Videoįrašo trukmė iki 10 min.</p> <p>Tikrinami gebėjimai priklauso nuo užduoties/komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją, suprasti reikiamą informaciją, detaliai suprasti videoįrašą.</p>
IV dalis. Rašytinio teksto produkavimas (B2)	<p>Parašyti trumpą istoriją iš savo patirties, pvz., apie atostogas, laisvalaikį, mokymąsi.</p> <p>Tikrinami gebėjimai / pagrindinės komunikacinės intencijos: pasakoti, aprašyti, reikšti nuomonę.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis 50–90 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo).</p>
V dalis. Rašytinė interakcija (C2)	<p>Pirmoji užduotis: parašyti sveikinimą, kvietimą, el. žinutę. Teksto apimtis 15–20 žodžių.</p> <p>Alternatyva (interakcija virtualioje erdvėje): parašyti komentarą. Teksto apimtis 15–20 žodžių.</p> <p>Antroji užduotis: parašyti asmeninį laišką. Teksto apimtis 70–90 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo)</p>

Pastaba: Supratimo (receptijos) patikrinimo užduotys pritaikytos skaitmeniniam testo variantui.

34. Išorinis vertinimas viduriniame ugdyme:

34.1. III ar (ir) IV gimnazijos klasėje mokiniai gali pasirinkti rengti brandos darbą.

34.2. Išorinį vertinimą viduriniame ugdyme sudaro 2 dalys:

34.2.1. 1-oji dalis – tarpinis patikrinimas baigiant III gimnazijos klasę;

34.2.2. 2-oji dalis – valstybinis brandos egzaminas baigiant IV gimnazijos klasę.

34.3. Tarpinio patikrinimo užduoties struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiiekimų sritys			Taškai (procentai)
	Receptija: Rašytinio teksto supratimas (A2)	Receptija: Sakytinio teksto supratimas (A1)	Receptija: Audiovizualinio teksto supratimas (A3)	

Kalbinės komunikacinės kompetencijos	20	12	8	40
--------------------------------------	----	----	---	----

34.4. Tarpinio patikrinimo užduoties pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas
I dalis. Rašytinio teksto supratimas (A2)	<p>Užduočių pobūdis: mokiniai skaito rašytinius tekstus ir atsako į klausimus pažymėdami teisingą atsakymą iš keleto pateiktų (uždarojo tipo klausimai su keturiais pasirenkamaisiais atsakymais), atlieka siejimo užduotis.</p> <p>Pateikiami tekstai: 3–4 skirtingo tipo tekstai atitinkantys programos reikalavimus. Vieno teksto apimtis 150–400 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo).</p> <p>Bendras žodžių skaičius 1000–1400 (priklausomai nuo kalbos tipo).</p> <p>Tikrinami gebėjimai priklauso nuo skaitymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę mintį, rasti tekste reikiamą informaciją, detaliai suprasti tekstą, suprasti teksto loginę struktūrą.</p>
II dalis. Sakytinio teksto supratimas (A1)	<p>Užduočių pobūdis: mokiniai klausosi garso įrašų ir atsako į klausimus pažymėdami teisingą atsakymą iš keleto pateiktų (uždarojo tipo klausimai su trimis arba keturiais pasirenkamaisiais atsakymais), atlieka siejimo užduotis.</p> <p>Pateikiami tekstai: 2–3 skirtingų žanrų tekstai (arba keletas trumpų tekstų) atitinkantys programos reikalavimus.</p> <p>Teksto klausomasi du kartus.</p> <p>Tikrinami gebėjimai priklauso nuo klausymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją/mintį, rasti tekste reikiamą informaciją, detaliai suprasti tekstą.</p>
III dalis. Audiovizualinio teksto supratimas (A3)	<p>Užduočių pobūdis: mokiniai žiūri videoįrašą ir atsako į klausimus pažymėdami teisingą atsakymą iš keleto pateiktų (uždarojo tipo klausimai su trimis arba keturiais pasirenkamaisiais atsakymais).</p> <p>Pateikiami audiovizualiniai tekstai: 1 videoįrašas (TV laidos, youtube, dokumentinio filmo ištrauka).</p> <p>Vieno įrašo trukmė ~10 min. Videoįrašas pateikiamas vieną kartą.</p> <p>Tikrinami gebėjimai priklauso nuo situacijos: suprasti pagrindinę informaciją/mintį, reikiamą informaciją, detaliai suprasti videoįrašą.</p>

Pastaba: Teksto supratimo patikrinimo užduotys pritaikytos skaitmeniniam testo variantui.

34.5. Valstybinio brandos egzamino užduoties struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiekimų sritys			Taškai (procentai)
	Rašytinio teksto produkavimas (B2) ir rašytinė interakcija (C2) (rašymas)	Teksto mediacija (D1)	Sakytinio teksto produkavimas (B1) ir sakytinė interakcija (C1) (kalbėjimas). Mediacija (D1)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	20	10	30	60

34.6. Valstybinio brandos egzamino užduoties pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas	Taškai (procentai)
I dalis. Rašytinio teksto produkovimas (B2)	Pastraipa (trūkstamos teksto dalies užpildymas) arba pasakojamojo tipo esė ~200 žodžių. Įvestis pateikiama užsienio kalba.	12
II dalis. Rašytinė interakcija ir Mediacija (C2, D1)	Pusiau oficialus laiškas (teikti informaciją ir (arba) teirautis informacijos, nusiskųsti, paaiškinti ir pan.). 100–120 žodžių. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba.	8
III dalis. Teksto mediacija (rezultatas – rašytinis tekstas). (D1)	Rašytinio (publicistinio ar informacinio) teksto santrauka. Rašytinio teksto apimtis iki 400 žodžių. Apimtis 130–150 žodžių. Įvestis (tekstas) pateikiama užsienio kalba. Alternatyva: grafiškai pateiktų duomenų aprašymas / komentavimas. Apimtis 130–150 žodžių.	10
IV dalis. Sakytinio teksto produkovimas (monologas) ir Mediacija (B1, D1)	Monologas (pagal diagramą, paveikslėlį, tekstą, teiginį, pateiktą struktūrą/klausimus ir pan.) Trukmė 3–4 min. Diagramos, teksto, teiginio įvestis pateikiama užsienio kalba.	30
V dalis. Sakytinė interakcija (dialogas) (C1)	Dialogas (apsikeisti informacija, reikšti nuomonę, vertinimą ir kitas komunikacines intencijas asmeninio gyvenimo situacijose pagal pateiktą situaciją ir (arba) pokalbio planą). Alternatyva: dialogas (mokytojas – mokinys): pasiekti komunikacinio tikslo, atliekant duotą vaidmenį konkrečioje komunikacinėje situacijoje, pvz., susikalbėti perkant bilietus, užsisakant viešbutį ir kt. Trukmė 4–5 min. Įvestis pateikiama užsienio kalba.	
Iš viso taškų / procentų		60

VII SKYRIUS
MOKINIŲ PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMAI PAGAL PASIEKIMŲ SRITIS

35. Pasiekimų lygių požymių lentelėse raide ir skaičių junginiu (pavyzdžiui, A1.3) – žymima pasiekimų sritis (A), pirmas skaičius nurodo pasiekimą (1), o antras skaičius (3) – pasiekimų lygį.

36. Pasiekimų lygių požymiai. (5)–6 klasės:

Pasiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)				
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1).	Minimaliai supranta konkrečiose situacijose tiesiogiai sakomą bendrinę kalbą, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama, o prireikus pakartojama. Supranta trumpų, aiškių ir paprastų tekstų pagrindinę informaciją. Klausydamasis garso įrašo, naudojami vaizdine informacija arba atraminiais žodžiais. Įrašo prireikia klausytis keletą kartų. Užduotis atlieka ir (ar) taiko supratimo strategijas suteikus pagalbą (A1.1).	Iš dalies supranta konkrečiose situacijose tiesiogiai sakomą bendrinę kalbą, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama, o prireikus pakartojama. Supranta trumpų, aiškių ir paprastų tekstų pagrindinę informaciją. Klausydamasis garso įrašo, prireikus pasinaudoja vaizdine informacija arba atraminiais žodžiais. Atliekant užduotis ir (ar) taikant supratimo strategijas kartais prireikia pagalbos (A1.2).	Supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą bendrinę kalbą, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų programos temomis ir įvairiose situacijose, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama. Supranta trumpų tekstų pagrindinę informaciją. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A1.3).	Supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą bendrinę kalbą, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų, programos temomis ir įvairiose situacijose, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama. Supranta trumpų tekstų pagrindinę informaciją. Savarankiškai taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A1.4).

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2).	Minimaliai supranta pagrindinę informaciją labai trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo tekstų, kuriuose vyrauja regimieji elementai ir susidedančių iš žinomų žodžių bei frazių ir gali būti pritaikyti įvairioms programos temoms bei situacijoms. Randa reikiamą informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Skaitydamas naudojami vaizdine informacija arba atraminiais žodžiais. Skaito tekstą keletą kartų. Užduotis atlieka suteikus pagalbą (A2.1.).	Iš dalies supranta labai trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose vyrauja regimieji elementai, pagrindinę informaciją. Randa reikiamą informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Skaitydamas naudojami vaizdine informacija arba atraminiais žodžiais. Prireikus skaito tekstą keletą kartų. Atliekant užduotis ir (ar) taikant supratimo strategijas kartais prireikia pagalbos (A2.2.).	Supranta labai trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose vyrauja regimieji elementai, pagrindinę informaciją. Randa reikiamą informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A2.3.).	Supranta labai trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose vyrauja regimieji elementai, pagrindinę informaciją. Randa reikiamą informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A2.4.).
Audiovizualinio teksto supratimas (A3).	Minimaliai supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Stebėdamas vaizdo įrašą naudojami atraminiais žodžiais. Peržiūri vaizdo įrašą keletą kartų. Užduotis atlieka	Iš dalies supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Stebėdamas vaizdo įrašą kartais pasinaudoja atraminiais žodžiais. Prireikus peržiūri vaizdo įrašą keletą	Supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A3.3.).	Supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A3.4.).

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	ir (ar)taiko supratimo strategijas suteikus pagalbą (A3.1).	kartų. Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A3.2).		
2. Raiška (produkovimas) (B)				
Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1).	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas ir (arba) įsimintas frazes, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis, tačiau ne visuomet pakankamas komunikacinėms užduotims atlikti. Užduotis atlieka ir raiškos strategijas taiko tik suteikus pagalbą (B1.1).	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas ir (arba) įsimintas frazes, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Taiko kai kurias žinomas raiškos strategijas. Atliekant užduotis kartais prireikia pagalbos (B1.2).	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas ir (arba) įsimintas frazes, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Taiko keletą žinomų raiškos strategijų (B1.3).	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas ir (arba) įsimintas frazes, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Žinomas gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Tikslingai taiko žinomas raiškos strategijas (B1.4).
Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2).	Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga	Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga	Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga	Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	(mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Žodynas ne visuomet pakankamas komunikacinėms užduotims atlikti. Užduotis atlieka ir taiko rašymo strategijas tik suteikus pagalbą. Kuriamo teksto apimtis ne visuomet pakankama (B2.1).	(mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Pagalbine medžiaga pasinaudoja ne visuomet tikslingai. Atliekant užduotis ir taikant rašymo strategijas kartais prireikia pagalbos. Kuriamo teksto apimtis pakankama (B2.2).	(mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Taiko žinomas rašymo strategijas. Kuriamo teksto apimtis 20–40 žodžių (B2.3).	(mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Taisyklingai vartoja paprastas žinomas gramatines struktūras. Tikslingai naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Kuriamo teksto apimtis atitinka arba viršija numatytus reikalavimus (B2.4).
Audiovizualinio teksto kūrimas (B3).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašą apie artimiausią aplinką, vartodamas žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga). Pagalbine medžiaga pasinaudoja ne visuomet tikslingai. Užduotis atlieka ir (arba) taiko strategijas suteikus pagalbą (B3.1).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašą apie artimiausią aplinką, vartodami žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga). Pagalbine medžiaga pasinaudoja ne visuomet tikslingai. Atliekant užduotis ir (arba) taikant strategijas kartais prireikia pagalbos (B3.2).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašą apie artimiausią aplinką, vartodamas žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga). Tikslingai pasinaudoja pagalbine medžiaga. Savarankiškai taiko reikiamas strategijas (B3.3).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašą apie artimiausią aplinką, vartodamas žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga). Tikslingai pasinaudoja pagalbine medžiaga bei taiko tinkamas strategijas (B3.4).
3. Sąveika (interakcija) (C)				

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Sakytinė sąveika (pokalbis, diskusija) (C1).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus iš anksto pasirengęs, jei klausama lėtai ir tariama aiškiai, o prireikus pakartojama. Žodynas sudarytas iš pavienių žodžių ir frazių, susijusių su konkrečiomis žinomomis situacijomis. Pokalbį palaiko pašnekovas. Ne visuomet adekvačiai reaguoja į visas pašnekovo replikas. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, kas norima pasakyti. Pokalbiui pasirengti bei taikant sąveikos strategijas prireikia mokytojo pagalbos (C1.1).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus iš anksto pasirengęs, jei klausama lėtai ir tariama aiškiai, o prireikus pakartojama. Dalyvauja pokalbyje, kurį palaiko pašnekovas (4–5 replikos dalyvaujant pokalbyje). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Nepakankamai taisyklinga kalba gali trukdyti suprasti, kas norima pasakyti. Taiko keletą žinomų sąveikos strategijų (C1.2).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus iš anksto pasirengęs, jei klausama lėtai ir tariama aiškiai, o prireikus pakartojama. Dalyvauja pokalbyje, kurį palaiko pašnekovas (4–5 replikos dalyvaujant pokalbyje). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Iš esmės taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Taiko keletą žinomų sąveikos strategijų (C1.3).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus iš anksto pasirengęs, jei klausama lėtai ir tariama aiškiai, o prireikus pakartojama. Dalyvauja pokalbyje, kurį palaiko pašnekovas (4–5 replikos dalyvaujant pokalbyje). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Adekvačiai bendrauja visose žinomose situacijose. Taisyklingai vartoja žinomas kalbos struktūras. Tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (susirašinėjimas) (C2).	Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė	Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė	Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar	Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	<p>pasirengti iš anksto. Norėdamas taisyklingai parašyti, naudojasi pagalbine medžiaga ir pavyzdžiais, tačiau ne visuomet sėkmingai. Nepakankamai taisyklinga kalba gali trukdyti suprasti rašančiojo intencijas. Pasirengiant atlikti užduotis ir taikant strategijas prireikia mokytojo pagalbos. Kuriamo teksto apimtis ne visuomet pakankama (C2.1).</p>	<p>pasirengti iš anksto. Norėdamas taisyklingai parašyti, tinkamai naudojasi pagalbine medžiaga ir pavyzdžiais. Nepakankamai taisyklinga kalba kartais gali trukdyti suprasti rašančiojo intencijas. Pasirengiant atlikti užduotis ir taikant strategijas gali prireikti mokytojo pagalbos. Kuriamo teksto apimtis pakankama (C2.2).</p>	<p>sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto. Norėdamas taisyklingai parašyti, naudojasi pagalbine medžiaga. Kuriamo teksto apimtis 20–40 žodžių. Iš esmės taisyklinga kalba netrukdo suprasti rašančiojo intencijų. Savarankiškai pasirengia atlikti užduotis ir taiko žinomas rašymo strategijas (C2.3).</p>	<p>sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto. Norėdamas taisyklingai parašyti, naudojasi pagalbine medžiaga. Taisyklingai vartoja žinomas gramatines struktūras. Tikslingai taiko žinomas rašymo strategijas. Kuriamo teksto apimtis atitinka ir (arba) viršija numatytus reikalavimus (C2.4).</p>
<p>Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3).</p>	<p>Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Padedamas mokytojo naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais. Kalba nepakankamai taisyklinga, kad būtų galima sėkmingai pasiekti komunikacinį tikslą. Atliekant užduotis prireikia mokytojo pagalbos (C3.1).</p>	<p>Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Naudojasi pagalbine medžiaga ir žinomais virtualiais įrankiais. Nepakankamai taisyklinga kalba kartais gali trukdyti suprasti kalbančiojo ar rašančiojo intencijas. Atliekant užduotis kartais prireikia mokytojo pagalbos (C3.2).</p>	<p>Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Savarankiškai naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais. Pakankamai taisyklinga kalba netrukdo suprasti, kas norima pasakyti (C3.3).</p>	<p>Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais. Taisyklingai vartoja žinomą leksiką, konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Visuomet sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą (C3.4).</p>

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)				
Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1).	Perteikia žodžiu reikiamą informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Atliekant užduotis reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	Perteikia žodžiu reikiamą informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją. Pakankamai taisyklinga kalba netrukdo suprasti kalbančiojo intencijų. Atliekant užduotis kartais prireikia mokytojo pagalbos (D1.2).	Perteikia žodžiu reikiamą informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją. Kalbos pakankamai taisyklinga, jog kalbančiojo intencijos būtų suprastos (D1.3).	Perteikia žodžiu reikiamą informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją. Žinomas leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai (D1.4).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2).	Labai ribotai dalyvauja nedidelės (3–4) mokinių grupelės darbe jai atliekant komandinę užduotį. Rodo pastangas išmokti iš mokytojo ir (ar) bendraklasių bendradarbiauti ar vadovauti grupei (D2.1).	Ribotai bendradarbiauja nedidelėje (3–4) mokinių grupelėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir (ar) bendraklasių pagalbos (D2.2.).	Bendradarbiauja nedidelėje mokinių grupėje, vadovauja mokinių grupei atliekant komandinę užduotį (D2.3).	Bendradarbiauja nedidelėje (3–4) mokinių grupėje ir jai vadovauja atliekant komandinę užduotį, pristato grupės darbo rezultatus (D2.4).

37. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės:

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiekimų sritis: Supratimas (receptija) (A)				
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1).	<p>Minimaliai supranta konkrečiose situacijose tiesiogiai sakomą bendrinę kalbą, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama, o prireikus pakartojama.</p> <p>Supranta trumpų, aiškių ir paprastų tekstų pagrindinę informaciją.</p> <p>Klausydamasis garso įrašo, turi pasinaudoti vaizdine informacija arba atraminiais žodžiais. Įrašo prireikia klausytis keletą kartų.</p> <p>Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A1.1).</p>	<p>Iš dalies supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą programos temomis įvairioms situacijoms pritaikytą bendrinę kalbą, sudarytą iš žinomų žodžių ir struktūrų, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama.</p> <p>Supranta trumpų, aiškių ir paprastų tekstų pagrindinę informaciją ir kai kurias detales.</p> <p>Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A1.2).</p>	<p>Supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą programos temomis įvairioms situacijoms pritaikytą bendrinę kalbą, kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama.</p> <p>Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta trumpų tekstų, sudarytų iš žinomų struktūrų, pagrindinę informaciją, reikiamą informaciją ir kai kurias detales. Gali patirti sunkumų detaliam suprasdamas tekstą.</p> <p>Taiko žinomas supratimo strategijas priklausomai nuo užduoties ir klausymosi tikslo (A1.3).</p>	<p>Supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą programos temomis įvairioms situacijoms pritaikytą bendrinę kalbą, kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama.</p> <p>Supranta trumpų tekstų, sudarytų iš žinomų struktūrų, pagrindinę informaciją, reikiamą informaciją ir detales.</p> <p>Tikslingai naudojasi supratimo strategijomis (A1.4).</p>
Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2).	<p>Minimaliai supranta labai trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo programos temoms ir įvairioms situacijoms pritaikytų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių, ir kuriuose vyrauja regimieji elementai, pagrindinę informaciją.</p>	<p>Iš dalies supranta trumpų pasakojamojo ir aprašomojo tipo programos temoms ir įvairioms situacijoms pritaikytų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių, ir kuriuose vyrauja regimieji elementai, pagrindinę informaciją.</p>	<p>Detaliai supranta trumpus, paprastus pasakojamojo ar aprašomojo tipo iliustruotus tekstus apie žinomus dalykus, kurių žodynas susideda iš dažnai vartojamų žodžių ir kurių gramatinės struktūros yra žinomos. Randa reikiamą informaciją trumpuose</p>	<p>Detaliai supranta trumpus, paprastus pasakojamojo ar aprašomojo tipo iliustruotus tekstus apie žinomus dalykus, kurių žodynas susideda iš dažnai vartojamų žodžių ir kurių gramatinės struktūros yra žinomos. Randa reikiamą informaciją trumpuose</p>

Pasiiekimai	Pasiiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	Randa reikiama informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Skaitydamas turi pasinaudoti vaizdine informacija arba atraminiais žodžiais. Skaito tekstą keletą kartų. Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A2.1).	Randa reikiama informaciją labai trumpuose informaciniuose tekstuose. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A2.2).	informacinio pobūdžio tekstuose. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.3).	informacinio pobūdžio tekstuose. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A2.4).
Audiovizualinio teksto supratimas (A3).	Minimaliai supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Stebėdamas vaizdo įrašą turi pasinaudoti atraminiais žodžiais. Peržiūri vaizdo įrašą keletą kartų. Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A3.1).	Iš dalies supranta labai trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A3.2).	Supranta trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių ir kuriuose didžiąją dalį sudaro vaizdai, pagrindinę informaciją ir kai kurias detales, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Taiko žinomas supratimo strategijas (A3.3).	Supranta trumpų vaizdo įrašų, susidedančių iš žinomų žodžių ir frazių, pagrindinę informaciją ir kai kurias detales, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A3.4).
2. Pasiiekimų sritis: Raiška (produkavimas) (B)				
Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1).	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas ir (arba) įsimintas frazes, kai yra	Pasako keletą sakinių apie save ir artimiausią aplinką, vartodamas žinomas ir (arba) įsimintas frazes, kai yra	Paprastais sakiniais, įsimintinomis frazėmis kalba apie vietas, priklausomybę, save ir kitus žmones, jų	Paprastais sakiniais, kalba apie vietas, priklausomybę, save ir kitus žmones, jų veiksmus siekdami

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	<p>galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Taiko kai kurias žinomas produkavimo strategijas (B1.1).</p>	<p>galimybė pasinaudoti pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, iliustracijomis). Žodynas sudarytas iš pagrindinių pavienių žodžių ir frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis. Taiko žinomas produkavimo strategijas (B1.2).</p>	<p>veiksmus siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Taisyklingai vartoja ribotą kiekį paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Taiko žinomas produkavimo strategijas (B1.3).</p>	<p>komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Tikslingai taiko žinomas produkavimo strategijas (B1.4).</p>
<p>Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2).</p>	<p>Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Užduotis atlieka suteikus pagalbą. Kuriamo teksto apimtis ne visuomet pakankama (B2.1).</p>	<p>Parašo ar pateikia informaciją apie save, vartodamas žinomas frazes ar sakinius, kai yra galimybė pasirengti iš anksto ir pasinaudoti pagalbine medžiaga (mokymosi priemone, rašymo pavyzdžiu). Kuriamo teksto apimtis pakankama (B2.2).</p>	<p>Trumpai parašo apie save, kitus žmones ir veiklas siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Taisyklingai vartoja keletą paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Kuriamo teksto apimtis 40–60 žodžių (B2.3).</p>	<p>Trumpai parašo apie save, kitus žmones ir veiklas siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Taisyklingai vartoja paprastas žinomas gramatines struktūras. Tikslingai naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Kuriamo teksto apimtis atitinka ir (arba) viršija numatytus reikalavimus (B2.4).</p>

Pasiiekimai	Pasiiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Audiovizualinio teksto kūrimas (B3).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašą apie artimiausią aplinką, vartodamas žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga). Užduotis atlieka suteikus pagalbą (B3.1).	Kuria pateiktis, garso ir vaizdo įrašą apie artimiausią aplinką, vartodamas žinomus žodžius, frazes ar sakinius, pasinaudodamas pagalbine medžiaga (paveikslėliais, vadovėlio medžiaga, užrašais, vaizdine ir grafine medžiaga) (B3.2).	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašą ar filmuką apie save ir artimiausią aplinką. Vartoja ribotą žodyną, taisyklingai vartoja keletą paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Naudojasi prieinama pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.3).	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašą ar filmuką apie save ir artimiausią aplinką. Vartoja žinomą žodyną, taisyklingai vartoja paprastas žinomas gramatines struktūras. Naudojasi prieinama pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.4).
3. Pasiiekimų sritis: Sąveika (interakcija) (C)				
Sakytinė sąveika (pokalbis, diskusija) (C1).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus iš anksto pasirengęs, jei klausiama lėtai ir tariama aiškiai, o prireikus ir pakartojama. Ne visuomet adekvačiai reaguoja į visas pašnekovo replikas. Žodynas sudarytas iš pavienių žodžių ir frazių, susijusių su konkrečiomis žinomomis situacijomis. Pokalbį palaiko pašnekovas. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose, užduoda klausimus ir atsako į klausimus, jei klausiama lėtai ir tariama aiškiai, o prireikus ir pakartojama. Žodynas sudarytas iš žodžių ir frazių, susijusių su konkrečiomis situacijomis. Pokalbį palaiko pašnekovas. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Taiko keletą žinomų sąveikos strategijų (C1.2).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo įprastose kasdienėse situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir tariama aiškiai. Vartoja žinomą žodyną ir žinomas struktūras. Savarankiškai palaiko pokalbį (5–6 replikos) žinomose situacijose. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Prireikus taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.3.).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo kasdienėse situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir tariama aiškiai. Vartoja žinomą žodyną ir žinomas struktūras. Savarankiškai palaiko pokalbį (5–6 replikos). Žinomas leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C1.4.).

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	gali trukdyti suprasti, kas norima pasakyti. Pokalbiui pasirengti bei taikant sąveikos strategijas prireikia mokytojo pagalbos (C1.1).			
Rašytinė sąveika (susirašinėjimas) (C2).	Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto. Norėdamas taisyklingai parašyti, naudojasi pagalbine medžiaga ir pavyzdžiais. Užduotis atlieka, kai suteikiama pagalba. Kuriamo teksto apimtis ne visuomet pakankama (C2.1).	Raštu paklausia ar teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto. Norėdamas taisyklingai parašyti, naudojasi pagalbine medžiaga. Kuriamo teksto apimtis pakankama (C2.2).	Bendrauja raštu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose. Kuriamo teksto apimtis 40 – 60 žodžių. Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Laikosi kuriamo žanro ir teksto struktūros pagrindinių reikalavimų. Taisyklingai vartoja keletą paprastų žinomų gramatinių struktūrų. Taiko žinomas rašymo strategijas (C2.3).	Bendrauja raštu siekdami komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja ribotą žodyną, susijusį su kasdieniais poreikiais. Laikosi kuriamo žanro ir teksto struktūros reikalavimų. Taisyklingai vartoja paprastas žinomas gramatines struktūras. Tikslingai taiko žinomas rašymo strategijas. Kuriamo teksto apimtis atitinka ir (arba) viršija numatytus reikalavimus (C2.4).
Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3).	Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose,	Bendrauja raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo žinomose situacijose,	Bendrauja žodžiu ir raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo asmeninio gyvenimo	Bendrauja žodžiu ir raštu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo asmeninio gyvenimo

Pasiiekimai	Pasiiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais. Atliekant užduotis prireikia mokytojo pagalbos (C3.1).	vartodamas žinomą leksiką ir konkrečias žinomas frazes ir sakinius. Naudojasi pagalbine medžiaga ir žinomais virtualiais įrankiais (C3.2).	situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir žinomas struktūras. Naudojasi virtualiais įrankiais (C3.3).	situacijose, vartodamas žinomą leksiką ir struktūras. Tikslingai naudojasi virtualiais įrankiais (C3.4).
4. Pasiiekimų sritis: Tarpininkavimas (mediacija) (D)				
Teksto (sakinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1).	Perteikia žodžiu reikiama informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją. Atliekant užduotis reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	Perteikia žodžiu reikiama informaciją iš trumpų iliustruotų tekstų, susidedančių iš žinomų žodžių, frazių ir sakinių. Labai trumpai žodžiu perteikia vizualią informaciją (D1.2).	Žodžiu ar raštu perteikia reikiama trumpų iliustruotų aiškios struktūros tekstų informaciją. Keliais sakiniais apibūdina vizualiai pateiktą informaciją. Gimtąja kalba paaiškina kitiems pavienių frazių reikšmes, pasinaudodami pagalbine medžiaga (D1.3).	Žodžiu ar raštu perteikia reikiama trumpų iliustruotų aiškios struktūros tekstų informaciją. Keliais sakiniais apibūdina vizualiai pateiktą informaciją. Gimtąja kalba paaiškina kitiems pavienių frazių reikšmes (D1.4).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2).	Labai ribotai dalyvauja nedidelės (3–4) mokinių grupelės darbe jai atliekant komandinę užduotį. Rodo pastangas išmokti iš mokytojo ir (ar) bendraklasių bendradarbiauti ar vadovauti grupei (D2.1).	Ribotai bendradarbiauja nedidelėje (3–4) mokinių grupelėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir (ar) bendraklasių pagalbos (D2.2).	Bendradarbiauja nedidelėje (3–4) mokinių grupelėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Mokytojo ir (ar) bendraklasių pagalbos prireikia minimaliai (D2.3).	Bendradarbiauja nedidelėje (3–4) mokinių grupėje ir jai vadovauja atliekant komandinę užduotį, apibendrina ir pristato grupės darbo rezultatus (D2.4).

38. Pasiiekimų lygių požymiai. 9–10 ir I–II gimnazijos klasės:

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiekimų sritis: Supratimas (receptija) (A)				
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1).	Minimaliai supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir įvairiose situacijose, kai kalbama normaliu tempu ir aiškiai tariama. Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta pagrindinę informaciją, pagrindinę mintį, reikiamą informaciją. Kartais gali prireikti pagalbos (A1.1).	Iš dalies supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir įvairiose situacijose, kai kalbama normaliu tempu ir aiškiai tariama. Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta pagrindinę informaciją reikiamą informaciją, kai kurias detales. Detaliai supranta tiesmukai pateikiamą informaciją. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Taiko žinomas teksto supratimo strategijas (A1.2).	Supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir įvairiose situacijose, kai kalbama normaliu tempu ir aiškiai tariama. Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta pagrindinę informaciją, pagrindinę mintį, reikiamą informaciją, detales. Detaliai supranta tiesmukai pateikiamą informaciją. taiko žinomas teksto supratimo strategijas (A1.3).	Supranta tiesiogiai sakomą ar garso juostoje įrašytą bendrinę kalbą programos temomis ir įvairiose situacijose, kai kalbama normaliu tempu ir aiškiai tariama. Priklausomai nuo klausymo tikslo supranta pagrindinę informaciją, pagrindinę mintį, reikiamą informaciją, detales. Detaliai supranta tiesmukai pateikiamą informaciją. Tikslingai taiko žinomas teksto supratimo strategijas (A1.4).

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2).	Minimaliai supranta detales paprastų pasakojamojo, aprašomojo tipo su samprotavimo elementais tekstų, kurių temos ir gramatinės struktūros yra žinomos. Randa reikiamą informaciją informacinio pobūdžio tekstuose. Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A2.1).	Iš dalies supranta detales ilgesnių paprastų pasakojamojo, aprašomojo tipo su samprotavimo elementais tekstų, kurių temos ir gramatinės struktūros yra žinomos. Randa reikiamą informaciją informacinio pobūdžio tekstuose. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.2).	Detaliai supranta ilgesnius paprastus pasakojamojo, aprašomojo tipo su samprotavimo elementais tekstus, kuriuose gali būti nežinomų žodžių ir kurių gramatinės struktūros yra žinomos, o temos programinės. Randa reikiamą informaciją įvairiuose informacinio pobūdžio tekstuose. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.3).	Detaliai supranta ilgesnius paprastus pasakojamojo, aprašomojo tipo su samprotavimo elementais tekstus, kuriuose gali būti nežinomų žodžių ir kurių gramatinės struktūros yra žinomos, o temos programinės. Randa reikiamą informaciją įvairiuose informacinio pobūdžio tekstuose. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A2.4).
Audiovizualinio teksto supratimas (A3).	Minimaliai supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją ir kai kurias detales, kai kalbama gana lėtai ir tariama aiškiai. Stebėdamas vaizdo įrašą turi pasinaudoti atraminiais žodžiais ir (ar) kita pagalbine medžiaga. Peržiūri vaizdo įrašą keletą kartų. Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A3.1).	Iš dalies supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją ir kai kurias detales, kai kalbama gana lėtai ir tariama aiškiai. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A3.2).	Supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, kai kurias detales ir pagrindines mintis, kai kalbama gana lėtai ir tariama aiškiai. Taiko žinomas supratimo strategijas (A3.3).	Supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, kai kurias detales ir pagrindines mintis, kai kalbama gana lėtai ir tariama aiškiai. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A3.4).
2. Pasiekimų sritis: Raiška (produkavimas) (B)				

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žinomas leksines ir gramatines struktūras. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti. Taiko raiškos strategijas suteikus pagalbą (B1.1).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žinomą žodyną. Taisyklingai vartoja žinomas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti. Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.2).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą reikiamiems bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti. Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.3).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą reikiamiems bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Tikslingai taiko raiškos strategijas (B1.4).
Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2).	Rašo apie savo kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius tarpusavyje susietais sakiniais programos temomis ir įvairiose situacijose, ne visuomet tikslingai vartodamas jungtukus. Vartoja žinomą žodyną ir žinomas gramatines struktūras. Nepakankamai taisyklinga kalba skaitytojui ne visuomet leidžia adekvačiai	Rašo apie savo kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius tarpusavyje susietais sakiniais programos temomis ir įvairiose situacijose, vartodamas gerai žinomus jungtukus. Vartoja žinomą žodyną ir žinomas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti	Rašo apie savo kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius tarpusavyje susietais sakiniais programos temomis ir įvairiose situacijose, vartodamas gerai žinomus jungtukus. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba	Rašo apie savo kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius tarpusavyje susietais sakiniais programos temomis ir įvairiose situacijose, vartodamas gerai žinomus jungtukus. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	<p>suprasti rašančiojo intencijas. Užduotis atlieka mokytojo padedamas.</p> <p>Raiškos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojasi labai ribotai.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis ne visuomet pakankama (B2.1).</p>	<p>rašančiojo intencijas. Naudojasi kai kuriomis raiškos strategijomis, iš dalies pasinaudoja žodynais ir žinynais.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis pakankama (B2.2).</p>	<p>skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Raiškos strategijomis, taip pat kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojasi, tačiau ne visuomet tikslingai.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis 60–90 žodžių (B2.3).</p>	<p>skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis produkavimo strategijomis. Tikslingai naudojasi raiškos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais, kitais ištekliais).</p> <p>Kuriamo teksto apimtis atitinka ir (arba) viršija numatytus reikalavimus (B2.4).</p>
<p>Audiovizualinio teksto kūrimas (B3).</p>	<p>Kuria pateiktis dominančiomis temomis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus ir tinklaraščius (blogus) apie artimiausią aplinką. Vartoja paprastą žodyną ir paprastas gramatines struktūras. Kalba dažnai nepakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų suprasta.</p> <p>Užduotis atlieka ir pagalbine medžiaga naudojasi suteikus paramą (B3.1).</p>	<p>Kuria pateiktis dominančiomis temomis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus ir blogus apie artimiausią aplinką. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Kalba pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų suprasta.</p> <p>Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais. Atliekant užduotis kartais prireikia mokytojo pagalbos (B3.2).</p>	<p>Kuria pateiktis dominančiomis temomis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus ir blogus apie artimiausią aplinką. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Kalba pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų suprasta.</p> <p>Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.3).</p>	<p>Kuria pateiktis dominančiomis temomis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus ir blogus apie artimiausią aplinką. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingas gramatines struktūras.</p> <p>Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.4).</p>
3. Pasiekimų sritis: Sąveika (interakcija) (C)				

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Sakytinė sąveika (pokalbis, diskusija) (C1).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai. Pokalbio sėkmė priklauso nuo pašnekovo. Žinomas leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Užduotis atlieka suteikus paramą. Taiko žinomas sąveikos strategijas, tačiau ne visuomet sėkmingai (C1.1).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai. Inicijuoja trumpą pokalbį, tačiau ne visuomet gali jį palaikyti. Žinomas leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.2).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai. Inicijuoja ir palaiko trumpą pokalbį (7–9 replikos dalyvaujant pokalbyje). Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.3).	Bendrauja žodžiu siekdamas komunikacinio tikslo programos temomis ir įvairiose situacijose, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Tikslingai taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (susirašinėjimas) (C2).	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus) naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir (arba) pateiktų pavyzdžių ir mokytojo	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus) naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus) dažnai naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos.	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus) kartais naudodamiesi pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Laikosi kuriamo teksto žanro struktūros reikalavimų ir

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	<p>teikiamos pagalbos. Tik pateikus pavyzdį tekstą išdėsto laikydamasis žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Kalbos taisyklingumas skaitytojui ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas.</p> <p>Pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojasi suteikus pagalbą.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis ne visuomet pakankama (C2.1).</p>	<p>informacijos ir grįžtamojo ryšio. Tekstą išdėsto iš dalies laikydamasis žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja žinomas gramatines struktūras. Nepakankamai taisyklinga kalba skaitytojui ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais naudojasi ribotai.</p> <p>Kuriamo teksto apimtis pakankama (C2.2).</p>	<p>Iš esmės laikosi kuriamo teksto žanro struktūros reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja žinomas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais. Kuriamo teksto apimtis 60–90 žodžių (C2.3).</p>	<p>konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Tikslingai naudojasi pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais. Kuriamo teksto apimtis atitinka ir (arba) viršija numatytus reikalavimus (C2.4).</p>
<p>Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3).</p>	<p>Bendrauja raštu ir žodžiu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo kasdienėmis temomis, atlieka bendras užduotis, naudodamasis turimais kalbiniais ištekliais. Užmezga virtualų pokalbį, iš anksto pasirengę, tačiau ne visuomet gali jį palaikyti. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi</p>	<p>Bendrauja raštu ir žodžiu virtualioje erdvėje siekdami komunikacinio tikslo kasdienėmis temomis, atlieka bendras užduotis, naudodamasis turimais kalbiniais ištekliais. Užmezga ir palaiko virtualų pokalbį, iš anksto pasirengę. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi</p>	<p>Bendrauja raštu ir žodžiu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo kasdienėmis temomis, atlieka bendras užduotis, naudodamasis turimais kalbiniais ištekliais. Inicijuoja, užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Sėkmingai taiko žinomas sąveikos strategijas bei</p>	<p>Bendrauja raštu ir žodžiu virtualioje erdvėje siekdamas komunikacinio tikslo kasdienėmis temomis, atlieka bendras užduotis, naudodamasis turimais kalbiniais ištekliais. Inicijuoja, užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Sėkmingai taiko žinomas sąveikos strategijas bei</p>

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	virtualiais įrankiais, kai suteikiama parama (C3.1).	virtualiais įrankiais, tačiau ne visuomet tikslingai (C3.2).		naudojasi virtualiais įrankiais (C3.4.).
4. Pasiekimų sritis: Tarpininkavimas (mediacija) (D)				
Teksto (sakinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1).	Žodžiu ar raštu keliais sakiniais perteikia trumpų, nesudėtingų, aiškiai struktūruotų bei paremtų iliustracijomis ar schemomis tekstų kasdienėmis temomis informaciją prireikus pasinaudodamas gestais, paveikslėliais ar kitų kalbų žodžiais ar ženklais. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsitiktinę informaciją. Reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	Žodžiu ar raštu keliais sakiniais perteikia trumpų, nesudėtingų, aiškiai struktūruotų bei paremtų iliustracijomis ar schemomis tekstų kasdienėmis temomis informaciją prireikus pasinaudodamas gestais, paveikslėliais ar kitų kalbų žodžiais ar ženklais. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažniausiai prireikia mokytojo pagalbos (D1.2).	Žodžiu ar raštu keliais sakiniais perteikia trumpų, nesudėtingų, aiškiai struktūruotų bei paremtų iliustracijomis ar schemomis tekstų kasdienėmis temomis informaciją prireikus pasinaudodamas gestais, paveikslėliais ar kitų kalbų žodžiais ar ženklais. Pagalbos prireikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis (D1.3).	Žodžiu ar raštu keliais sakiniais perteikia trumpų, nesudėtingų, aiškiai struktūruotų bei paremtų iliustracijomis ar schemomis tekstų kasdienėmis temomis informaciją prireikus pasinaudodamas gestais, paveikslėliais ar kitų kalbų žodžiais ar ženklais (D1.4).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2).	Ribotai bendradarbiauja grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso. Vadovauja 3-4 mokinių grupei atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir (ar) bendraklasių pagalbos (D2.1).	Bendradarbiauja grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso. Vadovauja 3-4 mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, kai prireikus suteikiama parama (D2.2).	Bendradarbiauja grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso. Vadovauja 3-4 mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, pristato grupės darbą (D2.3).	Bendradarbiauja grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso. Vadovauja 3-4 mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, apibendrina ir pristato grupės darbą (D2.4).

39. Pasiekimų lygių požymiai. III–IV gimnazijos klasės:

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiekimų sritis: Supratimas (receptija) (A)				
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1).	Minimaliai supranta aiškios bendrinės kalbos svarbiausias mintis, kai kalbama įprastomis temomis. Supranta trumpus pasakojimus. Supranta tiesioginę faktinę informaciją, jos esmę ir konkrečias detales įprastomis kasdienio gyvenimo temomis. Kartais gali pririnkti pagalbos. (A1.1).	Iš dalies supranta aiškios bendrinės kalbos svarbiausias mintis, kai kalbama įprastomis temomis. Supranta trumpus pasakojimus. Supranta tiesioginę faktinę informaciją, jos esmę ir konkrečias detales įprastomis kasdienio gyvenimo temomis. Pagalbos gali pririnkti atliekant sudėtingesnes užduotis. Taiko žinomas teksto supratimo strategijas. (A1.2).	Supranta aiškios bendrinės kalbos svarbiausias mintis, kai kalbama įprastomis temomis. Supranta trumpus pasakojimus. Supranta tiesioginę faktinę informaciją, jos esmę ir konkrečias detales įprastomis kasdienio gyvenimo temomis. Taiko žinomas teksto supratimo strategijas. (A1.3).	Supranta aiškios bendrinės kalbos svarbiausias mintis, kai kalbama įprastomis temomis. Supranta trumpus pasakojimus. Supranta tiesioginę faktinę informaciją, jos esmę ir konkrečias detales įprastomis kasdienio gyvenimo temomis. Tikslingai taiko žinomas teksto supratimo strategijas. (A1.4).
Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2).	Minimaliai supranta įvairaus pobūdžio tekstus (informacinius, publicistinius, mokslo populiariusius, korespondenciją, adaptuotus grožinius), kuriuose tiesmukai pateikiama faktinė informacija žinomomis temomis. Supranta aiškios struktūros tekstus su samprotavimo elementais. Pritaiko skaitymo būdą priklausomai nuo skaitymo	Iš dalies supranta įvairaus pobūdžio tekstus (informacinius, publicistinius, mokslo populiariusius, korespondenciją, adaptuotus grožinius), kuriuose tiesmukai pateikiama faktinė informacija žinomomis temomis. Supranta aiškios struktūros tekstus su samprotavimo elementais. Pritaiko skaitymo būdą priklausomai nuo skaitymo	Supranta įvairaus pobūdžio tekstus (informacinius, publicistinius, mokslo populiariusius, korespondenciją, adaptuotus grožinius), kuriuose tiesmukai pateikiama faktinė informacija žinomomis temomis. Supranta aiškios struktūros tekstus su samprotavimo elementais. Pritaiko skaitymo būdą priklausomai nuo skaitymo	Supranta įvairaus pobūdžio tekstus (informacinius, publicistinius, mokslo populiariusius, korespondenciją, adaptuotus grožinius), kuriuose tiesmukai pateikiama faktinė informacija žinomomis temomis. Supranta aiškios struktūros tekstus su samprotavimo elementais. Pritaiko skaitymo būdą priklausomai nuo skaitymo

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	tikslo. Kartais prireikia mokytojo pagalbos (A2.1.).	tikslo. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.2.).	tikslo. Taiko žinomas supratimo strategijas (A2.3.).	tikslo. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A2.4.).
Audiovizualinio teksto supratimas (A3).	Minimaliai supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, detales ir pagrindines mintis, kai tariama aiškiai. Peržiūri vaizdo įrašą keletą kartų. Supratimo strategijomis naudojasi suteikus pagalbą (A3.1.).	Iš dalies supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, detales ir pagrindines mintis, kai tariama aiškiai. Taiko keletą žinomų supratimo strategijų (A3.2.).	Supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, detales ir pagrindines mintis, kai tariama aiškiai. Taiko žinomas supratimo strategijas (A3.3.).	Supranta vaizdo įrašų kasdienio gyvenimo temomis pagrindinę informaciją, detales ir pagrindines mintis, kai tariama aiškiai. Taiko žinomas supratimo strategijas. Tikslingai taiko žinomas supratimo strategijas (A3.4.).
2. Pasiekimų sritis: Raiška (produkavimas) (B)				
Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1).	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja, reiškia požiūrį, aiškina) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žodyną, pakankamą reikiams bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti.	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja, reiškia požiūrį, aiškina) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žodyną, pakankamą reikiams bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti.	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja, reiškia požiūrį, aiškina) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žodyną, pakankamą reikiams bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti.	Siekdamas komunikacinio tikslo produkuoja sakytinį tekstą (pasakoja, apibūdina, samprotauja, reiškia požiūrį, aiškina) programos temomis ir įvairiose situacijose. Vartoja žodyną, pakankamą reikiams bendravimo poreikiams patenkinti. Taisyklingai vartoja paprastas ir sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti.

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	Taiko raiškos strategijas suteikus pagalbą (B1.1).	Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.2).	Taiko žinomas raiškos strategijas (B1.3).	Tikslingai taiko raiškos strategijas. (B1.4.).
Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2).	Rašo apie kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius (pasakoja, pateikia informaciją, apibūdina, samprotauja). Žodynas ne visuomet pakankamas pasiekti komunikacinį tikslą. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Iš dalies taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Nepakankamai taisyklinga kalba ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti, kas norima pasakyti. Taiko raiškos strategijas suteikus pagalbą (B2.1).	Rašo apie kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius (pasakoja, pateikia informaciją, apibūdina, samprotauja), rišliai dėstydamas mintis. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą pasiekti komunikacinį tikslą. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi kai kuriomis raiškos strategijomis, iš dalies pasinaudoja žodynais ir žinynais (B2.2).	Rašo apie kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius (pasakoja, pateikia informaciją, apibūdina, samprotauja), rišliai dėstydamas mintis. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą pasiekti komunikacinį tikslą. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis produkavimo strategijomis ir pagalbėmis priemonėmis (žodynais, žinynais) (B2.3).	Rašo apie kasdienę aplinką, patirtis, planus ir įvykius (pasakoja, pateikia informaciją, apibūdina, samprotauja), rišliai dėstydamas mintis. Vartoja paprastą žodyną, pakankamą pasiekti komunikacinį tikslą. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis produkavimo strategijomis. Tikslingai naudojasi raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais, kitais ištekliais) (B2.4).
Audiovizualinio teksto kūrimas (B3.)	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus, reportažus ir blogus žinomomis temomis. Žodyno ne visuomet pakanka komunikaciniam tikslui pasiekti.	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus, reportažus ir blogus žinomomis temomis. Vartoja žodyną, pakankamą komunikaciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus, reportažus ir blogus žinomomis temomis. Vartoja žodyną, pakankamą komunikaciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja	Kuria pateiktis, garso ar vaizdo įrašus, filmukus, reportažus ir blogus žinomomis temomis. Vartoja žodyną, pakankamą komunikaciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	Kalba ne visuomet pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų suprasta. Užduotis atlieka ir pagalbine medžiaga naudojasi suteikus paramą (B3.1).	paprastas gramatinės struktūras. Kalba pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų suprasta. Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais. Atliekant užduotis kartais prireikia mokytojo pagalbos (B3.2).	paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatinės struktūras. Kalba pakankamai taisyklinga, jog pateikiama medžiaga būtų suprasta. Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.3).	paprastas ir sudėtingas gramatinės struktūras. Naudojasi įvairia pagalbine medžiaga, interneto resursais (B3.4).
3. Pasiekimų sritis: Sąveika (interakcija) (C)				
Sakytinė sąveika (pokalbis, diskusija) (C1).	Sąveikauja žinomomis kasdienio ar nekasdienio gyvenimo temomis. Keičiasi informacija, susidoroja su kebliomis situacijomis ir paaiškina problemas. Reiškia mintis abstraktesnėmis kultūros temomis, pavyzdžiui, kalbėdamas apie filmus, knygas, muziką ir pan. Turimo žodyno ne visuomet pakanka komunikacinėms užduotims atlikti. Nepakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas.	Sąveikauja žinomomis kasdienio ar nekasdienio gyvenimo temomis. Keičiasi informacija, susidoroja su kebliomis situacijomis ir paaiškina problemas. Reiškia mintis abstraktesnėmis kultūros temomis, pavyzdžiui, kalbėdamas apie filmus, knygas, muziką ir pan. Vartoja žodyną, pakankamą komunikacinėms užduotims atlikti. Taisyklingai vartoja paprastas gramatinės struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti	Iš dalies pasitikėdamas sąveikauja žinomomis kasdienio ar nekasdienio gyvenimo temomis. Keičiasi informacija, susidoroja su kebliomis situacijomis ir paaiškina problemas. Reiškia mintis abstraktesnėmis kultūros temomis, pavyzdžiui, kalbėdamas apie filmus, knygas, muziką ir pan. Vartoja žodyną, pakankamą komunikacinėms užduotims atlikti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatinės struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir	Pasitikėdamas sąveikauja žinomomis kasdienio ar nekasdienio gyvenimo temomis. Keičiasi informacija, susidoroja su kebliomis situacijomis ir paaiškina problemas. Reiškia mintis abstraktesnėmis kultūros temomis, pavyzdžiui, kalbėdamas apie filmus, knygas, muziką ir pan. Vartoja žodyną, pakankamą komunikacinėms užduotims atlikti. Taisyklingai vartoja paprastas ir sudėtingesnes gramatinės struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba, tartis ir intonavimas

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	Užduotis atlieka suteikus paramą. Taiko žinomas sąveikos strategijas, tačiau ne visuomet sėkmingai (C1.1).	kalbančiojo intencijas. Taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.2).	intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Taiko žinomas sąveikos strategijas. (C1.3).	pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Tikslingai taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (susirašinėjimas) (C2).	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus, samprotauja), kartais naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir (arba) pateiktų pavyzdžių ir mokytojo teikiamos pagalbos. Tik pateikus pavyzdį tekstą išdėsto laikydamasis žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja ribotą žodyną. Iš dalies taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Nepakankamai taisyklinga kalba skaitytojui ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas.	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus, samprotauja), kartais naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Tekstą išdėsto iš dalies laikydamasis žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja paprastą žodyną. Taisyklingai vartoja paprastas gramatines struktūras. Nepakankamai taisyklinga kalba skaitytojui ne visuomet leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais),	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus, samprotauja), kartais naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Iš esmės laikosi kuriamo teksto žanro struktūros reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja žodyną, pakankamą reikiamam komunikciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes gramatines struktūras. Pakankamai taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Naudojasi pagalbos priemonėmis (žodynais,	Bendrauja raštu programos temomis pagal pateiktas situacijas (pasakoja, apibūdina, reiškia mintis, jausmus, samprotauja), kartais naudodamasis pavyzdžiu ar pagalbine medžiaga. Laikosi kuriamo teksto žanro struktūros reikalavimų ir konkrečios kalbos rašymo tradicijų. Vartoja žodyną, pakankamą reikiamam komunikciniam tikslui pasiekti. Taisyklingai vartoja paprastas ir sudėtingesnes gramatines struktūras. Taisyklinga kalba skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Naudojasi žinomomis rašymo strategijomis. Tikslingai naudojasi pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.4).

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	Pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojasi suteikus pagalbą (C2.1).	virtualiais įrankiais naudojasi ribotai (C2.2).	žinynais), virtualiais įrankiais (C2.3).	
Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3).	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su keletu pašnekovų, bendraudamas kasdienio gyvenimo, mokymosi ir kitomis dominančiomis temomis. Užmezga virtualų pokalbį, iš anksto pasirengęs, tačiau ne visuomet gali jį palaikyti. Atlieka bendras užduotis, keičiasi išplėstine informacija su pašnekovais, kai suteikiama parama. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi virtualiais įrankiais, kai suteikiama parama (C3.1).	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su keletu pašnekovų, bendraudamas kasdienio gyvenimo, mokymosi ir kitomis dominančiomis temomis. Užmezga ir palaiko virtualų pokalbį, iš anksto pasirengęs. Atlieka bendras užduotis, keičiasi išplėstine informacija su pašnekovais, tačiau ne visuomet sėkmingai. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi virtualiais įrankiais (C3.2).	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su keletu pašnekovų, bendraudamas kasdienio gyvenimo, mokymosi ir kitomis dominančiomis temomis. Inicijuoja, užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Atlieka bendras užduotis. Keičiasi išplėstine informacija su pašnekovais. Taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi virtualiais įrankiais (C3.3).	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su keletu pašnekovų, bendraudamas kasdienio gyvenimo, mokymosi ir kitomis dominančiomis temomis. Inicijuoja, užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Sėkmingai atlieka bendras užduotis. Keičiasi išplėstine informacija su pašnekovais. Sėkmingai taiko žinomas sąveikos strategijas bei naudojasi virtualiais įrankiais (C3.4).
4. Pasiekimų sritis: Tarpininkavimas (mediacija) (D)				
Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1).	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę įvairių šaltinių informaciją. Parašo trumpą rišlią tiesioginės informacijos rašytinio ar sakytinio teksto	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę įvairių šaltinių informaciją. Parašo trumpą rišlią tiesioginės informacijos rašytinio ar sakytinio teksto	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę įvairių šaltinių informaciją. Parašo trumpą rišlią tiesioginės informacijos rašytinio ar sakytinio teksto	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę įvairių šaltinių informaciją. Parašo trumpą rišlią tiesioginės informacijos rašytinio ar sakytinio teksto

Pasiekimai	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	<p>santrauką aktualiomis temomis.</p> <p>Detaliai užsirašo gerai struktūruotų ir aiškiai skaitomų pranešimų ar paskaitų informaciją žinomomis temomis.</p> <p>Tik dalis informacijos yra teisinga.</p> <p>Dažniausiai prireikia mokytojo pagalbos (D1.1).</p>	<p>santrauką aktualiomis temomis.</p> <p>Detaliai užsirašo gerai struktūruotų ir aiškiai skaitomų pranešimų ar paskaitų informaciją žinomomis temomis.</p> <p>Didžioji dalis informacijos yra teisinga.</p> <p>Pagalbos prireikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis (D1.2).</p>	<p>santrauką aktualiomis temomis.</p> <p>Detaliai užsirašo gerai struktūruotų ir aiškiai skaitomų pranešimų ar paskaitų informaciją žinomomis temomis.</p> <p>Perteikiant informaciją pasitaiko netikslumų (D1.3).</p>	<p>santrauką aktualiomis temomis.</p> <p>Detaliai užsirašo gerai struktūruotų ir aiškiai skaitomų pranešimų ar paskaitų informaciją žinomomis temomis (D1.4).</p>
<p>Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2).</p>	<p>Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso.</p> <p>Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį.</p> <p>Vadovauja nedidelei mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina atliktą grupės užduotį ir (ar) diskusiją.</p> <p>Reikia nuolatinės mokytojo ir (ar) bendraklasių pagalbos (D2.1).</p>	<p>Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso.</p> <p>Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį.</p> <p>Vadovauja nedidelei mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina atliktą grupės užduotį ir (ar) diskusiją, kai prireikus suteikiama parama (D2.2).</p>	<p>Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso.</p> <p>Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį.</p> <p>Vadovauja nedidelei mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina atliktą grupės užduotį ir (ar) diskusiją (D2.3).</p>	<p>Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, atsižvelgdamas į esamus ir (arba) galimus grupės narių kalbos mokėjimo lygio, etninės kultūros, amžiaus ir kt. skirtumus, prireikus ieško kompromiso.</p> <p>Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį.</p> <p>Vadovauja nedidelei mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, sėkmingai bendradarbiauja, koordinuoja ir apibendrina atliktą grupės užduotį ir (ar) diskusiją (D2.4).</p>

